

בנק הפועלים

תמצית דוחות כספיים
ליום 30 בספטמבר 2019

Q3

תוכן העניינים

79	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ
80	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
81	תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
82	תמצית מאזן מאוחד
83	תמצית דוח על השינויים בהון
86	תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים
89	ביאורים לדוחות הכספיים
89	ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית
92	ביאור 2 הכנסות והוצאות ריבית
93	ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית
95	ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
100	ביאור 5 ניירות-ערך
106	ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
111	ביאור 7 פיקדונות הציבור
112	ביאור 8 זכויות עובדים
117	ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות
125	ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
130	ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון
138	ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים
158	ביאור 12 א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה
163	ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
186	ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
189	ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
203	ביאור 16 יוזמות רגולטוריות
206	ביאור 17 אירועים מהותיים בתקופת הדוח

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק הפועלים בע"מ וחברות בנות שלו ("להלן: "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 בספטמבר 2019 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הדגש עניין

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10.ב (ב) בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שהוגשו כנגד קבוצת הבנק, לביאור 10.ד בדבר חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים ולביאור 10.ה בדבר החקירה בנושא FIFA.

זיו האפט
רואי חשבון

סומך חייקין
רואי חשבון

תל-אביב, 19 בנובמבר 2019

תמצית דוחות כספיים

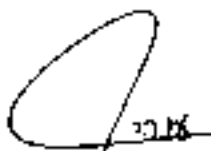
ליום 30 בספטמבר 2019

במיליוני ש"ח

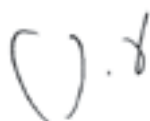
תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ביאור	
	2018	2019	2018	2019		
מבוקר			בלתי מבוקר			
11,672	8,697	9,148	2,895	2,593	2	הכנסות ריבית
(2,766)	(2,081)	(2,122)	(667)	(310)	2	הוצאות ריבית
8,906	6,616	7,026	2,228	2,283		הכנסות ריבית, נטו
613	424	400	118	(40)	(2)6	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
8,293	6,192	6,626	2,110	2,323		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית						
1,445	995	313	406	58	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
3,318	*2,492	2,404	*822	815		עמלות
105	60	58	13	11		הכנסות אחרות
4,868	*3,547	2,775	*1,241	884		סך-כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות						
4,097	3,126	3,071	1,020	1,010		משכורות והוצאות נלוות
1,376	1,027	989	341	351		אחזקה ופחת בניינים וציוד
3,487	*1,830	1,779	*623	609		הוצאות אחרות
8,960	*5,983	5,839	*1,984	1,970		סך-כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
4,201	3,756	3,562	1,367	1,237		רווח מפעילות נמשכת לפני מסים
2,009	1,585	1,413	548	523		הפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת
2,192	2,171	2,149	819	714		רווח מפעילות נמשכת לאחר מסים
4	8	7	-	3		חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
2,196	2,179	2,156	819	717		רווח נקי מפעילות נמשכת
364	279	258	109	16	17(ה),	רווח נקי מפעילות מופסקת
רווח נקי:						
2,560	2,458	2,414	928	733		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
35	40	14	22	3		הפסד המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,595	2,498	2,428	950	736		המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח למניה רגילה בשקלים חדשים						
רווח בסיסי						
1.95	1.87	1.82	0.71	0.55		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
1.68	1.66	1.63	0.63	0.54		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מפעילות נמשכת
רווח מדולל						
1.94	1.87	1.81	0.71	0.55		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
1.67	1.66	1.62	0.63	0.54		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מפעילות נמשכת

* סווג מחדש, הוצאות בגין ביטוח ערבויות חוק מכר מוצגות כהקטנת ההכנסות מעמלות מעסקי מימון, במקום רישומן בסעיף הוצאות אחרות. הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

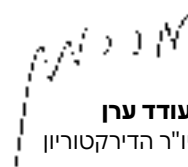
עופר לוי
משנה למנכ"ל,
חשבונאי ראשי

עופר קורן
משנה למנכ"ל,
מומנה על החטיבה הפיננסית

דב קוטלר
המנהל הכללי

עודד ערן
יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 19 בנובמבר 2019

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2018	2019	2018	2019	
מבוקר			בלתי מבוקר		ביאור
2,560	2,458	2,414	928	733	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
35	40	14	22	3	הפסד נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,595	2,498	2,428	950	736	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
					רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים: 4
(920)	(577)	581	24	128	התאמות בגין אגרות-חוב זמניות למכירה לפי שווי הוגן נטו ⁽¹⁾
(2)	(1)	-	3	-	התאמות מתרגום דוחות כספיים* נטו, לאחר השפעת גידורים**
379	194	(267)	(59)	(183)	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים***
-	-	-	-	-	רווחים נטו בגין גידורי תזרים מזומנים
(543)	(384)	314	(32)	(55)	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
135	147	(78)	39	32	השפעת המס המתניח
(408)	(237)	236	7	(23)	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
2,152	2,221	2,650	935	710	הרווח (ההפסד) הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
35	40	14	22	3	ההפסד הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,187	2,261	2,664	957	713	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה, עד ליום 31 בדצמבר 2018, היה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 ** גידורים - רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.
 *** בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.
 (1) עד ליום 31 בדצמבר 2018 ניירות-ערך זמינים למכירה.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

במיליוני ש"ח

תמצית מאזן מאוחד ליום 30 בספטמבר 2019

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2018	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר		ביאור
נכסים			
84,459	77,622	72,517	מזומנים ופיקדונות בבנקים
56,116	57,943	65,592	5 ניירות-ערך ⁽¹⁾⁽²⁾
708	887	529	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
286,265	279,536	294,980	אשראי לציבור
(3,758)	(3,730)	(3,973)	הפרשה להפסדי אשראי
282,507	275,806	291,007	13,6 אשראי לציבור, נטו
2,428	2,309	2,062	אשראי לממשלות
103	108	107	השקעות בחברות כלולות
3,111	2,994	3,051	בניינים וציוד
10,534	9,928	12,692	11 נכסים בגין מכשירים נגזרים
5,850	5,659	4,961	נכסים אחרים ⁽¹⁾
15,110	14,665	829	נכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽³⁾
460,926	447,921	453,347	סך-כל הנכסים
התחייבויות והון			
352,260	341,775	348,027	7 פיקדונות הציבור
4,528	4,357	3,178	פיקדונות מבנקים
208	292	485	פיקדונות הממשלה
-	11	10	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
30,024	28,647	28,337	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
9,676	9,164	13,728	11 התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
11,841	11,163	20,321	התחייבויות אחרות (מזה: 523; 608; 569 בהתאמה, הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים) ⁽¹⁾
14,733	14,794	-	התחייבויות המיוחסות לפעילות מופסקת ⁽³⁾
423,270	410,203	414,086	סך-כל ההתחייבויות
37,544	37,613	39,218	9 הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק
112	105	43	זכויות שאינן מקנות שליטה
37,656	37,718	39,261	סך-כל ההון
460,926	447,921	453,347	סך-כל ההתחייבויות וההון

(1) לגבי סכומים הנמדדים בשווי הוגן, ראה [ביאור 15.ב](#).

(2) לפרטים בדבר ניירות-ערך ששועבדו למלווים ראה [ביאור 5](#).

(3) החל מהרבעון השני של שנת 2019 יתרת ההשקעה בקבוצת ישראל, המטופלת לפי שיטת השווי המאזני, מוצגת בשורה אחת במסגרת הנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

תמצית דוח על השינויים בהון

לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019							
הון מניות ופרמיה*	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	סך הון וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות שליטה של הבנק	זכויות שאינן הון מקנות שליטה	סך-הכל הון
8,167	14	8,181	(917)	32,239	39,503	46	39,549
-	-	-	-	-	736	(3)	733
-	-	-	-	(1,000)	(1,000)	-	(1,000)
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
-	2	2	-	-	2	-	2
-	-	-	(23)	-	(23)	-	(23)
8,167	16	8,183	(940)	31,975	39,218	43	39,261

* בניכוי 2,208,952 יתרת מניות באוצר.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018							
הון מניות ופרמיה*	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	סך הון וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות שליטה של הבנק	זכויות שאינן הון מקנות שליטה	סך-הכל הון
8,135	31	8,166	(1,030)	29,518	36,654	126	36,780
-	-	-	-	950	950	(21)	929
(1)	-	(1)	-	-	(1)	-	(1)
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
-	3	3	-	-	3	-	3
-	-	-	7	-	7	-	7
8,134	34	8,168	(1,023)	30,468	37,613	105	37,718

* בניכוי 3,673,637 יתרת מניות באוצר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

תמצית דוח על השינויים בהון

לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019							
הון מניות ופרמיה*	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	סך הון וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות שליטה של הבנק	זכויות שאינן הון	סך-הכל הון
8,135	38	8,173	(1,194)	30,565	37,544	112	37,656
-	-	-	18	(18)	-	-	-
8,135	38	8,173	(1,176)	30,547	37,544	112	37,656
-	-	-	-	2,428	2,428	(14)	2,414
-	-	-	-	(1,000)	(1,000)	-	(1,000)
-	10	10	-	-	10	-	10
32	(32)	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	(39)	(39)
-	-	-	236	-	236	-	236
-	-	-	-	-	-	(16)	(16)
8,167	16	8,183	(940)	31,975	39,218	43	39,261

יתרה ליום 1 בינואר 2019

השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית⁽¹⁾

יתרה מתואמת ליום 1 בינואר 2019

לאחר יישום לראשונה

רווח (הפסד) נקי לתקופה

דיבידנד

התאמות ושינויים הנובעים מ:

הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות

מימוש תגמול הוני למניות

גריעת זכויות שאינן מקנות שליטה בשל איבוד שליטה בחברות בנות

רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה מאוחדת

יתרה ליום 30 בספטמבר 2019

* בניכוי 2,208,952 יתרת מניות באוצר.

(1) השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא מכשירים פיננסיים (ASU 2016-01) ובנושא מכשירים נגזרים וגידור (ASU 2017-12) ולרבות העדכונים המתייחסים אליהם. ראה גם [ביאור 1.ג.1](#).

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018							
הון מניות ופרמיה*	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	סך הון וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות שליטה של הבנק	זכויות שאינן הון	סך-הכל הון
8,124	59	8,183	(786)	28,466	35,863	141	36,004
-	-	-	-	2,498	2,498	(36)	2,462
-	-	-	-	(496)	(496)	-	(496)
(25)	-	(25)	-	-	(25)	-	(25)
-	10	10	-	-	10	-	10
35	(35)	-	-	-	-	-	-
-	-	-	(237)	-	(237)	-	(237)
8,134	34	8,168	(1,023)	30,468	37,613	105	37,718

* בניכוי 3,673,637 יתרת מניות באוצר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון

לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018							
הון מניות ופרמיה*	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	סך הון וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות שליטה של הבנק	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון
8,124	59	8,183	(786)	28,466	35,863	141	36,004
-	-	-	-	2,595	2,595	(29)	2,566
-	-	-	-	(496)	(496)	-	(496)
(24)	-	(24)	-	-	(24)	-	(24)
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
-	14	14	-	-	14	-	14
35	(35)	-	-	-	-	-	-
-	-	-	(408)	-	(408)	-	(408)
8,135	38	8,173	(1,194)	30,565	37,544	112	37,656

* בניכוי 3,673,637 יתרת מניות באוצר.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2018	2019	2018	2019	
מבוקר			בלתי מבוקר		
ריבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו					
11,747	8,598	9,705	3,233	3,166	ריבית שהתקבלה
(2,466)	(2,172)	(2,669)	(741)	(1,414)	ריבית ששולמה
49	45	14	9	3	דיבידנדים שהתקבלו
(2,615)	(2,074)	(1,536)	(605)	(456)	מסים על הכנסה ששולמו
232	169	296	27	(1)	מסים על הכנסה שהתקבלו
נספח א' - תמורה מממוש השקעות בחברות בת שאוחדו בעבר					
-	-	178	-	-	מזומנים שנגרעו
-	-	23,415	-	-	נכסים
-	-	(21,339)	-	-	התחייבויות
-	-	2,254	-	-	נכסים והתחייבויות שנגרעו
-	-	(39)	-	-	נכסים והתחייבויות המיוחסים לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	(891)	-	-	השקעה בחברה כלולה - ישראלכרט
-	-	1,324	-	-	סך-הכל תמורה שהתקבלה מממוש השקעות בחברות בנות שאוחדו בעבר
-	-	210	-	-	רווח הון מממוש השקעות בחברות בת שאוחדה בעבר
-	-	1,534	-	-	תמורה שהתקבלה מממוש השקעה
-	-	(178)	-	-	מזומנים שנגרעו
-	-	1,356	-	-	זרימת מזומנים מממוש השקעה בחברות בת שיצאה מאיחוד

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

תמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2019 נערכה לפי כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ולפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. כללי החשבונאות שלפיהם נערכה תמצית דוחות כספיים אלה יושמו בעקביות לכללים שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2018, למעט המפורט בסעיף ג' להלן.

תמצית הדוחות הכספיים אינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות הכספיים השנתיים לעיל ויש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2018 והביאורים הנלווים להם.

תמצית הדוחות הכספיים אושרה לפרסום על-ידי דירקטוריון הבנק ביום 19 בנובמבר 2019.

ב. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים, משתמשת הנהלת הבנק בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על יישום המדיניות, על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של הבנק. יתכן, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

שיקול הדעת והאומדנים של הנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הבנק וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי ודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2018. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

(1) מכשירים פיננסיים - הצגה ומדידה

ביום 30 באוגוסט 2018 פורסם חוזר בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא מכשירים נגזרים וגידור, סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, דוח תזרים מזומנים ונושאים נוספים." החוזר מאמץ את תיקון ASU 2016-01. עיקר השינויים בהוראות הדיווח לציבור בנושא סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים הינם: מדידת השקעות במכשירים הוניים, לפי שווי הוגן דרך דוח רווח והפסד, חלף המדידה שהייתה קיימת עד היום אשר ככלל דורשת רישום של התאמות שטרם מומשו לשווי הוגן ברווח כולל אחר. עם זאת, ניתן למדוד השקעות בניירות-ערך הוניים שהשווי ההוגן שלהן אינו ניתן לקביעה בנקל לפי עלות בניכוי ירידת-ערך, תוך התאמות לשינויים במחירים נצפים בעסקות רגילות עבור השקעה זהה או דומה של אותו מנפיק. כל ההתאמות לעלות ההשקעה נזקפות לרווח והפסד.

ההוראות החדשות יושמו החל מיום 1 בינואר 2019 בדרך של יישום למפרע מתואם, תוך זקיפת ההשפעה המצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים במועד היישום לראשונה. ההוראות בדבר השקעות במכשירים הוניים שאינם בעלי שווי הוגן זמין יושמו באופן של מכאן ואילך. שינויים בגילויים הנדרשים בדוחות הכספיים יושמו באופן של מכאן ואילך.

ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

(2) נגזרים וגידור

ביום 30 באוגוסט 2018 פורסם חוזר בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא מכשירים נגזרים וגידור, סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, דוח תזרים מזומנים ונושאים נוספים." החוזר מאמץ את תיקון ASU 2017-12. התיקון מקל ומפשט את יישום ההנחיות החשבונאיות בנושא גידור, בעיקר בקשר עם דרישות בחינת אפקטיביות הגידור ותיעוד הגידור. כמו-כן, התיקון מרחיב את היכולת של בנקים לגדר רכיבי סיכון מסוימים, ובכך ליצור התאמה בין אופן הרישום של המכשירים המגדרים והפריטים המגודרים בדוחות הכספיים. ההוראות החדשות יושמו החל מיום 1 בינואר 2019 בדרך של יישום למפרע מתואם, תוך זקיפת ההשפעה המצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים במועד היישום לראשונה.

ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

נושא	עיקרי ההוראות	מועד תחילה והוראות מעבר	השפעה על הבנק
חכירות - ASC 842 - ASU 2016-02	אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא חכירות. המטרה העיקרית של הכללים החדשים היא לשקף בדוחות הכספיים באופן מלא את רמת המינוף שנוצרת מחוזי חכירה ארוכי טווח. עיקרי השינויים בעקבות יישום כללים אלה, הינם: בנקים שחוכרים נכסים לתקופה שעולה על שנה, יכירו בהם במאזן, גם אם החכירה מסווגת כחכירה תפעולית. בגין עסקות חכירה תפעולית ירשם במאזן נכס שמשקף את הזכות להשתמש בנכס החכור, ומנגד תירשם התחייבות לשלם בגין חכירה.	1 בינואר 2020.	להערכת הבנק, בהתבסס על הנתונים הקיימים נכון למועד הדיווח, יישום ההוראות החדשות צפוי להביא לגידול בסך של כ-1.2 מיליארד ש"ח ביתרת נכסי זכות השימוש, ולגידול מקביל ביתרת ההתחייבויות בגין חכירה למועד היישום לראשונה. כמו-כן, להערכת הבנק, יישום ההוראות החדשות צפוי להביא לירידה בשיעור ההון העצמי רובד 1 ובהון הכולל בשיעור של כ-0.04% וכ-0.05%, בהתאמה. השפעה זו עשויה להתעדכן בהתאם לשינויים בריבית ההיוון או בהסכמי החכירה למועד היישום לראשונה.
מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי - ASU 2016-13	מטרתו העיקרית של התיקון הינה לספק מידע שימושי יותר בנוגע להפסדי אשראי צפויים בגין מכשירים פיננסיים ומחויבויות למתן אשראי. לצורך כך התיקונים בעדכון זה מחליפים את שיטת ההפרשה להפסדי אשראי המבוססת על הפסדים שהתהוו, בשיטה המשקפת הפסדי אשראי צפויים לאורך חיי האשראי ודורשת התחשבות בטווח רחב יותר של מידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים. הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי (לרבות הלוואות לדיור), אגרות-חוב המוחזקות לפדיון, וחשיפות אשראי חוץ-מאזניות מסוימות. בנוסף, ישתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של אגרות-חוב בתיק הזמין למכירה, וכן יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי.	1 בינואר 2022. ככלל, הכללים החדשים ייושמו באמצעות רישום בעודפים במועד היישום לראשונה של ההשפעה המצטברת.	הבנק נערך ליישום התיקון

ה. פעילות מופסקת

לאור הוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל, החל מהדוחות הכספיים לרבעון השני לשנת 2018 פעילות קבוצת ישראל כסווגה כ"פעילות מופסקת". בהתאם, עד הרבעון הראשון לשנת 2019, כמו גם במספרי ההשוואה, הבנק הציג את כל הנכסים וכל ההתחייבויות המשויכים לפעילות קבוצת ישראל כסווגה בשורות נפרדות במאזן. באופן דומה הציג הבנק בנפרד בדוח רווח והפסד את הרווח המיוחס לפעילות המופסקת לכל תקופת דיווח.

בחודש אפריל 2019 מכר הבנק בהצעת מכר לציבור כ-65.2% מהונה של ישראל כסווגה. בעקבות זאת, הבנק איבד שליטה בקבוצת ישראל כסווגה, אך נשאר עם השפעה מהותית, ועל כן, הכיר ברבעון השני 2019 במסגרת סעיף "רווח נקי מפעילות מופסקת" ברווח נטו בסך של כ-137 מיליון ש"ח, (לאחר מס והוצאות הקשורות בהצעת המכר), אשר כולל רווח הון בסך של כ-210 מיליון ש"ח בגין חלק ההשקעה שנמכר ובגין שיעור יתרת ההשקעה שנותרה בהתאם לשווי המניות למועד ההנפקה, ובניכוי התאמה למחיר השוק ליום 30 ביוני 2019 בסך של כ-73 מיליון ש"ח. בהתאם לתקינה החשבונאית, במועד השגת השפעה מהותית, יש לבצע הערכת שווי להשקעה ולזהות, בנפרד מהמוניטין, את הרכב הנכסים הניתנים לזיהוי שנרכשו (מוחשיים ובלתי מוחשיים) והתחייבויות שניתלו. לאור זאת, ערך הבנק הערכת שווי עבור ההשקעה הנותרת וזיהה את הרכב ההשקעה, הכוללת בין היתר, גם נכסים בלתי מוחשיים מזוהים ומוניטין.

ליום 30 ביוני 2019, השווי ההוגן של ההשקעה, בהתבסס על מחיר המניה של החברה לאותו מועד, ירד מתחת לערכה בספרי הבנק. לאור האמור, הבנק בחן את הצורך בירידת-ערך ההשקעה, ובהתחשב בחוסר הוודאות ביחס ליכולת הבנק להחזיק בהשקעה עד למועד שבו תשיב את ערכה לנוכח הצורך להשלמת ההיפרדות מקבוצת ישראל כסווגה עד ליום 31 בינואר 2021 כנדרש בהוראות החוק להגברת התחרותיות, הכיר הבנק בירידת-ערך בגין התאמה לשווי השוק כאמור לעיל.

יתרת ההשקעה בקבוצת ישראל כסווגה מטופלת לפי שיטת השווי המאזני ומסווגת בשורה אחת כפעילות מופסקת.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

במיליוני ש"ח

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

להלן יתרות מפורטות של קבוצת ישראלכרט לגבי התקופות בהן הייתה מאוחדת בדוחות הכספיים של הבנק:

א. הרכב הנכסים וההתחייבויות המיוחסים לפעילות מופסקת

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 30 בספטמבר 2018	
מבוקר	בלתי מבוקר	
14,366	13,927	אשראי לציבור, נטו
356	323	בניינים וציוד
388	415	אחרים
15,110	14,665	סך-כל הנכסים של קבוצת ישראלכרט
13,951	14,203	התחייבויות אחרות
782	591	פיקדונות
14,733	14,794	סך-הכל התחייבויות של קבוצת ישראלכרט

ב. רווח והפסד המיוחס לפעילות מופסקת*

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018	**2019	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018	
מבוקר	בלתי מבוקר			
				הכנסות
312	228	88	80	הכנסות ריבית, נטו
1,717	1,296	407	457	עמלות
(4)	(2)	12	(4)	אחרות
				הוצאות
152	106	26	42	הוצאות בגין הפסדי אשראי
321	239	85	75	משכורות והוצאות נלוות
983	731	257	254	הוצאות אחרות
71	65	13	14	אחזקה ופחת בניינים
498	381	126	148	רווח לפני מסים
128	98	33	38	הפרשה למסים על הרווח
370	283	93	110	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
6	4	2	1	רווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
364	279	91	109	רווח נקי

* ללא קיזוז עסקות בינחברתיות בין הבנק לקבוצת ישראלכרט.
** הנתונים מתייחסים לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 2 הכנסות והוצאות ריבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2018	2019	2018	2019	
א. הכנסות ריבית*				
7,872	8,036	2,610	2,293	מאשראי לציבור
50	51	17	15	מאשראי לממשלות
192	298	58	93	מפיקדונות בבנקים
36	80	12	25	מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים
547	683	198	167	מאגרות-חוב
8,697	9,148	2,895	2,593	סך-כל הכנסות ריבית
ב. הוצאות ריבית*				
(1,174)	(1,406)	(399)	(327)	על פיקדונות הציבור
(5)	(5)	(2)	(2)	על פיקדונות הממשלה
(27)	(19)	(11)	(4)	על פיקדונות מבנקים
-	(1)	(1)	(1)	על ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
(867)	(687)	(251)	23	על אגרות-חוב וכתבי התחייבויות נדחים
(8)	(4)	(3)	1	על התחייבויות אחרות
(2,081)	(2,122)	(667)	(310)	סך-כל הוצאות ריבית
6,616	7,026	2,228	2,283	סך הכנסות ריבית, נטו
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית**				
(33)	(2)	(6)	(6)	הכנסות ריבית
(6)	4	(3)	4	הוצאות ריבית
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות-חוב				
10	9	3	2	מוחזקות לפדיון
504	645	188	168	זמינות למכירה
33	29	7	(3)	למסחר
547	683	198	167	סך-הכל כלול בהכנסות ריבית

* כולל השפעת יחסי גידור (2018 - כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור).
** פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א ו-ב.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן פעילויות שאינן למטרות מסחר

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2018	2019	2018	2019	
1. מפעילות במכשירים נגזרים				
1,543	(1,499)	59	(593)	סך-הכל מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾
2. מהשקעה באגרות-חוב				
121	256	13	136	רווחים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה
(21)	(11)	(2)	(4)	הפסדים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה
100	245	11	132	סך-הכל מהשקעה באגרות-חוב
3. הפרשי שער, נטו				
(966)	1,384	168	530	
4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות				
220	248	158	10	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר, נטו ⁽²⁾⁽³⁾⁽⁴⁾
22	14	8	3	דיבידנד ממניות שאינן למסחר ⁽⁴⁾
-	(63)	-	(63)	הפסד מירידת-ערך של חברות מוחזקות
242	199	166	(50)	סך-הכל מהשקעה במניות
5. רווחים (הפסדים) נטו בגין עסקות איגוח				
-	-	-	-	
6. רווחים נטו בגין הלוואות שנמכרו				
58	1	-	-	
977	330	404	19	סך-הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

- (1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
 (2) לרבות הפרשות לירידת-ערך בסך של כ-7 וכ-16 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019, בהתאמה (לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018: כ-13 וכ-43 מיליוני ש"ח, בהתאמה).
 (3) לרבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין וכן התאמות מעלה או מטה של מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.
 (4) עד ליום 31 בדצמבר 2018 מניות זמינות למכירה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית (המשך)

ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר*

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2018	2019	2018	2019	
10	6	3	3	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים למסחר
7	(23)	(2)	37	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר, נטו ⁽¹⁾
1	-	1	(1)	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו
18	(17)	2	39	סך-הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות מסחר**
995	313	406	58	סך-הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת סיכון:				
7	(23)	(2)	37	חשיפת ריבית
1	-	1	-	חשיפת מטבע-חוץ
10	6	3	2	חשיפה למניות
18	(17)	2	39	סך-הכל

* כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

** להכנסות ריבית מהשקעה באגרות-חוב למסחר ראה [ביאור 2](#).

(1) מזה: חלק הרווחים (ההפסדים) הקשורים לאגרות-חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של כ-133 וכ-68 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019, בהתאמה (לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018: כ-7 וכ-17 מיליוני ש"ח, בהתאמה).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר בשנת 2019 ובשנת 2018

	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה				יתרה ליום 30 ביוני 2019
			סך-הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	התאמות מתרגום*, נטו לאחר השפעת גידורים**	
	(917)	3	(914)	(1,040)	(1)	(37)	164
שינוי נטו במהלך התקופה	(23)	-	(23)	(121)	-	-	98
	(940)	3	(937)	(1,161)	(1)	(37)	262
יתרה ליום 30 בספטמבר 2019	(1,030)	3	(1,027)	(1,075)	(1)	(47)	96
יתרה ליום 30 ביוני 2018	7	-	7	(40)	-	5	42
שינוי נטו במהלך התקופה	(1,023)	3	(1,020)	(1,115)	(1)	(42)	138
יתרה ליום 30 בספטמבר 2018							

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר בשנת 2019 ובשנת 2018

	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה				יתרה ליום 1 בינואר 2019
			סך-הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	התאמות מתרגום*, נטו לאחר השפעת גידורים**	
	(1,194)	3	(1,191)	(993)	(1)	(37)	(160)
השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית ⁽¹⁾	18	-	18	-	-	-	18
יתרה מתואמת ליום 1 בינואר 2019 לאחר יישום לראשונה	(1,176)	3	(1,173)	(993)	(1)	(37)	(142)
שינוי נטו במהלך התקופה	236	-	236	(168)	-	-	404
	(940)	3	(937)	(1,161)	(1)	(37)	262
יתרה ליום 30 בספטמבר 2019	(786)	3	(783)	(1,242)	(1)	(53)	513
יתרה ליום 1 בינואר 2018	(237)	-	(237)	127	-	11	(375)
שינוי נטו במהלך התקופה	(1,023)	3	(1,020)	(1,115)	(1)	(42)	138
יתרה ליום 30 בספטמבר 2018							

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה, עד ליום 31 בדצמבר 2018, היה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

*** עד ליום 31 בדצמבר 2018 ניירות-ערך זמינים למכירה.

(1) השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא מכשירים פיננסיים (ASU 2016-01) ובנושא מכשירים נגזרים וגידור (ASU 2017-12) ולרבות העדכונים המתייחסים אליהם. ראה גם [ביאור 1.ג.1](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס (המשך)

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר בשנת 2018

רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					יתרה ליום 1 בינואר 2018
		סך-הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	התאמות מתרגום* נטו לאחר השפעת גידורים**	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
(786)	3	(783)	(1,242)	(1)	(53)	513	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018
(408)	-	(408)	249	-	16	(673)	יתרה ליום 1 בינואר 2018
(1,194)	3	(1,191)	(993)	(1)	(37)	(160)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה, עד ליום 31 בדצמבר 2018, היה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס
1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר בשנת 2019 ובשנת 2018

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30 בספטמבר 2018 ⁽¹⁾			30 בספטמבר 2019		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
התאמות בגין הצגת אגרות-חוב (2018 - ניירות-ערך) זמינות למכירה לפי שווי הוגן⁽⁴⁾					
96	(6)	102	183	(77)	260
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן (רווחים) הפסדים בגין אגרות-חוב (2018 - ניירות-ערך) זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾					
(54)	24	(78)	(85)	47	(132)
שינוי נטו במהלך התקופה					
42	18	24	98	(30)	128
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
10	-	10	-	-	-
גידורים**					
(5)	2	(7)	-	-	-
שינוי נטו במהלך התקופה					
5	2	3	-	-	-
הטבות לנובדים					
רווח (הפסד) אקטוארי נטו במהלך התקופה					
(59)	30	(89)	(140)	72	(212)
רווחים (הפסדים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽³⁾					
19	(11)	30	19	(10)	29
שינוי נטו במהלך התקופה					
(40)	19	(59)	(121)	62	(183)
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
7	39	(32)	(23)	32	(55)
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
-	-	-	-	-	-
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
7	39	(32)	(23)	32	(55)

- * התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה, עד ליום 31 בדצמבר 2018, היה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.
(1) כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת.
(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה [בביאור 3](#) - הכנסות מימון שאינן מריבית.
(3) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות.
(4) עד ליום 31 בדצמבר 2018 ניירות-ערך זמינים למכירה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)
2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר בשנת 2019 ובשנת 2018.

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום					
30 בספטמבר 2018 ⁽¹⁾			30 בספטמבר 2019		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן⁽⁴⁾					
(209)	133	(342)	564	(259)	823
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
(166)	69	(235)	(160)	82	(242)
רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾⁽⁴⁾					
(375)	202	(577)	404	(177)	581
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
35	-	35	-	-	-
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
(24)	12	(36)	-	-	-
גידורים**					
11	12	(1)	-	-	-
שינוי נטו במהלך התקופה					
הטבות לעובדים					
50	(32)	82	(225)	128	(353)
רווח (הפסד) אקטוארי נטו במהלך התקופה					
77	(35)	112	57	(29)	86
רווחים (הפסדים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽³⁾					
127	(67)	194	(168)	99	(267)
שינוי נטו במהלך התקופה					
(237)	147	(384)	236	(78)	314
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
-	-	-	-	-	-
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
(237)	147	(384)	236	(78)	314
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					

- * התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה, עד ליום 31 בדצמבר 2018, היה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.
(1) כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת.
(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה [בביאור 3](#) - הכנסות מימון שאינן מריבית.
(3) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות.
(4) עד ליום 31 בדצמבר 2018 ניירות-ערך זמינים למכירה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס⁽¹⁾ (המשך)

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר בשנת 2018

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן		
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	(495)	163
(רווחים) הפסדים בגין ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾	(425)	84
שינוי נטו במהלך השנה	(920)	247
התאמות מתרגום*		
התאמות מתרגום דוחות כספיים	51	-
גידורים**	(53)	18
שינוי נטו במהלך השנה	(2)	16
הטבות לעובדים		
רווח (הפסד) אקטוארי נטו השנה	233	(85)
(רווחים) הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽³⁾	146	(45)
שינוי נטו במהלך השנה	379	(130)
סך-הכל השינוי נטו במהלך השנה	(543)	135
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		
סך-הכל השינוי נטו במהלך השנה	-	-
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק		
סך-הכל השינוי נטו במהלך השנה	(543)	135

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה, עד ליום 31 בדצמבר 2018, היה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

(1) כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת.

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה [בביאור 3](#) - הכנסות מימון שאינן מריבית.

(3) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך

ליום 30 בספטמבר 2019				
שווי הוגן*	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת	הערך במאזן
(1) אגרות-חוב המוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומלוות				
311	-	5	306	306
של מוסדות פיננסיים בישראל				
311	-	5	306	306
סך-כל אגרות-החוב המוחזקות לפדיון				

שווי הוגן*	רווח כולל אחר מצטבר הפסדים	רווחים	עלות מופחתת (במניות-עלות)	הערך במאזן
(2) אגרות-חוב זמינות למכירה				
אגרות-חוב ומלוות				
35,370	(10)	250	35,130	35,370
של ממשלת ישראל				
11,324	(29)	70	11,283	11,324
של ממשלות זרות				
-	-	-	-	-
של מוסדות פיננסיים בישראל				
7,034	(7)	87	6,954	7,034
של מוסדות פיננסיים זרים				
-	-	-	-	-
של אחרים בישראל				
2,468	(16)	15	2,469	2,468
של אחרים זרים				
56,196	(62) ⁽¹⁾	422 ⁽¹⁾	55,836	56,196
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה				

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
(1) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

הערות:

- לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) וביאור 3.
- ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ליום 30 בספטמבר 2019					
שווי הוגן*	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	הערך במאזן	
1,680	(10) ⁽²⁾	98 ⁽²⁾	1,592	1,680	(3) השקעות במניות שאינן למסחר
1,073	-	-	1,073	1,073	מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין
58,187	(72) ⁽¹⁾	525	57,734	58,182	סך-הכל ניירות הערך שאינן למסחר

(4) ניירות-ערך למסחר

אגרות-חוב ומלוות					
7,402	(2)	75	7,329	7,402	של ממשלת ישראל
3	-	-	3	3	של ממשלות זרות
-	-	-	-	-	של אחרים זרים
**7,405	(2)	75	7,332	7,405	סך-כל אגרות-חוב ומלוות למסחר
מניות					
5	-	3	2	5	של אחרים
7,410	(2) ⁽²⁾	78 ⁽²⁾	7,334	7,410	סך-כל ניירות הערך למסחר
65,597	(74)	603	65,068	65,592	סך-כל ניירות הערך ⁽³⁾

ליום 30 בספטמבר 2019

סך-הכל	12 חודשים ומעלה		שווי הוגן	סך-הכל	פחות מ-12 חודשים		שווי הוגן
	הפסדים שטרם מומשו	0-20%			הפסדים שטרם מומשו	0-20%	
	20-40%				20-40%		

(5) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות-חוב זמינות למכירה הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם מומש

אגרות-חוב ומלוות								
-	-	-	-	(10)	-	(10)	2,535	של ממשלת ישראל
(24)	-	(24)	2,184	(5)	-	(5)	1,243	של ממשלות זרות
-	-	-	-	-	-	-	-	של מוסדות פיננסיים בישראל
(2)	-	(2)	399	(5)	-	(5)	595	של מוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	-	-	-	-	-	של אחרים בישראל
(8)	-	(8)	320	(8)	-	(8)	846	של אחרים זרים
(34)	-	(34)	2,903	(28)	-	(28)	5,219	סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
- ** מזה ניירות-ערך בסך 1,882 מיליוני ש"ח שסווגו כניירות-ערך למסחר משום שהבנק בחר למדוד אותם בהתאם לחלופת השווי הוגן, למרות שהם לא נרכשו למטרות מסחר.
- (1) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.
- (2) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (3) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-3.3 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) וביאור 3.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2018				
שווי הוגן*	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת	הערך במאזן
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומלוות				
399	-	3	396	396
של מוסדות פיננסיים בישראל				
399	-	3	396	396
סך-כל אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומלוות				
30,155	(31)	191	29,995	30,155
של ממשלת ישראל				
10,787	(283)	18	11,052	10,787
של ממשלות זרות				
17	-	-	17	17
של מוסדות פיננסיים בישראל				
8,182	(77)	21	8,238	8,182
של מוסדות פיננסיים זרים				
172	(1)	3	170	172
של אחרים בישראל				
2,297	(9)	16	2,290	2,297
של אחרים זרים				
51,610	(401)	249	51,762	51,610
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה				
מניות				
⁽¹⁾ 2,024	(8)	222	1,810	2,024
של אחרים				
⁽¹⁾ 53,634	⁽²⁾ (409)	⁽²⁾ 471	53,572	53,634
סך-כל ניירות הערך הזמינים למכירה				

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
(1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 1,079 מיליוני ש"ח.
(2) כוללים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

הערות:

- לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2 וביאור 3](#).
- ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ליום 30 בספטמבר 2018				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומלוות				
של ממשלת ישראל	3,800	3	-	3,803
של ממשלות זרות	65	1	-	66
של אחרים זרים	2	-	-	2
סך-כל אגרות-חוב ומלוות למסחר	3,867	4	-	3,871
מניות				
של אחרים	45	-	(3)	42
סך-כל ניירות הערך למסחר	3,912	(2)4	(3)	3,913
סך-כל ניירות הערך ⁽³⁾	57,880	478	(412)	57,946 ⁽¹⁾

ליום 30 בספטמבר 2018						
שווי הוגן	פחות מ-12 חודשים		סך-הכל	12 חודשים ומעלה		סך-הכל
	הפסדים שטרם מומשו	סך-הכל		הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	
	0-20%	20-40%		0-20%	20-40%	
(4) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות-ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש						
אגרות-חוב ומלוות						
של ממשלת ישראל	(31)	-	(31)	-	-	7,355
של ממשלות זרות	(50)	-	(50)	7,853	(233)	2,264
של מוסדות פיננסיים זרים	(52)	-	(52)	984	(25)	5,505
של אחרים בישראל	-	-	-	52	(1)	-
של אחרים זרים	(4)	-	(4)	314	(5)	648
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה	(137)	-	(137)	9,203	(264)	15,772
מניות						
של אחרים	(8)	-	(8)	-	-	1,053
סך-כל ניירות הערך הזמינים למכירה	(145)	-	(145)	9,203	(264)	16,825

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
- (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 1,079 מיליוני ש"ח.
- (2) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (3) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-3.8 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) וביאור [3](#).
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

מבוקר
במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2018					
שווי הוגן*	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת	הערך במאזן	
(1) אגרות-חוב המוחזקות לפדיון					
אגרות-חוב ומלוות					
401	-	3	398	398	של מוסדות פיננסיים בישראל
401	-	3	398	398	סך-כל אגרות-החוב המוחזקות לפדיון
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה					
אגרות-חוב ומלוות					
26,373	(60)	98	26,335	26,373	של ממשלת ישראל
10,420	(178)	18	10,580	10,420	של ממשלות זרות
114	(3)	-	117	114	של מוסדות פיננסיים בישראל
8,273	(93)	11	8,355	8,273	של מוסדות פיננסיים זרים
141	(2)	1	142	141	של אחרים בישראל
2,539	(32)	4	2,567	2,539	של אחרים זרים
47,860	(368)	132	48,096	47,860	סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה
מניות					
⁽¹⁾ 1,480	(55)	13	1,522	1,480	של אחרים
⁽¹⁾ 49,340	⁽²⁾ (423)	⁽²⁾ 145	49,618	49,340	סך-הכל ניירות הערך שאינן למסחר

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.

(1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 1,020 מיליוני ש"ח.

(2) כוללים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

הערות:

- לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) וביאור 3.
- ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

מבוקר
במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2018				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומלוות				
של ממשלת ישראל	6,274	2	(10)	6,266
של ממשלות זרות	68	1	-	69
של אחרים זרים	2	-	-	2
סך-כל אגרות-חוב ומלוות למסחר	6,344	3	(10)	6,337
מניות				
של אחרים	45	-	(4)	41
סך-כל ניירות הערך למסחר	6,389	⁽²⁾ 3	⁽²⁾ (14)	6,378
סך-כל ניירות הערך ⁽³⁾	56,405	151	(437)	⁽¹⁾ 56,119

ליום 31 בדצמבר 2018							
סך-הכל	12 חודשים ומעלה			סך-הכל	פחות מ-12 חודשים		
	הפסדים שטרם מומשו 20-40%	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו 0-20%		הפסדים שטרם מומשו 20-40%	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו 0-20%
(4) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות-ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש							
אגרות-חוב ומלוות							
של ממשלת ישראל	-	-	-	(60)	-	(60)	17,793
של ממשלות זרות	(177)	-	(177)	(1)	-	(1)	304
של מוסדות פיננסיים בישראל	-	-	-	(3)	-	(3)	114
של מוסדות פיננסיים זרים	(51)	-	(51)	(42)	-	(42)	3,141
של אחרים בישראל	(1)	-	(1)	(1)	-	(1)	18
של אחרים זרים	(5)	-	(5)	(27)	-	(27)	1,508
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה	(234)	-	(234)	(134)	-	(134)	22,878
מניות							
של אחרים	-	-	-	(55)	(15)	(40)	1,080
סך-כל ניירות הערך הזמינים למכירה	(234)	-	(234)	(189)	(15)	(174)	23,958

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
- (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 1,020 מיליוני ש"ח.
- (2) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (3) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-3.8 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) ו-[ביאור 3](#).
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

1. חובות*, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

ליום 30 בספטמבר 2019						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור		
יתרת חוב רשומה						
162,452	17,953	144,499	889	-	143,610	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
150,481	-	150,481	39,309	75,391	35,781	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
87,590	-	87,590	-	75,224	12,366	(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
312,933	17,953	294,980	40,198	75,391	179,391	סך-הכל ⁽²⁾
(2) מזה:						
1,348	-	1,348	685	-	663	חובות בארגון מחדש
1,617	-	1,617	60	-	1,557	חובות פגומים אחרים
2,965	-	2,965	745	-	2,220	סך-הכל חובות פגומים
841	-	841	72	560	209	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
3,467	-	3,467	55	-	3,412	חובות בעייתיים אחרים
7,273	-	7,273	872	560	5,841	סך-הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות						
2,484	8	2,476	133	-	2,343	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
1,497	-	1,497	649	382	466	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽³⁾
441	-	441	-	382	59	(3) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור***
3,981	8	3,973	782	382	2,809	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי ⁽⁴⁾
670	-	670	131	-	539	(4) מזה: הפרשה בגין חובות פגומים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיור בסך של כ-12,366 מיליוני ש"ח.

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-307 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. חובות*, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

		ליום 30 בספטמבר 2018				
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחר**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
יתרת חוב רשומה						
146,586	17,382	129,204	1,230	-	127,974	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
150,332	-	150,332	42,821	68,818	38,693	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
79,236	-	79,236	-	68,629	10,607	(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
296,918	17,382	279,536	44,051	68,818	166,667	סך-הכל ⁽²⁾
(2) מזה:						
1,225	-	1,225	596	-	629	חובות בארגון מחדש
1,527	-	1,527	98	-	1,429	חובות פגומים אחרים
2,752	-	2,752	694	-	2,058	סך-הכל חובות פגומים
878	-	878	107	518	253	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
3,195	-	3,195	93	4	3,098	חובות בעייתיים אחרים
6,825	-	6,825	894	522	5,409	סך-הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות						
2,167	4	2,163	182	-	1,981	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
1,567	-	1,567	711	361	495	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽³⁾
414	-	414	-	361	53	(3) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור***
3,734	4	3,730	893	361	2,476	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי ⁽⁴⁾
516	-	516	181	-	335	(4) מזה: הפרשה בגין חובות פגומים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלואות לדיוור בסך של כ-10,607 מיליוני ש"ח.

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-277 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. חובות*, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2018						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
יתרת חוב רשומה						
151,947	16,526	135,421	962	-	134,459	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
150,844	-	150,844	42,176	70,410	38,258	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
81,261	-	81,261	-	70,217	11,044	(1) מזה: לפי עומק פיגור
302,791	16,526	286,265	43,138	70,410	172,717	סך-הכל ⁽²⁾
(2) מזה:						
1,300	-	1,300	624	-	676	חובות בארגון מחדש
1,421	-	1,421	82	-	1,339	חובות פגומים אחרים
2,721	-	2,721	706	-	2,015	סך-הכל חובות פגומים
808	-	808	107	529	172	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
3,068	-	3,068	71	-	2,997	חובות בעייתיים אחרים
6,597	-	6,597	884	529	5,184	סך-הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*						
2,207	8	2,199	159	-	2,040	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
1,559	-	1,559	710	368	481	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽³⁾
424	-	424	-	368	56	(3) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור***
3,766	8	3,758	869	368	2,521	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי ⁽⁴⁾
571	-	571	163	-	408	(4) מזה: הפרשה בגין חובות פגומים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור בסך של כ-11,044 מיליוני ש"ח.

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-284 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
4,552	12	4,540	843	377	3,320	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2019
(40)	(3)	(37)	59	7	(103)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(338)	-	(338)	(159)	(2)	(177)	מחיקות חשבונאיות
333	-	333	84	-	249	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(5)	-	(5)	(75)	(2)	72	מחיקות חשבונאיות נטו
(3)	-	(3)	(1)	-	(2)	אחר
4,504	9	4,495	826	382	3,287	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2019 ⁽²⁾
(6)	-	(6)	2	-	(8)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
523	1	522	44	-	478	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
4,327	5	4,322	938	341	3,043	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2018
118	-	118	135	20	(37)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(422)	-	(422)	(214)	-	(208)	מחיקות חשבונאיות
320	-	320	72	-	248	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(102)	-	(102)	(142)	-	40	מחיקות חשבונאיות נטו
4,343	5	4,338	931	361	3,046	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2018 ⁽²⁾
(24)	-	(24)	(10)	-	(14)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
609	1	608	38	-	570	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
4,334	9	4,325	904	368	3,053	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
400	-	400	178	18	204	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(1,047)	-	(1,047)	(512)	(5)	(530)	מחיקות חשבונאיות
824	-	824	261	1	562	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(223)	-	(223)	(251)	(4)	32	מחיקות חשבונאיות נטו
(7)	-	(7)	(5)	-	(2)	אחר
4,504	9	4,495	826	382	3,287	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2019 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
(45)	-	(45)	9	-	(54)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
523	1	522	44	-	478	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
4,266	7	4,259	940	333	2,986	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
424	(2)	426	362	31	33	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(1,162)	-	(1,162)	(588)	(4)	(570)	מחיקות חשבונאיות
814	-	814	216	1	597	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(348)	-	(348)	(372)	(3)	27	מחיקות חשבונאיות נטו
1	-	1	1	-	-	התאמות מתרגום דוחות כספיים
4,343	5	4,338	931	361	3,046	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2018 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
(18)	-	(18)	(25)	-	7	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
609	1	608	38	-	570	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

במיליוני ש"ח

ביאור 7 פיקדונות הציבור

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר		30 בספטמבר		
2018	2018	2019	2018	בלתי מבוקר
בישראל				
לפי דרישה				
134,527	130,469	142,667		אינם נושאים ריבית
90,919	86,883	81,421		נושאים ריבית
225,446	217,352	224,088		סך-הכל לפי דרישה
107,694	104,470	107,940		לזמן קצוב
333,140	321,822	332,028		סך-כל פיקדונות הציבור בישראל*
מחוץ לישראל				
לפי דרישה				
2,116	3,943	1,210		אינם נושאים ריבית
3,902	3,997	4,419		נושאים ריבית
6,018	7,940	5,629		סך-הכל לפי דרישה
13,102	12,013	10,370		לזמן קצוב
19,120	19,953	15,999		סך-כל פיקדונות הציבור מחוץ לישראל
352,260	341,775	348,027		סך-כל פיקדונות הציבור
* מזה:				
168,932	162,844	167,407		פיקדונות של אנשים פרטיים
43,402	47,248	44,455		פיקדונות של גופים מוסדיים
120,806	111,730	120,166		פיקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר		30 בספטמבר		
2018	2018	2019	2018	בלתי מבוקר
תקרת הפיקדון				
124,117	120,099	124,319		עד 1
89,745	85,283	89,773		מעל 1 עד 10
52,811	50,891	52,346		מעל 10 עד 100
33,202	34,806	32,327		מעל 100 עד 500
52,385	50,696	49,262		מעל 500
352,260	341,775	348,027		סך-הכל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים

א. הטבות לעובדים

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2018	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר		
פרישה מוקדמת ופיצויים			
7,131	7,434	7,344	סכום ההתחייבות
(3,722)	(3,884)	(3,807)	השווי ההוגן של נכסי התוכנית
3,409	3,550	3,537	עודף ההתחייבות על נכסי התוכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
מענק אי ניצול ימי מחלה			
339	358	381	סכום ההתחייבות
-	-	-	השווי ההוגן של נכסי התוכנית
339	358	381	עודף ההתחייבות על נכסי התוכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
מענק יובל			
36	38	36	סכום ההתחייבות
-	-	-	השווי ההוגן של נכסי התוכנית
36	38	36	עודף ההתחייבות על נכסי התוכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
הטבות אחרות בסיום ולאחר העסקה			
571	598	638	סכום ההתחייבות
-	-	-	השווי ההוגן של נכסי התוכנית
571	598	638	עודף ההתחייבות על נכסי התוכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
סך-הכל			
4,355	4,544	4,592	עודף ההתחייבויות בגין הטבות לעובדים על נכסי תוכנית שנכללו בסעיף "התחייבויות אחרות"*
54	29	43	* מזה: בגין הטבות לעובדים בחו"ל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תוכנית הטבות לאחר פרישה

(1) מחויבויות ומצב המימון

א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה, נטו**,**

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2018	2019	2018	2019	
מבוקר		בלתי מבוקר			
4,760	4,760	4,319	4,484	4,389	מחויבות בגין הטבה חזויה, נטו בתחילת התקופה
135	105	104	35	33	עלות שירות
136	103	101	35	31	עלות ריבית
(13)	(13)	(29)	(13)	(29)	הפקדות משתתפי התוכנית
(237)	(85)	380	89	213	הפסד אקטוארי (רווח)
4	3	(4)	-	(1)	שינוים בשערי החליפין של מטבע-חוץ
(466)	(367)	(276)	(124)	(80)	הטבות ששולמו
-	-	(39)	-	-	גריעת יתרות המימון לפעילות מופסקת
4,319	4,506	4,556	4,506	4,556	מחויבות בגין הטבה חזויה, נטו בסוף התקופה
4,123	4,303	4,344	4,303	4,344	מחויבות בגין הטבה מצטברת, נטו בסוף התקופה

ב. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2018	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר		
4,319	4,506	4,556	פרישה מוקדמת ופיצויים
			סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות

ג. סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2018	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר		
1,498	1,683	1,765	הפסד אקטוארי נטו
1,498	1,683	1,765	יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

ד. תוכניות שבהן המחויבות בגין הטבה מצטברת וחזויה עולה על נכסי התוכנית

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2018	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר		
8,041	8,390	8,363	מחויבות בגין הטבה חזויה
7,845	8,187	8,151	מחויבות בגין הטבה מצטברת
(3,722)	(3,884)	(3,807)	שווי הוגן של נכסי התוכנית

* כולל הטבות לאחר פרישה, לרבות מענק מחלה אשר משולם במועד הפרישה.
** הסכומים המוצגים הינם בנטו מנכסי תוכנית. לפירוט נוסף, ראה [סעיף 7](#) להלן.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תוכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

(2) הוצאה לתקופה

א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2018	2019	2018	2019	
מבוקר			בלתי מבוקר		
135	105	104	35	33	עלות שירות
136	103	101	35	31	עלות ריבית
					הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
146	112	86	30	29	הפסד אקטוארי נטו
417	320	291	100	93	סך עלות ההטבה, נטו

ב. שינויים בנכסי תוכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2018	2019	2018	2019	
מבוקר			בלתי מבוקר		
(237)	(85)	380	89	213	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
(146)	(112)	(86)	(30)	(29)	הפחתה של הפסד אקטוארי
4	3	(4)	-	(1)	שינויים בשערי החליפין של מטבע-חוץ
-	-	(23)	-	-	גריעת יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת
(379)	(194)	267	59	183	סך-הכל הוכר ברווח (הפסד) כולל אחר
417	320	291	100	93	סך עלות ההטבה נטו
38	126	558	159	276	סך-הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר

ג. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה (כהכנסה) בשנת 2019 לפני השפעת המס

113	הפסד אקטוארי נטו
-----	------------------

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תוכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

(3) הנחות*

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו

1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה

31 בדצמבר		30 בספטמבר		
2018	2018	2019	2018	
מבוקר		בלתי מבוקר		
1.89%	1.42%	0.69%		שיעור היוון
2.0%	2.0%	2.0%		שיעור עליית המדד
0.0%-7.5%	0.0%-7.5%	0.0%-7.5%		שיעור גידול בתגמול ⁽¹⁾

2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
	2018	2018	2019	2018	2019	2018	2019	
מבוקר		בלתי מבוקר						
1.42%	1.25%	1.89%	1.32%	1.25%	1.58%	1.24%		שיעור היוון
0.0%-7.5%	0.0%-7.5%	0.0%-7.5%	0.0%-7.5%	0.0%-7.5%	0.0%-7.5%	0.0%-7.5%		שיעור גידול בתגמול ⁽¹⁾

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

קיטון בנקודת אחוז אחת			גידול בנקודת אחוז אחת					
31 בדצמבר		30 בספטמבר	31 בדצמבר		30 בספטמבר			
2018	2018	2019	2018	2018	2019			
מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר		בלתי מבוקר		
390	426	475	(332)	(360)	(399)		שיעור היוון	

* ההנחות מתייחסות לנתוני הבנק בלבד.

(1) שיעור הגידול בתגמול מושפע ממספר תהליכים המביאים לגידול בעלות השכר ומשקפים שיעור גידול ממוצע של כ-1% לשנה במונחים ריאליים. תהליכים אלה כוללים קידומים ושינויים בהגדרות תפקיד, ותק ודירוג.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תוכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

(4) נכסי תוכנית

התחייבות הבנק בגין זכויות עובדים מחושבת בהתבסס על חישוב אקטוארי. חישוב זה מביא בחשבון, בין היתר, את ההסתברות לפרישה מוקדמת בתנאים מיטיבים בכל אחד מהמסלולים הרלוונטיים (פיצויים בשיעורים מוגדלים או פנסיה מוקדמת), את סכומי ההתחייבות בעת הפרישה ואת שווי היעודות באותו מועד. בנוסף, לאור הסכמי העבודה הקיימים בבנק ומהות הסכמי הפרישה בבנק, חשיפת הבנק לשינויים (חיוביים או שליליים) בשווי היעודות, הינה מצומצמת לאור קיומו של סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, לפיו במקרה של עזיבת העובד, בהגיעו לגיל הפרישה הקבוע בחוק, או יציאת העובד לפנסיה מוקדמת, הבנק אינו נדרש או נוהג לבצע השלמה ליעודות במקרים ששווין ירד או אינו מכסה את הגידול שחל בשכר. התחייבות הבנק לתשלום פיצויי פיטורין לעובדיו, מכוסה בעיקרה על-ידי יעודות אשר מופקדות בקופות לפיצויים על שם העובדים.

להלן יתרות ההתחייבות לפיצויי פיטורין והיעודות לפיצויי פיטורין:

	30 בספטמבר		31 בדצמבר
	2018	2019	2018
התחייבות לפיצויים	3,630	3,638	3,469
יעודות לפיצויים	(3,502)	(3,519)	(3,359)
התחייבות נטו	128	119	110

יודגש כי חשיפת ההתחייבות נטו של הבנק לשינויים בשווי היעודות, משוקללת בהסתברות לפרישה במסלול פיצויים אינה מהותית. כך לדוגמה, במקרה של ירידה בשיעור של 10% בשווי ההוגן של היעודות לפיצויים תגדל ההתחייבות נטו בסך של כ-25 מיליון ש"ח. היעודות לפיצויי פיטורין מופקדות בקופות לפיצויים על שם העובדים. כ-37% מסך יתרות היעודה לפיצויי פיטורין מופקדות בקרן הגימלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות בע"מ (קג"מ). יתרת הסכומים מופקדים במספר רב של קופות-גמל לפיצויי פיטורין, והכל בהתאם לבחירת העובדים.

ג. תזרימי מזומנים

(1) הפקדות

	הפקדות בפועל				תחזית
	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2018	2019	2018	2019	*2019
הפקדות	144	115	55	67	182

* אומדן ההפקדות שהבנק צופה לשלמן לתוכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2019.

(2) הטבות שהבנק צופה לשלם בעתיד

שנה	טבות
2019	171
2020	410
2021	340
2022	312
2023	294
2024-2028	1,240
2029 ואילך	2,298
סך-הכל	5,065

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ד. הסכם השכר בין הנהלת הבנק לבין ארגון העובדים של הבנק, שהיה בתוקף בשנים 2013-2017 וחל על עובדי הבנק שאינם בחוזה אישי, הסתיים בתום שנת 2017. הצדדים החלו במגעים ראשונים לצורך חתימה על הסכם חדש.

ה. בהמשך לאמור בביאור 22.ג. לדוחות הכספיים לשנת 2018, ביום 28 במאי 2019, אישר דירקטוריון הבנק, הענקת מניות חסומות ויחידות מניות חסומות (RSU) שתהיינה חסומות ל-3 שנים מיום 1 בינואר 2019 ליו"ר דירקטוריון, מנכ"ל הבנק, חברי הנהלה, מנהלים בכירים ועובדים מרכזיים בבנק, בהיקף כולל של כ-0.04% מההון המונפק של הבנק (572,478 מניות) וזאת במסגרת יישום תוכניות התגמול והסכמי ההעסקה הקיימים ולפי מתאר שפרסם הבנק בחודש מאי 2018. ההענקה האמורה כללה, בין היתר, הענקת מניות חסומות למנכ"ל בסכום של 184,716 ש"ח (7,457 מניות), מתוכו סך של 100,896 ש"ח לו זכאי המנכ"ל מדי שנה וסך של 83,820 ש"ח (3,384 מניות) בגין שנת 2018 כתגמול קבוע נוסף לו זכאי המנכ"ל לפי תנאי העסקתו הכוללים זכות לתוספת תגמול אם בהתאם לחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים ("חוק התגמול") מתאפשר תגמול גבוה יותר מתקרת התגמול (סעיף 3.11 לדוח לזימון האסיפה הכללית שפרסם הבנק ביום 8 בנובמבר 2016) ובהתחשב בהוראת סעיף 2(ב) לחוק התגמול לעניין מגבלת תגמול של פי 35 מהתגמול הנמוך בבנק. בהתאם, מסתכם סך תגמול המנכ"ל לפי תקנה 21 לשנת 2018 לכ-1,884 אלפי ש"ח ואילו סך-הכל שכר והוצאות נלוות לפי חוק התגמול לשנת 2018 מסתכם לכ-2,582 אלפי ש"ח, היינו סכומים הגבוהים ב-83,820 ש"ח מאלה שנכללו בטבלת תגמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2018 (עמ' 280). באותו מועד אישר דירקטוריון הבנק, בהתאם להמלצת ועדת התגמול, גם עדכון לא מהותי לשכר מנכ"ל הבנק מיום 1 בינואר 2019 הנוגע למנגנון ההצמדה של המשכורת החודשית, כך שסך התגמול השנתי לפי סעיף 2(א) לחוק התגמול יושלם לסך של 2.5 מיליון ש"ח צמוד למדד המחירים מחודש אפריל 2016 לפי המדד האחרון הידוע בכל שנה (וזאת בנוסף להצמדה שוטפת מדי חודש של המשכורת עובר לעדכון). אומדן עלות העדכון האמור לשנת 2019 (לפי תחזיות המדד) נמוך מ-50,000 ש"ח.

ו. בחודש אוקטובר 2019 אישרו ועדת התגמול ודירקטוריון הבנק תנאי העסקה למנכ"ל הבנק הנכנס (מר דב קוטלר), אשר הינם זהים לתנאי ההעסקה של מנכ"ל הבנק היוצא (מר ארי פינטו), בתוקף מיום 1 באוקטובר 2019 (כניסתו של מר קוטלר לתפקיד), ועד למועד האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה. מר קוטלר הודיע כי הוא מוותר על חלק התגמול העולה על סך של 2.5 מיליון ש"ח (צמוד למדד חודש אפריל 2016) לפי חוק התגמול.

ז. במועד אישור דוחות אלה, אישר דירקטוריון הבנק הארכה של מדיניות התגמול הקיימת בבנק עד לסוף שנת 2020 וכן אישר לזמן אסיפה כללית לצורך אישור הארכה האמורה וכן לצורך אישור תנאי כהונה והעסקה ליו"ר הדירקטוריון ומנכ"ל הבנק. דוח לזימון האסיפה יפורסם בסמוך לאחר פרסום דוחות כספיים אלה.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות

א. דיבידנד

מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק החל מהרבעון הראשון של שנת 2017 היא לחלק עד 40% מהרווח הנקי הרבעוני הנובע מפעולות רגילות. כל חלוקה כפופה להחלטה ספציפית של דירקטוריון הבנק לפי שיקול דעתו במועד החלוקה ובהתחשב בשיקולים עסקיים, בהוראת כל דין ובמגבלות על חלוקה.

ב. תשלום דיבידנד

לפני מועד אישור הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2018, הודיע הפיקוח על הבנקים לבנק, כי לאור אי הודאות הרבה בנושא חקירת הרשויות האמריקאיות, ומטעמי זהירות ושמרנות, סבור הפיקוח על הבנקים כי לעת הזו אין מקום לחלוקת דיבידנד שוטף על-ידי הבנק. בהתאם, מטעמי שמרנות ובתיאום עם בנק ישראל החל מהרבעון השני של 2018 לא הכריז דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד שוטף, זאת מבלי לשנות ממדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק. ראה גם [ביאור 24 בדוחות הכספיים לשנת 2018](#).

כתוצאה מעצם מכירת כ-65% ממניות ישראלכרט ברבעון השני של שנת 2019 (ראה [ביאור 17](#) בתמצית הדוחות הכספיים), נוצרו לבנק עודפי הון נוספים בסך של כ-1.3 מיליארד ש"ח (מתוכם כ-0.3 מיליארד ש"ח בגין קיטון בסיכון התפעולי של ישראלכרט שיוכרו בהדרגה במשך 3 שנים). בקשר עם עודפי הון אלה הכריז דירקטוריון הבנק בחודש ספטמבר 2019 על חלוקת דיבידנד בסך של 1 מיליארד ש"ח אשר שולם בחודש אוקטובר 2019. הדיבידנד שחולק בא במקום חלופת תוכנית לרכישה עצמית, שנשקלה ועלייה דיווח הבנק בדוחות קודמים. אין שינוי במדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק. לפרטים נוספים בדבר הוראות בנק ישראל לגבי תוכנית רכישה עצמית על-ידי תאגידים בנקאיים, ראה [ביאור 9ב'](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

להלן פרטים על חלוקת דיבידנד שהוכרז עבור הרבעון השלישי של שנת 2019:

ביום 24 בספטמבר 2019 דירקטוריון הבנק החליט על חלוקת דיבידנד בסך של כ-1,000 מיליון ש"ח, מתוך עודפי הון שנוצרו לבנק כתוצאה ממכירת כ-65% ממניות ישראלכרט ברבעון השני של שנת 2019. הדיבידנד מהווה 74.897 אגורות לכל מניה בת 1 ש"ח ע.ג. הדירקטוריון קבע את יום 7 באוקטובר 2019 כיום הקובע לעניין תשלום הדיבידנד ואת יום 23 באוקטובר 2019 כיום התשלום.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

להלן פרטים בדבר דיבידנד ששולם:

מועד הכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה באגרות	דיבידנד ששולם במזומן במיליוני ש"ח
23.05.2018	12.06.2018	18.825	251
25.03.2018	11.04.2018	18.345	245

ג. הוראות באזל 3

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 2011-201 וכן במסגרת קובץ שאלות ותשובות.

הוראות באזל 3 נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו החל מיום 1 בינואר 2014 עד לתקרה של 80% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013, ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לאמור, בשנת 2018 תקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עמדה על 40% ובשנת 2019 תקרה זו עומדת על 30%.

ד. הלימות הון בנתוני המאוחד

30 בספטמבר 2019	30 בספטמבר 2018	31 בדצמבר 2018
בלתי מבוקר	מבוקר	
במיליוני ש"ח		

1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים

הון עצמי רובד 1 ⁽¹⁾	39,528	38,112	38,004
הון רובד 1 נוסף	733	977	977
סך-הכל הון רובד 1 ⁽¹⁾	40,261	39,089	38,981
הון רובד 2	10,197	10,634	10,042
סך-הכל הון כולל ⁽¹⁾	50,458	49,723	49,023

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

סיכון אשראי ⁽²⁾	306,194	308,582	312,900
סיכונים שוק	3,044	3,913	3,429
סיכון תפעולי	23,684	24,183	24,268
סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון ⁽²⁾	332,922	336,678	340,597

באחוזים

3. יחס ההון לרכיבי סיכון

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	11.87%	11.32%	11.16%
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון	12.09%	11.61%	11.44%
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	15.16%	14.77%	14.39%
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽³⁾	10.26%	10.24%	10.24%
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽³⁾	13.76%	13.74%	13.74%

(1) הנתונים מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן: התאמות בגין תוכנית ההתייעלות), אשר נזקפות בשעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017. לפרטים נוספים על השפעת ההתאמות בגין תוכנית ההתייעלות ראה [סעיף 1. להלן](#).

(2) מסך-הכל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של 480 מיליוני ש"ח ליום 30 בספטמבר 2019, 640 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018 ו-693 מיליוני ש"ח ליום 30 בספטמבר 2018 בשל התאמות בגין תוכנית ההתייעלות, אשר בהתאם לאישור הפיקוח על הבנקים נזקפות בהדרגה על פני 5 שנים החל משנת 2017.

(3) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש הינם 10% ו-13.5% בהתאמה. ליחסים אלה התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור לתאריכי הדוחות הכספיים.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ד. הלימות הון בנתוני המאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2018	30 בספטמבר 2019	
מבוקר	בלתי מבוקר		באחוזים
4. חברות בת משמעותיות			
בנק הפועלים שוויץ⁽²⁾⁽³⁾			
(24.27%)	25.25%	82.32%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
(24.27%)	25.25%	82.32%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
(24.18%)	25.36%	82.38%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.00%	8.00%	8.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
11.20%	11.20%	11.20%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
בנק פוזיטיף⁽²⁾			
31.96%	27.47%	30.55%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
31.96%	27.47%	30.55%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
12.00%	12.00%	12.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית

(1) בנק פוזיטיף אינו מיישם את הוראות באזל 3 ולכן הנתונים מוצגים לפי הוראות באזל 2.

(2) בהתאם למדווח לרגולטור המקומי.

(3) בעקבות ההפסד שנבע בעיקר מהפרשה הנוגעת לחקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים, שנרשם בדוחות הרבעון הרביעי 2018, שעל ביצועה החליטו האורגנים המוסמכים של הפועלים שוויץ רק בחודש מרץ 2019, ועל מנת שהפועלים שוויץ יעמוד ביחס הלימות ההון הרגולטורי הנדרש בשוויץ, השקיע הבנק 250 מיליון פרנק שוויצרי בהון של הפועלים שוויץ ברבעון הראשון של שנת 2019. בחודש יולי 2019 השקיע הבנק סכום נוסף של 50 מיליון פרנק שוויצרי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

במיליוני ש"ח

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ה. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2018	30 בספטמבר 2019	
מבוקר	בלתי מבוקר		
הון עצמי רובד 1			
37,656	37,718	39,261	סך ההון
(72)	(65)	(26)	הבדלים בין סך ההון לבין הון עצמי רובד 1
37,584	37,653	39,235	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים התאמות פיקוחיות וניכויים:
-	-	(7)	מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים
(34)	(34)	(42)	מסים נדחים לקבל
(3)	(2)	(1)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(37)	(36)	(50)	סך-הכל התאמות פיקוחיות וניכויים, לפני התאמות בגין תוכנית ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
457	495	343	סך התאמות בגין תוכנית ההתייעלות - הון עצמי רובד 1*
38,004	38,112	39,528	סך-הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
הון רובד 1 נוסף			
977	977	733	הון רובד 1 נוסף - מכשירים, לפני ניכויים
-	-	-	הון רובד 1 נוסף - סך-הכל ניכויים
977	977	733	סך-הכל הון רובד 1 נוסף, לאחר ניכויים
38,981	39,089	40,261	סך-הכל הון רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
הון רובד 2			
6,131	6,777	6,417	הון רובד 2 - מכשירים, לפני ניכויים
3,911	3,857	3,780	הון רובד 2 - הפרשות להפסדי אשראי, לפני ניכויים
10,042	10,634	10,197	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
-	-	-	ניכויים:
-	-	-	סך-הכל ניכויים - הון רובד 2
10,042	10,634	10,197	סך-הכל הון רובד 2
49,023	49,723	50,458	סך-הכל הון כולל

* התאמות בגין תוכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

1. השפעת התאמות בגין תוכנית התייעלות על יחס הון עצמי רובד 1

31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2018	30 בספטמבר 2019	
מבוקר	בלתי מבוקר		באחוזים
יחס ההון לרכיבי סיכון			
11.00%	11.15%	11.75%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת ההתאמות בגין תוכנית התייעלות
0.16%	0.17%	0.12%	השפעת ההתאמות בגין תוכנית התייעלות*
11.16%	11.32%	11.87%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

* התאמות בגין תוכנית התייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017.

2. רכיבי הון הנתונים לתנודתיות

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק והיקף נכסי הסיכון נתונים לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הריבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות, כגון: שיעורי תמותה ופרישה.
- השפעות שינויים בריבית על קרנות ההון מאגרות-חוב זמינות למכירה.
- השפעות שינויים במדד ובשערי חליפין על יתרות הנכסים.

להלן קנה מידה להשפעות קיטון בהון וגידול בנכסי סיכון על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 בספטמבר 2019:

השפעת קיטון ב-100 מיליוני ש"ח	השפעת גידול ב-1 מיליארד ש"ח	באחוזים
בהון עצמי רובד 1 בסך נכסי הסיכון	בסך נכסי הסיכון	
(0.03%)	(0.04%)	הבנק בנתוני המאוחד

ה. יעד הלימות ההון

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר יחסי הון מזעריים נדרש הבנק בהיותו תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד (כזה, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל), לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 10%, וביחס הון כולל מזערי של 13.5%. ליחסי ההון המזעריים התוספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מהבנק על-ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, לפי הנתונים ליום 30 בספטמבר 2019, הינם 10.26% ו-13.76%, בהתאמה.

תכנון ההון בבנק מתבסס על תוכנית העבודה של הבנק והוראות הרגולציה, תוך תרגומן לנכסי הסיכון, ושינויים בהון על רבדיו השונים תוך שמירה על שולי ביטחון. בהמשך לאמור ועל-פי החלטת דירקטוריון הבנק, יעד יחס הון עצמי רובד 1 החל מיום 31 בדצמבר 2017 עומד על 10.75%.

ט. התייעלות תפעולית

השפעת עלויות תוכנית התייעלות על יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, המוערכת בכ-0.12% ליום 30 בספטמבר 2019, נזקפת בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017.

בחודש יוני 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל - התייעלות בתחום הנדל"ן", אשר מעודד את התאגידים הבנקאיים לבחון, בנוסף להתייעלות בהוצאות כוח אדם, גם אפשרויות לצמצום עלויות נדל"ן ותחזוקה של יחידות המטה וההנהלה, לרבות באמצעות בחינה מחודשת של מיקומן הגיאוגרפי (להלן: התייעלות בתחום הנדל"ן).

במסגרת זאת, על מנת לעודד יישום תוכנית התייעלות בתחום הנדל"ן, הפיקוח יאשר לבנקים הקלות בנושא הלימות הון. הפיקוח על הבנקים האריך את התוקף ליישום תוכנית התייעלות עד ליום 31 בדצמבר 2019.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

א. הנפקה של כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים

במהלך הרבעון השני של שנת 2019 הנפיקה הפועלים הנפקות לציבור כתבי התחייבות נדחים צמודי מדד (סדרה כ'), הנושאים ריבית שנתית בשיעור של 2.02% בסכום קרן כולל של כ-1 מיליארד ש"ח, לפירעון בשנת 2030 (עם אפשרות לפירעון מוקדם ביוזמת הפועלים הנפקות ואישור בנק ישראל בשנת 2025). כתבי ההתחייבות הנדחים כוללים מנגנון ספיגת הפסדי קרן בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202, על-ידי מחיקת קרן באופן חלקי או מלא במקרה שיחס הון עצמי רובד 1 של הבנק ירד מתחת ל-5% או בהתאם להחלטה של הפיקוח על הבנקים, והם מהווים חלק מהון רובד 2 של הבנק.

א. פדיון מוקדם של שטרי הון בהון רובד 1

הבנק פדה בפדיון מוקדם מלא את שטרי הון הנדחים סדרה ב' ואת שטרי הון הנדחים סדרה ד' בחודשים פברואר 2019 וספטמבר 2019, בהתאמה, וזאת בתמורה לסך של 582 מיליוני ש"ח ו-349 מיליוני ש"ח בהתאמה.

ב. רכישה עצמית על-ידי תאגידים בנקאיים

בחודש פברואר 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 332 בנושא "רכישה עצמית על-ידי תאגידים בנקאיים", לפיו בנקים יוכלו לבצע רכישה עצמית של ניירות-ערך שהונפקו על ידם, בכפוף לעמידה בתנאים מסוימים. עד כה, ההוראה הקיימת אוסרת על בנקים לבצע רכישה עצמית למעט במקרים חריגים, בשעה שחוק החברות מתיר פעולה זו בכפוף לעמידה בתנאים לביצוע חלוקה.

החוזר קובע את התנאים בהתקיים יוכלו תאגידים בנקאיים לבצע רכישה עצמית של ניירות-ערך שהונפקו על ידם, ובכללם בין היתר נקבע כי:

- נדרש אישור הפיקוח על הבנקים לביצוע הרכישה, בהתבסס על תוכנית רכישה שהציג הבנק.
- היקף הרכישה בכל תוכנית לא יעלה על 3% מהון המניות המונפק והנפרע של התאגיד הבנקאי.
- התאגיד הבנקאי יפעל על-פי מנגנון הגנת נמל מבטחים שפרסמה הרשות לניירות-ערך שיבטיח לו הגנה משפטית מפני טענת שימוש במידע פנים.
- ההצעה לרכישה לא תופנה לקבוצה מסוימת של בעלי מניות (למעט אם מדובר בבעל מניות שהוא לקוח כשיר, כהגדרתו בהוראה).
- תוכנית הרכישה תאושר על-ידי דירקטוריון הבנק.

ג. שלוחת הבנק בתורכיה

בחודש ינואר 2019 התקבל מכתב מבנק ישראל בנושא שלוחת הבנק בתורכיה, בנק פוזיטיף, בו ציין בנק ישראל כי פעילות הבנק בתורכיה חושפת אותו לסיכונים משמעותיים ולפיכך, עד למימוש מלוא החזקות הבנק בשלוחה, נדרש הבנק להגדיל את שיעורי השקלול של נכסי הסיכון בגין הפעילות בחישוב יחס ההון המאוחד בלבד, באופן הבא:

- החל מיום 1 בינואר 2020 ישוקללו נכסי הסיכון בגין פעילות השלוחה בשיעור של 300% לכל הפחות.
 - החל מיום 1 בינואר 2021 ישוקללו נכסי הסיכון בשיעור של 600% לכל הפחות.
- השפעת הנחיה זו על יחס הון עצמי רובד 1 על בסיס הנתונים ליום 30 בספטמבר 2019 הינה קיטון של כ-0.04% בהנחת שקלול נכסי הסיכון ב-300% וקיטון של כ-0.11% בהנחת שקלול נכסי הסיכון ב-600%.
- במסגרת התוכנית האסטרטגית הוחלט על הקטנה הדרגתית של תיק האשראי.
- הבנק החל לביצוע פעולות למכירת מלוא החזקותיו בבנק פוזיטיף (לפרטים נוספים ראה [ביאור 17.ב](#) להלן).

ד. יחס מינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בנושא "יחס מינוף" (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט ושקוף שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדידה משלימה לדרישות הון מבוססות הסיכון, ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוסס באחוזים ומוגדר כיחס בין מדידת הון למדידת החשיפה. הון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקות מימון ניירות-ערך ופריטים חוץ-מאזניים.

בהתאם להוראה, תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שנדרש מהבנק הוא 6%.

יחס המינוף של הבנק ושל חברות בנות משמעותיות בישראל מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218 בדבר "יחס מינוף". יחס המינוף של חברות בנות בנקאיות בחו"ל מוצג בהתאם להוראות הרגולטוריות והיחסים הנדרשים בכל תחום שיפוט. על-פי הרגולציה המקומית בשוויץ לא קיימת דרישת מינימום ליחס מינוף.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

יד. יחס מינוף (המשך)

31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2018	30 בספטמבר 2019	
מבוקר	בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
א. בנתוני המאוחד			
38,981	39,089	40,261	הון רובד*1
518,980	512,146	508,609	סך החשיפות*
באחוזים			
7.51%	7.63%	7.92%	יחס מינוף
6.00%	6.00%	6.00%	יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
ב. חברה בת משמעותית			
בנק פוזיטיף			
26.56%	21.80%	29.65%	יחס מינוף
3.00%	3.00%	3.00%	יחס מינוף מזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
באחוזים			
ג. להלן השפעות על יחס המינוף ליום 30 בספטמבר 2019:			
(0.02%)	(0.02%)		הבנק בנתוני המאוחד

* נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל". השפעת עלויות תוכנית ההתייעלות על יחס המינוף ליום 30 בספטמבר 2019, המוערכת בכ-0.07% נזקפת בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

טו. יחס כיסוי הנזילות

הבנק מחשב את יחס הנזילות "סולו" ובמאחד מדי יום, בחלוקה לשקלים ומטבע-חוץ, ועוקב אחר היחס בחברות הבנות (אשר נדרשות לעמוד במגבלות נזילות פנימיות המותאמות לאופי פעילותן). היחסים מדווחים כממוצע התצפיות היומיות. מספר התצפיות ששימשו בחישוב הממוצעים ברבעון המדווח הינו 64.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2018	באחוזים
א. בנתוני המאוחד			
124%	122%	120%	יחס כיסוי נזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
ב. בנתוני הבנק			
124%	119%	118%	יחס כיסוי נזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
ג. חברה בת משמעותית*			
בנק הפועלים שוויץ			
457%	220%	266%	יחס כיסוי נזילות בהתאם לרגולציה המקומית
100%	90%	90%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית**

* בנק פוזיטיף אינו כפוף בתורכיה להוראת יחס כיסוי נזילות.

** יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית גדל ב-10% כל שנה עד לשיעור של 100% בשנת 2019.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

במיליוני ש"ח

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

31 בדצמבר		30 בספטמבר		
2018	2018	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	
460	357	460	497	1. התחייבות לרכישת ניירות-ערך
11	18	11	36	2. הקמה של בניינים וציוד ורכישתם
3. חוזי שכירות לזמן ארוך - דמי שכירות של בניינים וציוד בשל התקשרויות לתשלום בשנים הבאות:				
139	150	139	144	בשנה הראשונה
134	134	134	138	בשנה השנייה
124	121	124	129	בשנה השלישית
115	111	115	120	בשנה הרביעית
107	103	107	106	בשנה החמישית
887	882	887	785	מעל חמש שנים
1,506	1,501	1,506	1,422	סך-הכל דמי שכירות של בניינים וציוד

4. פעילות מכירת אשראי

הטבלה שלהלן מסכמת את פעילות מכירת האשראי של הבנק:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2018	2019	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר				
225	101	67	-	-	הערך בספרים של האשראי שנמכר
281	159	68	-	-	תמורה שהתקבלה במזומן
56	58	1	-	-	סך-הכל רווח נטו ממכירת אשראי

5. באוקטובר 1985 חקר בנק הפועלים שוויץ לתקופה של כ-100 שנים בניין אשר משמש אותו לפעילותו, עבור דמי חכירה שנתיים צמודים למדד בסך 2 מיליון פרנק שוויצרי (למועד זה כ-3 מיליון פרנק שוויצרי). בסמוך לתחילת תקופת החכירה חילק בנק הפועלים שוויץ את הנכס המוכר ומכר כמחצית מהחכירה לצד ג' (תאגיד בנקאי זר), אשר נושא מאז במחצית מדמי החכירה השנתיים. למיטב ידיעת הבנק, התאגיד הבנקאי ביקש למכור את חלקו בנכס החכור, אך הוא נמצא בהליך משפטי מול בעל הנכס (המחכיר) ביחס לחבותו לדמי החכירה לאחר המכירה. במהלך ההליך המשפטי האמור, הודיע המחכיר לבנק כי לעמדתו, בנק הפועלים שוויץ אחראי לתשלום מלוא דמי החכירה בגין הנכס בשלמותו, ובפרט אם בית המשפט יכריע שהתאגיד הבנקאי הזר לא יישא בחבות לדמי החכירה לאחר מכירת חלקו. בנק הפועלים שוויץ חולק על עמדה זו ולעמדת יועציו המשפטיים, לא סביר שתוטל עליו אחריות לחלקו של התאגיד הבנקאי בחכירה, בין היתר בהתחשב בכך שמכר חלק מזכות החכירה כאמור וכן בשים לב לאיתנותו של החוכר והיותו תאגיד בנקאי. ב-21 במרץ 2019 הגיש המחכיר לבית המשפט המחוזי בצירף תביעה כנגד הבנק, בבקשה לקבל סעד הצהרתי בדבר חבות בנק הפועלים שוויץ לתשלום דמי החכירה בהתאם להסכם החכירה עד למועד סיומו ב-31 במרץ 2086. לבנק הפועלים שוויץ הפרשה בסך של כ-23 מיליון פרנק שוויצרי בגין פער בין דמי החכירה החוזיים על חלקו בנכס לבין שוויה ההוגן של ההתחייבות בגין חלקו ליתרת תקופת החכירה. החשיפה הנוספת בגין דמי החכירה לחלקו של התאגיד הבנקאי הזר עומדת על כ-23 מיליון פרנק שוויצרי, בגינה לא בוצעה הפרשה בהסתמך על הערכת יועציו המשפטיים של הפועלים שוויץ כאמור.

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. הליכים משפטיים

קבוצת הבנק (הבנק וחברות מאוחדות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שנקטו נגדה לקוחותיה, לקוחותיה בעבר וכן צדדים שלישיים שונים. עליות התביעות נגד קבוצת הבנק שונות ומגוונות. סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק בנושאים שונים, שאפשרות התממשותן הינה אפשרית (Reasonably Possible), מסתכם ליום 30 בספטמבר 2019 בכ-253 מיליוני ש"ח.

לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על דעת הנהלת חברות מאוחדות רלוונטיות ובהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה.

א. לפרטים בדבר פירוט התביעות והבקשות לאישור תובענות כתובענות ייצוגיות בסכומים מהותיים, ראה [ביאור ג.25 \(א\) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018 \(להלן: "הדוחות לשנת 2018"\)](#).

למועד פרסום הדוחות הכספיים לא חלו שינויים מהותיים, ביחס למפורט בביאור לשנת 2018 בקשר לתביעות נגד קבוצת הבנק, למעט כמפורט להלן:

- ביום 5 ביוני 2019 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו, כנגד הבנק ו-5 בנקים נוספים. לפי הנטען בבקשה, בעת ביצוע פעולת המרה של מטבע-חוץ, נגבית מהלקוח בנוסף לעמלת פעולה (לגביה ניתן גילוי בתעריפוני הבנק ובתדפיס העסקה) עמלה נוספת מסוג "עמלת הפרשי המרה", אשר אינה מפורטת בתעריפוני המשיבים ולפי הטענה נגבית שלא כדין ומבלי שניתן לה גילוי נאות. המבקשים טוענים כי גביית עמלת הפרשי המרה כאמור מהווה הפרה של הוראות הדין, לרבות דיני החוזים, הבנקאות ועשיית עושר ולא במשפט, כמו גם של חובת האמונים הבנקאית. עוד נטען כי בבצעם גבייה זו, מקיימים ביניהם המשיבים הסדר כובל וזאת אגב הפרת חוק התחרות הכלכלית, תשמ"ח-1988. המבקשים מעריכים את סכום התביעה הכולל בסך של כ-8 מיליארד ש"ח, מתוכו מיוחס לבנק סך של כ-1.96 מיליארד ש"ח.

- באשר לתביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית במסגרתן נטען כי הבנק גובה, שלא כדין, עמלות בגין החזרת שיקים מלקוחות שחשבונום הוגבל במשיכת שיקים, כמתואר בביאור ג.25 (א)3 לדוחות לשנת 2018: לאחר שניתן פסק דין של בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו במסגרתו נדחתה התובענה, התובע הגיש לבית המשפט העליון ביום 3 באפריל 2019, הודעת ערעור בגין פסק הדין האמור.

- באשר לתביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשו כנגד שלוש חברות כרטיסי אשראי ובתוכן חברת ישראלכרט בע"מ שבעת הגשת התביעה הייתה חברה בת של הבנק (ומחזקת במועד הדוח בשיעור של 33% על-ידי הבנק), בטענה כי שלוש חברות כרטיסי האשראי הן צד להסדר כובל שלא קיבל אישור כנדרש על-פי דין ולפיו בעסקות חוב מייד (דביט) ו-prepaid הן מעכבות שלא כדין כספים המגיעים לבתי עסק ומחייבים את בתי העסק בעמלה צולבת, כמתואר בביאור ג.25 (א)4 לדוחות לשנת 2018: ביום 18 ביוני 2019 התקיים דיון בערעור אותו הגיש המבקש, יחד עם עמותת "הצלחה", על פסק דינו של בית הדין להגבלים עסקיים מיום 16 באוקטובר 2018 אשר סילק על הסף את המרצת הפתיחה אותה הגישו המבקש ועמותת "הצלחה", המבקשת כי בית הדין יצהיר שהעמלה הצולבת לכרטיסי הדביט לא אושרה על ידו במסגרת האישור שניתן לעמלה הצולבת בכרטיסי החיוב הנדחה. במסגרת הדיון ובהמלצת בית המשפט נדחה הערעור בהסכמת הצדדים. נוכח דחיית הערעור, הודיע המבקש לבית המשפט המחוזי כי הוא מעוניין לחדש את הדיון בבקשה לאישור התביעה כייצוגית, אולם ביום 22 ביולי 2019 החליט בית המשפט המחוזי על המשך עיכוב ההליכים שבפניו עד למתן פסק דינו של בית המשפט העליון בעתירה אחרת שהגישו המבקשים לבג"ץ הדורשת מהממונה על ההגבלים העסקיים לפנות לבית הדין בבקשה לשנות/לבטל את הסדר העמלה הצולבת כפי שאושר על-ידי בית הדין להגבלים עסקיים (דיון בעתירה בפני הרכב נקבע ליום 6 בינואר 2020).

- באשר לתביעות ובקשות לאישור תובענה כייצוגית, אשר הוגשו כנגד חברת ישראלכרט ואחרים והבנק ואחרים (בהתאמה) במסגרתן נטען כי האופן בו המשיבות מבצעות המרה לש"ח של עסקות המבוצעות במטבע-חוץ מהווה גבייה של עמלה נוספת בניגוד לדין ומבלי שניתן בגינה גילוי ראוי ללקוחות, כמתואר בביאור ג.25 (א)6 ובביאור ג.25 (א)8 לדוחות לשנת 2018: בחודש מרץ 2018 ניתן פסק דין במסגרתו נדחו בקשות האישור. המבקשים הגישו ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון. בחודש אפריל 2019 משכו המערערים בהמלצת בית המשפט את הערעור ובכך נותר על כנו פסק הדין הדוחה את בקשות האישור וההליך בעניין זה הסתיים.

- כמו-כן, תלויות ועומדות נגד קבוצת הבנק תביעות, לרבות בקשות לאישור תובענות כייצוגיות, כמפורט להלן שלדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכוייהן ולפיכך לא בוצעה בגינם הפרשה:

- ביום 30 בינואר 2019 הוגשו לבית המשפט המחוזי - תל-אביב כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית כנגד הבנק. התביעה אינה נוקבת בסכום. עניינה של הבקשה בטענה כי הבנק גובה מלקוחותיו עמלה בגין השירות של הסבת ערבות לפי חוק מכר, הגם שהשירות והעמלה בגינה אינם מופיעים בתעריפוני העמלות של הבנק.

- באשר לתביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד חברת ישראלכרט ושתי חברות כרטיסי אשראי נוספות בטענה כי חברות כרטיסי האשראי העלימו עין משך שנים ממדיניות ניצול ועושה צרכנים קשישים על-ידי חברות שיווק ישי, כמתואר בביאור ג.25 (ב)2 בדוחות לשנת 2018: דיון מקדמי בבקשת האישור נקבע לחודש ינואר 2020.

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. הליכים אחרים ובקשות לאישור תביעות נגזרות

לפרטים בדבר הליכים אחרים, ראה [ביאור ג25.א](#) ב דוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018. למועד פרסום הדוחות הכספיים לא חלו שינויים מהותיים ביחס לביאור ג25.א) האמור, למעט כמפורט להלן:

1. באשר לעתירה לבג"צ העוסקת בטענה לפיה חוזי הלוואה של הבנקים בישראל הם חוזים מטעים ולמראית עין ובמקרים מסוימים מביאים לכך שהבנקים מתעשרים שלא במשפט, אשר תוארה בסעיף 1 לביאור ג25.א) לדוחות לשנת 2018: ביום 6 בנובמבר 2019, דחה בית המשפט את העתירה בנמקו כי היא חסרת בסיס משפטי וסותרת מושכלות יסוד בבנקאות ובדיני חוזים.

2. באשר לתביעה הנגזרת העוסקת בטענות הנוגעות להתנהלות נושאי משרה בבנק בעבר ובהווה בקשר עם העמדת אשראי לחברות מקבוצת מר אליעזר פישמן ובגייטו, אשר תוארה בסעיף 3 לביאור ג25.א) לדוחות לשנת 2018: ביום 30 ביוני 2019 עדכנו הצדדים את בית המשפט כי הליך הגישור לא נשא פרי, וביקשו לחדש ההליכים. בהתאם להחלטת בית המשפט, תשובות הבנק והמשיבים לבקשה הוגשו ביום 14 ביולי 2019, במסגרת התשובה דחה הבנק את טענות המבקש וביקש את סילוקה על הסף של הבקשה, על המבקש להגיב לתשובות 90 ימים לאחר מכן (הפגרה איננה במניין הימים).

3. באשר לבקשה לגילוי ועיון במסמכים לפני הגשת תביעה נגזרת בקשר עם חקירה המתנהלת בארצות-הברית בחשד כי קבוצת הבנק שימשה צינור להחזקה ולהעברת כספי שוחד ששלמו לבכירי ארגון הכדורגל FIFA, המתוארת בסעיף 4 לביאור ג25.א) לדוחות לשנת 2018: בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 19 בספטמבר 2019, עדכון נוסף על התפתחות החקירה יימסר על-ידי הצדדים עד ליום 31 בינואר 2020.

4. באשר לבקשה לגילוי ועיון במסמכים לפני הגשת תביעה נגזרת בקשר עם טענות בדבר סיוע שניתן כביכול על-ידי הבנק ובנק הפועלים שוויץ ללקוחות באוסטרליה על מנת להתחמק מתשלום מסים במדינתם, המתוארת בסעיף 5 לביאור ג25.א) לדוחות לשנת 2018: ביום 20 למרץ 2019 הגיש הבנק את תשובתו לבקשה לאישור התובענה כנגזרת. בד בבד, הגישו הצדדים לבית המשפט, בהמשך להליכי גישור שהתנהלו ביניהם, בקשה לאישור הסכם פשרה, לפיו מבלי שהדבר יהווה הסכמה או הודאה מכל מין או סוג בטענה מהטענות המפורטות בבקשת האישור, ישולם לבנק סך של 1.2 מיליון דולר (בניכוי גמול למבקש ושכר טרחה לב"כ) כנגד מיצוי כל עילות התביעה והטענות בבקשה האישור, בקשת האישור תתקבל והתביעה כנגד נושאי המשרה תדחה באופן מלא וסופי. ביום 5 במאי 2019 הודיעה המדינה כי היא אינה מתנגדת לבקשה לאישור הסדר הפשרה, ובהמשך להודעת הצדדים מיום 11 ביוני 2019 לפיה לא הוגשו התנגדויות לאישור ההסדר, בית המשפט בהחלטתו מאותו יום, הורה על מתן תוקף של פסק דין להסדר הפשרה.

5. באשר לתביעה הנגזרת העוסקת בטענות הנוגעות להתנהלות נושאי משרה בבנק בעבר ובהווה ורואי החשבון של הבנק בקשר עם חקירת רשויות האכיפה האמריקאיות, המתוארת בסעיף 7 לביאור ג25.א) לדוחות לשנת 2018: ביום 8 בספטמבר 2019 הוגשה הודעת העדכון האחרונה במסגרתה עדכן הבנק כי הליכי החקירה כנגד הבנק בארצות-הברית טרם הסתיימו וטרם נודעו תוצאותיהם, וביקש כי הדיון בהליכי התובענות המאוחדות יעוכב עד ליום 1 בדצמבר 2019. בית המשפט הורה בהחלטתו מיום 10 בספטמבר 2019 כי התיק ייקבע למעקב ליום 5 באפריל 2020 וכי עד למועד זה על הצדדים להודיע עמדתם בקשר עם המשך ניהול התיק.

6. באשר לתביעות הנגזרות הנוגעות להתנהלות נושאי משרה בבנק בהווה ובעבר בקשר עם אשראים שניתנו לחברת טומהוק השקעות אשר בשליטתו של מר נוחי דנקנר ולמר נוחי דנקנר אישית, כמתואר בסעיף 8 לביאור ג25.א) לדוחות לשנת 2018: ביום 6 במאי 2019 הודיעו הגורמים המקצועיים במשרד המשפטים כי אין בדעתם לנקוט עמדה בבקשה לאישור הסדר הפשרה. בהתאם, בהמשך לדיון בבקשה שהתקיים ביום 9 ביולי 2019 ולהחלטת בית המשפט מיום 17 ביולי 2019 אושר הסדר הפשרה במסגרתו סוכם כי חברת הביטוח המבטחת את המשיבים תשלם לבנק סך של 15.65 מיליון ש"ח ומתוך סכום זה ישולם גמול למבקש ושכר טרחה לבא כוחו; שתי התביעות יסולקו באופן מלא וסופי והמבקש והבנק יוותרו כלפי נושאי המשרה על העילות והתביעות בקשר לאשראים שניתנו לטומהוק ולנוחי דנקנר; אין בפשרה הודאה של מי מהצדדים בטענותיו של האחר.

ד. במהלך שנת 2011, בעקבות הודעת רשויות שוויץ לבנק הפועלים (שוויץ) בע"מ (להלן: "הפועלים שוויץ"), כי מספר בנקים שוויצריים ובהם הפועלים שוויץ נחקרים על-ידי רשויות של ארצות-הברית בקשר עם חשד או חשש לסיוע ללקוחות אמריקאים בהעלמת מס מרשויות ארצות-הברית, מסר הפועלים שוויץ לרשויות בשוויץ מידע סטטיסטי אודות עסקיו עם לקוחות אמריקאים על מנת שיעבירו אותו לרשויות ארצות-הברית. ביום 29 באוגוסט 2013 פורסם כי שלטונות ארצות-הברית ושוויץ הגיעו להסדר ("ההסדר השוויצרי") לפיו בנקים שוויצריים מקטגוריה 2 אשר יבחרו להצטרף להסדר השוויצרי יועמדו בתנאים (ביניהם, תשלום קנס, מסירת מידע נרחב אודות החשבונות של לקוחותיהם האמריקאים, אודות כספים שהתקבלו מבנקים אחרים ועוד), לא יועמדו לדיון בארצות-הברית בקשר עם עניינים המהווים חלק מהסדר זה. ההסדר השוויצרי מגדיר "קטגוריה 2" כקטגוריה שמתייחסת לבנקים שאינם נתונים לחקירה ושיכולים להצטרף להסדר ולחתום על הסכם אי העמדה לדיון (Non-Prosecution Agreement). באותו היום הודיע משרד המשפטים האמריקאי במכתב לבא כוחו של הפועלים שוויץ, כי בהתאם להוראות ההסדר, הפועלים שוויץ לא ייכלל בו בהיותו נתון לחקירה. במכתב האמור לא פורטו טענות או דרישות כלשהן.

החל מראשית שנת 2015 בעקבות דרישות ובקשות שהתקבלו בבנק ממשרד המשפטים האמריקאי (ה-DOJ), מחלקת השירותים הפיננסיים של מדינת ניו-יורק (ה-NYDFS) וה-Federal Reserve, קבוצת הבנק, בסיוע יועציה המשפטית, מעבירה לרשויות האמריקאיות האמורות נתונים, מידע ומסמכים מקבוצת הבנק בקשר עם פעילות קבוצת הבנק מול לקוחות אמריקאים, ככל שהדבר ניתן ובגבולות הדין. החקירה ואיסוף המידע והמסמכים כמו גם עדכון ותיקוף מאגר המידע הכמותי ביחס ללקוחות האמריקאים של הבנק ושל בנק הפועלים שוויץ (לרבות הסניף בלוקסמבורג והסניף בסינגפור אשר נסגר בשנת 2012) מצויים בשלבים מתקדמים. כחלק מהחקירה הועברו לרשויות ארצות-הברית נתונים ומידע כמותי אודות לקוחות אמריקאים בבנק וב-הפועלים שוויץ. כמו-כן, לבקשת ה-DOJ הנתונים הכמותיים, המתודולוגיה ואופן הבדיקות שערכה קבוצת הבנק נבדקים ומתוקפים במקביל באמצעות צדדים שלישיים (Independent Examiner), הליך זה טרם הושלם ונמשך גם במהלך הרבעון השלישי.

חקירת הרשויות האמריקאיות טרם הסתיימה. ה-DOJ והבנק מנהלים דיונים באשר לטיב ההסדר שראוי להחיל על הבנק ועל הפועלים שוויץ אך עם זאת טרם הושגה הסכמה באשר להסדרים מוסכמים (אם ישוגו) עם מי מהרשויות האמריקאיות ובכלל זה טרם סוכמו הסכומים אותם ידרש הבנק לשלם וכן סוג ההסדרים.

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

קיים מנעד של אפשרויות לדרגת החומרה של ההסדרים ולמידת האחריות לביצוע עבירות על הדין האמריקאי שיידרשו הבנק והפועלים שוויץ לקחת על עצמם במסגרת הסדר או הסדרים מוסכמים (אם יושגו) וישנה אפשרות סבירה שההסדרים לבנק ול-הפועלים שוויץ יהיו נפרדים, מסוג של Deferred Prosecution Agreement או מסוג של Plea Agreement. למועד זה, שורה של שיקולים עלולים להשפיע משמעותית לרעה על ההסדרים (אם יושגו) והקנס שיטולם במסגרתם ובכללם ממצאים לגבי פעולות מסוימות של בכירים לשעבר בהפועלים שוויץ וטענות ביחס לאופי והיקף שיתוף הפעולה עם ה-DOJ וקביעות ביחס לחומרת המעשים והיקפי הפעילות. לאור זאת, עלתה הסבירות שביחס ל-הפועלים שוויץ ההסדר יהיה Plea Agreement.

נכון ליום 30 בספטמבר 2019 סכום ההפרשה הכולל בעניין זה עומד על סך השווה לכ-611 מיליון דולר (כ-2,128 מיליון ש"ח), סכום זה כולל גם הפרשה בגין חשיפה לסכומים כלפי רשויות אחרות בארצות-הברית (שאינן ה-DOJ) בשיעור של 30% מסכום ההפרשה בגין ה-DOJ. זאת, בהמשך להוראת הפיקוח על הבנקים שניתנה לבנק ביחס לדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2016 - ראו את האמור בעניין זה בביאור 2.6. לדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2016.

סכום ההפרשה הכולל בגין ה-DOJ, כולל הפרשה בגין שלושת הרכיבים אשר למיטב הערכת הבנק, ועל בסיס חוות דעת יועציו המשפטיים האמריקאים בעקבות התקדמות במגעים המתוארים לעיל עם ה-DOJ, צפויים להיכלל בהסדר, אם וכאשר יושג, קרי- רכיב המס שהיה על לקוחות אמריקאים מסוימים של קבוצת הבנק לשלם לרשויות המס האמריקאיות ("רכיב אבדן המס"), רכיב ההכנסות של קבוצת הבנק מלקוחות אמריקאים כאמור ("רכיב השבת ההכנסות") ורכיב של קנס שעשויה קבוצת הבנק לשלם אשר נקבע, בין השאר, כפונקציה (מקדם) של רכיב אבדן המס של ה-DOJ בהתבסס על קריטריונים שונים המפורטים בהנחיות הענישה של משרד המשפטים האמריקאי (ה-US Sentencing Guidelines) ("רכיב הקנס"). הגם שמדובר ברכיבים נפרדים ושונים על-פי הדין האמריקאי, למיטב ידיעת הבנק, קיימת תחליפיות מסוימת בין רכיבים אלו, באופן שמקשה לחזות את דרך חישוב הסך הכולל לתשלום במסגרת הסדר, ככל שיגובש.

תהליך עדכון ותיקוף מאגר הלקוחות האמריקאים אשר ביחס אליהם יחושבו רכיבי אבדן המס ורכיב השבת ההכנסות טרם הושלם. נמשכים הדיונים עם משרד המשפטים האמריקאי בדבר הקריטריונים לקביעת אוכלוסיית הלקוחות הרלוונטיים לחישוב (כגון, היקף נכסים מינימלי, סוגי האינדיקציות האמריקאיות וסוגי השירותים הבנקאים שניתנו ללקוחות), התקופות הרלוונטיות לחישוב ואופן החישוב וטרם הושגו הסכמות בסוגיות אלה. ייתכן כי חלק מטענות הבנק בהקשרים אלה לא תתקבלנה וכי ההסכמות הסופיות ביחס לקריטריונים הללו יביאו לכך שאוכלוסיית הלקוחות האמריקאים הרלוונטית תגדל, דבר אשר ישפיע לרעה על גובה הסכום הכולל שיידרש הבנק לשלם. גם הדיונים ביחס להיבטים שונים אשר עשויים להיות רלוונטיים לקביעת רכיב הקנס (כדוגמת דרג העובדים המעורבים בהתנהגות נשוא החקירה וטענות לגבי מידת שיתוף הפעולה של הבנק) עודם נמשכים וגם בסוגיה זו טרם הושגו הסכמות. ייתכן שההסכמות הסופיות ביחס להיבטים אלה ישקפו דרגת חומרה אשר תשפיע לרעה על אופן קביעת רכיב הקנס ובהתאם גם על הסכום הכולל שיידרש הבנק לשלם.

בנסיבות הנוכחיות כאשר הדיונים לגבי הנושאים האמורים נמשכים וטרם הושגו לגביהם הסכמות ובשים לב גם ליחסי הגומלין והשפעה ההדדית בין הקריטריונים השונים ולהשפעה האפשרית המשמעותית של כל הסוגיות הנדונות על היקף הסכום הכספי שיידרש הבנק לשלם, קבוצת הבנק ויועציה המשפטיים אינם יכולים להעריך באופן מהימן את היקף או טווח החשיפה הן במישור הכספי והן במישור השלכות אפשריות אחרות. לפיכך, משאין בידי קבוצת הבנק או יועציה המשפטיים לאמוד באופן מהימן את ההפסד הצפוי מהשלכות החקירה או את היקף וטווח החשיפה, ההפרשה שכלל הבנק מחושבת על בסיס אומדן שערך הבנק לסכום החשיפה המינימלי בהתאם למתודולוגיה שהוצגה בפני ה-DOJ, וזאת, בהתאם לכללי החשבונאות החלים על הבנק. סכומי התשלום כוללים הפחתות והחרגות מסוימות אשר כפופים לאישור ה-DOJ.

הגם שהבנק מעריך שהוא צפוי לשלם סכומים גם לרשויות אחרות במסגרת הסדר או הסדרים עמן (אם וככל שיגובשו) ואפשר שסכומים אלה יהיו משמעותיים, בשלב זה הדיונים עם הרשויות האחרות מתמקדים במצגות עובדתיות ועדכונים וטרם החל משא ומתן עם רשויות אלו בדבר סכומים שתידרש קבוצת הבנק לשלם במסגרת הסדר או הסדרים עימן (אם יושגו). לפיכך, קבוצת הבנק ויועציה המשפטיים אינם יודעים להעריך באופן מהימן את היקף החשיפה גם ביחס לרשויות אחרות. בהתאם להוראת בנק ישראל הנזכרת לעיל, סכום ההפרשה הכוללת כולל גם הפרשה בשיעור של 30% מסכום ההפרשה בגין ה-DOJ בגין חשיפה כלפי רשויות אלה.

בין השאר, על בסיס העמדות שהוצגו בפניו במסגרת המגעים המתקיימים עם ה-DOJ, הבנק מעריך, כי סביר להניח שהסך הכולל שתשלם קבוצת הבנק במסגרת הסדרים עם ה-DOJ ורשויות אחרות (אם יושגו), יהיו גבוהים משמעותית מסכום ההפרשה, הגם שאין ביכולתו, כאמור לעיל, לאמוד סכומים אלו. במסגרת החקירה הפנימית שעורך הבנק בקשר עם חקירת הרשויות האמריקאיות, נודע לבנק כי במסגרת התפעול של אחת ממערכות המחשוב של הבנק אשר שימשה, בין השאר, להעברת מידע ותכתובות מאובטחות בין יחידות שונות בקבוצת הבנק בארץ ובחו"ל, מסמכים ומידע של אותן יחידות ובכלל זה מסמכים ומידע מסניפי הפועלים שוויץ הועברו אל שרתי הבנק בארצות-הברית או היו נגישים משרתים אלה, תוך יצירת סיכון מהותי של הפרת דיני סודיות בנקאית והגנת הפרטיות. הבנק, בסיוע יועצים חיצוניים, פעל למיפוי החומרים על מנת לעמוד על היקפם וטיבם, ועדכן רשויות שלטוניות רלוונטיות בעניין זה. במסגרת זו ועל רקע ההליכים בארצות-הברית, נקט הבנק בצעדים על מנת לשמר את מצב המערכת האמורה ואת המסמכים והמידע השמורים בה במצבם הנוכחי ומסר לרשויות בארצות-הברית מידע ומסמכים מסוימים מתוך המידע שנשמר בשרתי הבנק בארצות-הברית בהמשך לדרישתן. הרגולטור של שוקי ההון בשוויץ, FINMA, סיים חקירתו בעניין. FINMA נזף בהפועלים שוויץ, וחיב את הפועלים שוויץ בסכום זניח עבור כיסוי הוצאות FINMA בקשר עם הטיפול בנושא, אך לא נקט בצעדי איכפה נוספים. בשלב זה לא ניתן להעריך את הסתברות התממשותן והיקפן של חשיפות נוספות, כספיות או אחרות, בהקשר זה.

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

לפני מועד אישור הדוחות הכספיים לרבעון השני 2018, הודיע הפיקוח על הבנקים לבנק, כי לאור אי הוודאות הרבה בנושא חקירת הרשויות האמריקאיות, ומטעמי זהירות ושמרנות, סבור הפיקוח על הבנקים כי לעת הזו אין מקום לחלוקת דיבידנד שוטף על-ידי הבנק. בהתאם, מטעמי שמרנות ובתיאום עם בנק ישראל לא הכריז דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד מהרווחים הרבעוניים החל מהרבעון השני של שנת 2018. יצוין כי בקשר עם עודפי הון שנוצרו כתוצאה ממכירת החזקות בישראל, הכריז הבנק במהלך הרבעון השלישי דיבידנד בסך כולל של 1 מיליארד ש"ח. ראה [ביאור 9](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

יודגש כי אין בביצוע הפרשה עד כה או בפירוט היקפי החשיפה כאמור, משום הודאה בטענה כלשהיא שעלולה לעלות כנגד קבוצת הבנק על-ידי הרשויות בארצות-הברית או על-ידי כל גורם אחר.

ה. במהלך שנת 2015 הגיש משרד המשפטים האמריקאי לבית המשפט הפדרלי בניו-יורק, כתב אישום נגד בכירים בארגון הכדורגל הבינלאומי (FIFA) ואחרים, בעבירות שונות, תרמית ועבירות קשורות. בחודש דצמבר 2015 פורסם כתב אישום חדש אשר החליף את כתב האישום המקורי (Superseding Indictment). על-פי כתב האישום המקורי וה-Superseding Indictment נאשמים מסוימים החזיקו חשבונות בבנק הפועלים (שוויץ) בע"מ וביצעו עסקות כספיות הקשורות לכאורה לפרשה, בחשבונות אלה.

על-פי המדוח, כחלק מהפרשה חוקרות הרשויות האמריקאיות גם מוסדות פיננסיים שונים. במסגרת זו, משרד המשפטים האמריקאי חוקר האם קבוצת הבנק הפרה חקיקה פלילית בארצות-הברית הנוגעת למרמה ולהלבנת הון, בקשר עם חשבונות בנק שהוחזקו בקבוצת הבנק על-ידי נאשמים מסוימים המעורבים בפרשה. במסגרת זו נמסרו לבנק צווי גילוי מסמכים ובקשות שונות לקבלת מידע וחומרים. בכפוף להוראות החוקים הרלוונטיים החלים על הגופים השונים בקבוצת הבנק, נמסרו לרשויות מידע ומסמכים בהיקף משמעותי. כמו-כן, משרד המשפטים האמריקאי קיים ראיונות עם חלק מעובדי הבנק. קבוצת הבנק מתקדמת בצורה משמעותית בביצועה של חקירה פנימית שהיא מנהלת בקשר עם נושא זה באמצעות עורכי דין חיצוניים, והיא משתפת פעולה עם הרשויות.

באוגוסט 2019, משרד המשפטים האמריקאי ביקש מהבנק להציג את עמדת הבנק בשאלה, האם יש מקום לנקוט בצעדי אכיפה נגד קבוצת הבנק; בהמשך, צוות התביעה של משרד המשפטים האמריקאי מסר לעורכי הדין של הבנק את עמדתו המקדמית אודות החשיפה הפלילית האפשרית של הבנק. הבנק טרם הציג לצוות התביעה של משרד המשפטים את המצגת המבוקשת בשאלת קיומם של אישומים פליליים אפשריים. יחד עם זאת, הבנק ניהל מאז מספר דיונים מקדמיים עם צוות התביעה של משרד המשפטים האמריקאי בנוגע להסדר פוטנציאלי; דיונים אלה נמשכים. משרד המשפטים האמריקאי טרם הציע הצעה באשר לסוג ההסדר או לגובה הרכיב הכספי של הסדר כאמור. בהתאם לתוצאות הדיונים להסדר, הבנק עשוי לנהל דיונים נוספים עם משרד המשפטים האמריקאי בשאלת קיומם של אישומים פליליים אפשריים.

על-פי חוות דעת יועציה המשפטית של קבוצת הבנק לא ניתן בשלב זה להעריך את תוצאתם של הדיונים להסדר הנזכרים לעיל או טווח מהימן של הרכיב הכספי של הסדר פוטנציאלי כלשהו. כמו-כן לא ניתן להעריך את היקף החבות הפלילית של קבוצת הבנק בנושא זה, או את היקף החבות (אם בכלל) של קבוצת הבנק במישור האזרחי או הרגולטורי בנושא זה, ולפיכך לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.

1. התקשרויות עם חברות כרטיסי אשראי

בהמשך לאמור בביאור 25 לדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2018 בדבר התקשרויות עם חברות כרטיסי אשראי, ביום 16 באפריל 2019 חתם הבנק על הסכם הנפקה משותפת ותפעול הנפקת כרטיסי חיוב עם MAX. על-פי ההסכם ינפיקו הצדדים כרטיסי אשראי ללקוחות הבנק שתפעולם יבוצע על-ידי MAX. בהסכם האמור נקבעה חלוקת ההכנסות בין הצדדים וכן זכויותיהם וחובותיהם של הצדדים והסדרים נוספים ביחס לפעילות המתוארת.

2. לבנק נודע כי במסגרת תפעול שירות משלוח הודעות סמס ללקוחות על עדכונים בחשבונותיהם (שירות "אונטיים") ייתכן כי חלק מההודעות לא הגיעו ללקוחות המנויים על השירות. הבנק פועל למיפוי התקלה על מנת לעמוד על טיבה ועל היקפה, לרבות איתור לקוחות אשר בכונות הבנק לזכותם בגין התקלה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

30 בספטמבר 2019			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
			חוזי ריבית
43,108	-	43,108	חוזי Forward-I Futures
15,837	-	15,837	אופציות שנכתבו
17,404	-	17,404	אופציות שנקנו
496,835	-	496,835	Swaps ⁽¹⁾
573,184	-	573,184	סך-הכל ⁽²⁾
13,041	-	13,041	מזה: נגזרים מגדרים
			חוזי מטבע-חוץ
203,536	-	203,536	חוזי Forward-I Futures
28,344	6,025	22,319	אופציות שנכתבו
28,533	6,025	22,508	אופציות שנקנו
34,957	-	34,957	Swaps
295,370	12,050	283,320	סך-הכל ⁽³⁾
-	-	-	מזה: נגזרים מגדרים
			חוזים בגין מניות
10,843	10,843	-	חוזי Forward-I Futures
12,577	10,434	2,143	אופציות שנכתבו
11,055	10,434	621	אופציות שנקנו ⁽⁴⁾
13,019	-	13,019	Swaps
47,494	31,711	15,783	סך-הכל
			חוזי סחורות ואחרים
416	-	416	חוזי Forward-I Futures
295	-	295	אופציות שנכתבו
274	-	274	אופציות שנקנו
-	-	-	Swaps
985	-	985	סך-הכל
			חוזי אשראי
-	-	-	הבנק ערב
-	-	-	הבנק מוטב
-	-	-	סך-הכל
917,033	43,761	873,272	סך-הכל סכום נקוב

(1) מזה: swaps שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 262,819 מיליוני ש"ח.

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 29,401 מיליוני ש"ח.

(3) מזה: חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט בסך 20,681 מיליוני ש"ח.

(4) מזה: נסחרים בבורסה בסך של 10,434 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים (המשך)

30 בספטמבר 2018			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
			חוזי ריבית
46,698	-	46,698	חוזי Forward-I Futures
67,477	-	67,477	אופציות שנכתבו
65,805	-	65,805	אופציות שנקנו
606,620	59	606,561	Swaps ⁽¹⁾
786,600	59	786,541	סך-הכל ⁽²⁾
11,565	-	11,565	מזה: נגזרים מגדרים
			חוזי מטבע-חוץ
164,386	-	164,386	חוזי Forward-I Futures
19,751	2,504	17,247	אופציות שנכתבו
19,362	2,504	16,858	אופציות שנקנו
39,262	-	39,262	Swaps
242,761	5,008	237,753	סך-הכל ⁽³⁾
1,325	-	1,325	מזה: נגזרים מגדרים
			חוזים בגין מניות
10,605	10,605	-	חוזי Forward-I Futures
11,899	9,482	2,417	אופציות שנכתבו
10,288	9,534	754	אופציות שנקנו ⁽⁴⁾
10,863	-	10,863	Swaps
43,655	29,621	14,034	סך-הכל
			חוזי סחורות ואחרים
150	-	150	חוזי Forward-I Futures
323	-	323	אופציות שנכתבו
301	-	301	אופציות שנקנו
-	-	-	Swaps
774	-	774	סך-הכל
			חוזי אשראי
-	-	-	הבנק ערב
50	-	50	הבנק מוטב
50	-	50	סך-הכל
1,073,840	34,688	1,039,152	סך-הכל סכום נקוב

(1) מזה: swaps שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 307,276 מיליוני ש"ח.

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 26,525 מיליוני ש"ח.

(3) מזה: חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט בסך 12,147 מיליוני ש"ח.

(4) מזה: נסחרים בבורסה בסך של 9,534 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים (המשך)

31 בדצמבר 2018		
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
חוזי ריבית		
46,461	-	46,461
חוזי Forward-I Futures		
24,426	-	24,426
אופציות שנכתבו		
23,066	-	23,066
אופציות שנקנו		
699,125	-	699,125
⁽¹⁾ Swaps		
793,078	-	793,078
סך-הכל ⁽²⁾		
14,877	-	14,877
מזה: נגזרים מגדרים		
חוזי מטבע-חוץ		
187,857	-	187,857
חוזי Forward-I Futures		
17,936	2,727	15,209
אופציות שנכתבו		
18,783	2,727	16,056
אופציות שנקנו		
39,547	-	39,547
Swaps		
264,123	5,454	258,669
סך-הכל ⁽³⁾		
-	-	-
מזה: נגזרים מגדרים		
חוזים בגין מניות		
11,872	11,872	-
חוזי Forward-I Futures		
15,596	13,197	2,399
אופציות שנכתבו		
13,958	13,197	761
אופציות שנקנו ⁽⁴⁾		
9,997	-	9,997
Swaps		
51,423	38,266	13,157
סך-הכל		
חוזי סחורות ואחרים		
325	-	325
חוזי Forward-I Futures		
478	-	478
אופציות שנכתבו		
477	-	477
אופציות שנקנו		
-	-	-
Swaps		
1,280	-	1,280
סך-הכל		
חוזי אשראי		
-	-	-
הבנק ערב		
-	-	-
הבנק מוטב		
-	-	-
סך-הכל		
1,109,904	43,720	1,066,184
סך-הכל סכום נקוב		

(1) מזה: swaps שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 353,808 מיליוני ש"ח.

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 25,706 מיליוני ש"ח.

(3) מזה: חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט בסך 16,452 מיליוני ש"ח.

(4) מזה: נסחרים בבורסה בסך של 13,197 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

30 בספטמבר 2019						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
8,150	-	8,150	7,402	-	7,402	חוזי ריבית
652	-	652	75	-	75	מזה: נגזרים מגדרים
4,758	58	4,700	4,424	56	4,368	חוזי מטבע-חוץ
-	-	-	-	-	-	מזה: נגזרים מגדרים
819	595	224	831	591	240	חוזים בגין מניות
35	-	35	35	-	35	חוזי סחורות ואחרים
13,762	653	13,109	12,692	647	12,045	סך-הכל נכסים (התחייבויות) בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקוזזו במאזן
13,762	653	13,109	12,692	647	12,045	יתרה מאזנית
1,737	653	1,084	1,382	647	735	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) מזה: שווי הוגן נטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך של 34 מיליוני ש"ח.

30 בספטמבר 2018						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
4,932	-	4,932	5,125	-	5,125	חוזי ריבית
69	-	69	185	-	185	מזה: נגזרים מגדרים
3,053	31	3,022	3,599	31	3,568	חוזי מטבע-חוץ
10	-	10	8	-	8	מזה: נגזרים מגדרים
1,170	916	254	1,172	911	261	חוזים בגין מניות
32	-	32	32	-	32	חוזי סחורות ואחרים
9,187	947	8,240	9,928	942	8,986	סך-הכל נכסים (התחייבויות) בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקוזזו במאזן
9,187	947	8,240	9,928	942	8,986	יתרה מאזנית
2,354	947	1,407	1,932	942	990	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) מזה: שווי הוגן נטו שלהתחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך של 23 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים (המשך)

31 בדצמבר 2018						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
מבוקר						
4,811	-	4,811	4,809	-	4,809	חוזי ריבית
93	-	93	93	-	93	מזה: נגזרים מגדרים
3,423	36	3,387	4,285	35	4,250	חוזי מטבע-חוץ
-	-	-	-	-	-	מזה: נגזרים מגדרים
1,380	1,064	316	1,377	1,055	322	חוזים בגין מניות
64	-	64	63	-	63	חוזי סחורות ואחרים
9,678	1,100	8,578	10,534	1,090	9,444	סך-הכל נכסים (התחייבויות) בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקוזזו במאזן
9,678	1,100	8,578	10,534	1,090	9,444	יתרה מאזנית
1,815	1,100	715	2,260	1,090	1,170	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) מזה: שווי הוגן נטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך של 2 מיליוני ש"ח.

ג. גידור חשבונאי

1. ההשפעה של גידור חשבונאי

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019	
הכנסות (הוצאות) ריבית		
בלתי מבוקר		
552	98	פריטים מגודרים
(557)	(103)	נגזרים מגדרים

רווח (הפסד) מגידורי שווי הוגן

2. פריטים מגודרים בגידור שווי הוגן

יתרה ליום 30 בספטמבר 2019		
הערך בספרים	התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים	
בלתי מבוקר		
600	10,488	ניירות-ערך

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ד. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

ליום 30 בספטמבר 2019						
סך-הכל	אחרים	דילרים/ברוקרים ממשלות ובנקים מרכזיים	בנקים	בורסות		
12,692	3,176	224	2,130	6,765	397	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(8,761)	(760)	(2)	(2,031)	(5,968)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
(982)	(335)	(168)	(60)	(419)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
2,949	2,081	54	39	378	397	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
9,449	3,875	93	1,659	3,546	276	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
(3,401)	(852)	(1)	(749)	(1,799)	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ-מאזני
22,141	7,051	317	3,789	10,311	673	סך-הכל סיכון אשראי ברוטו בגין מכשירים נגזרים
13,762	4,211	2	2,575	6,787	187	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(8,761)	(760)	(2)	(2,031)	(5,968)	-	מכשירים פיננסיים
5,001	3,451	-	544	819	187	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
ליום 30 בספטמבר 2018						
סך-הכל	אחרים	דילרים/ברוקרים ממשלות ובנקים מרכזיים	בנקים	בורסות		
9,928	3,059	18	1,444	4,995	412	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(5,638)	(533)	-	(1,198)	(3,907)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
(1,387)	(353)	-	(225)	(809)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
2,903	2,173	18	21	279	412	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
9,953	4,175	43	1,670	3,861	204	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
(3,209)	(841)	-	(661)	(1,707)	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ-מאזני
19,881	7,234	61	3,114	8,856	616	סך-הכל סיכון אשראי ברוטו בגין מכשירים נגזרים
9,187	2,843	44	1,711	4,322	267	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(5,638)	(533)	-	(1,198)	(3,907)	-	מכשירים פיננסיים
3,549	2,310	44	513	415	267	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(1) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי), כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.
(2) מתוך זה, שווי הוגן שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 34 מיליוני ש"ח (30.09.18: 23 מיליוני ש"ח, 31.12.18: 2 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ד. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2018					
סך-הכל	אחרים	ממשלות ודילרים/ברוקרים ובנקים מרכזיים	בנקים	בורסות	מבוקר
10,534	4,005	3	1,358	4,641	527
שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(5,783)	(723)	(3)	(1,027)	(4,030)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים					
(1,867)	(1,219)	-	(139)	(509)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל					
2,884	2,063	-	192	102	527
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
10,260	4,059	43	1,620	4,217	321
סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
(3,556)	(696)	(26)	(603)	(2,231)	-
הפחתת סיכון אשראי חוץ-מאזני					
20,794	8,064	46	2,978	8,858	848
סך-הכל סיכון אשראי ברוטו בגין מכשירים נגזרים					
9,678	2,566	123	1,528	5,197	264
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(5,783)	(723)	(3)	(1,027)	(4,030)	-
מכשירים פיננסיים					
3,895	1,843	120	501	1,167	264
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					

(1) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי), כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.
 (2) מתוך זה, שווי הוגן שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בכך של 34 מיליוני ש"ח (30.09.18 : 23 מיליוני ש"ח, 31.12.18 : 2 מיליוני ש"ח).

ה. פירוט מועדי פירעון (סכומי ערך נקוב)

ליום 30 בספטמבר 2019				
סך-הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
בלתי מבוקר				
29,401	9,079	9,675	7,440	3,207
חוזי ריבית				
שקל-מדד				
543,783	79,374	217,203	192,264	54,942
אחר				
295,370	13,581	30,115	105,185	146,489
חוזי מטבע-חוץ				
47,494	1,301	1,639	13,847	30,707
חוזים בגין מניות				
985	-	65	181	739
חוזי סחורות ואחרים (כולל נגזרי אשראי)				
917,033	103,335	258,697	318,917	236,084
סך-הכל				

ליום 30 בספטמבר 2018				
סך-הכל	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר
1,073,840	129,742	368,316	255,225	320,557

ליום 31 בדצמבר 2018				
סך-הכל	מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר
1,109,904	119,249	439,457	207,537	343,661

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

1. מכשירים פיננסיים נגזרים - בקרת סיכונים

- (1) הבנק מבצע עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים, כחלק מניהול הסיכונים הפיננסיים (חשיפות בסיס, ריבית ונזילות) וכן כשירות ללקוחותיו. הבנק מייעד מעת לעת חלק מהמכשירים הנגזרים כמכשירים מגדרים בגידורי שווי הוגן או גידורי תזרים מזומנים.
- (2) סוגי העסקות העיקריים בהן הבנק פועל הינן:
- עסקות אקדמה (Forward)
 - חוזה בין שני צדדים, לרכישה ולמכירה של כמות מוגדרת של סחורות, מטבעות, ריביות או מכשירים פיננסיים אחרים (להלן: נכסי בסיס), שיבוצע בתאריך עתידי ובמחיר מוגדר מראש.
 - חוזים עתידיים (Futures)
 - חוזים עתידיים סחירים בבורסות, לרכישה או למכירה של כמות יחידות סטנדרטיות של נכסי בסיס, שיבוצעו בתאריך עתידי, ובמחיר מוגדר מראש.
 - עסקות החלפה (Swap)
 - חוזה להחליף במועד העסקה כמות מוגדרת של נכסי בסיס, עם התחייבות הדדית להחליף חזרה בתאריך עתידי את הפריטים שהוחלפו.
 - אופציות (Options)
 - חוזה המקנה, תמורת תשלום פרמיה, את הזכות לרכוש (Call) או למכור (Put) נכסי בסיס במחיר, בכמות ובזמן נקובים מראש.
 - עסקות למסירה מיידית (Spot)
- עסקת חליפין בין שני מטבעות על-פי שער מוסכם מראש, לביצוע תוך יומיים.
- (3) הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים כרוכה במספר סיכונים, כמפורט להלן:
- סיכון אשראי - סכום ההפסד המירבי לבנק אם הצד הנגדי לא יעמוד בתנאי החוזה.
- סיכון שוק - הסיכון הנוצר בשל התנודות בשווי המכשיר הפיננסי הנגזר, כתוצאה משינוי מחירי השוק, כגון: שיערי חליפין, שיעורי ריבית, וכדומה.
- סיכון נזילות - סיכון הנובע מכך שלא ניתן יהיה לסגור חשיפה במהירות על-ידי סילוקה במזומן או על-ידי יצירת חשיפה הפוכה.
- סיכון תפעולי - הסיכון הנובע מתפעול שגוי של העסקות ממועד קשירתן ועד לסיום ההתחשבות בגינן, הן בשל טעויות אנוש והן כתוצאה מכשל מיכוני בתפעול.
- סיכונים השוק וסיכונים הנזילות הנובעים מן הפעילות מנוהלים ונמדדים באופן שוטף במערכות מיכון ייעודיות הידועות בשווקים הבינלאומיים לתחומים אלה, כגון Algorithmics ו-Devon Summit, וכן במערכות מיכון אשר פותחו על-ידי הבנק.
- סיכון האשראי הנובע מן העסקות במכשירים פיננסיים נגזרים ביחס לצד הנגדי לעסקות נמדד, בדרך כלל, על-ידי הפעלת מקדמים שמרניים על הסכומים הנומינליים של העסקות, וכן בגישת התרחישים.
- הנושאים התפעוליים הנובעים מהפעילות נבדקים ומבוקרים באופן שוטף על-ידי יחידה ייעודית.
- השימוש במכשירים נגזרים כחלק מניהול הפעילות השוטפת של הבנק (לא למסחר) מכוון להשגת יעדים ועמידה במגבלות כפי שאושרו על-ידי הדירקטוריון (חשיפות בסיס, ריבית ונזילות).
- הבנק פועל במתכונת של מתן שירות מקיף ללקוחותיו להגנה ולהשקעה במכשירים פיננסיים נגזרים באמצעות חדרי העסקות.
- הפעילות במכשירים פיננסיים בתחומי המסחר מיועדת לתת מענה לצרכי הלקוחות, תוך לקיחת סיכון מוגבל ומבוקר בהתאם להרשאות. ההרשאות לפעילות והסיכון נמדדים, לפי העניין, במונחים של רגישות לגורמי סיכון (כגון ווגא), של הפסד תיאורטי בתרחישים לרבות תרחיש קיצוני, במונחי VaR ובמונחים של סכומים נומינליים.
- במקרים מסוימים מכתוב הנוהל גם הגבלת ההפסד באמצעות הוראת STOP LOSS.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019									
סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
2,593	299	2,294	-	230	5	378	217	616	4
(310)	(101)	(209)	-	114	(40)	(91)	(20)	(47)	(57)
2,283	198	2,085	-	344	(35)	287	197	569	(53)
-	(60)	60	-	(139)	52	(14)	(1)	31	95
2,283	138	2,145	-	205	17	273	196	600	42
58	(5)	63	-	37	8	12	2	3	-
826	19	807	20	19	19	97	70	210	35
884	14	870	20	56	27	109	72	213	35
3,167	152	3,015	20	261	44	382	268	813	77
(40)	16	(56)	-	(3)	(2)	(154)	(33)	59	-
1,970	161	1,809	74	164	31	74	83	413	37
-	(3)	3	(4)	(53)	11	8	2	30	12
1,970	158	1,812	70	111	42	82	85	443	49
1,237	(22)	1,259	(50)	153	4	454	216	311	28
523	34	489	(18)	75	3	163	83	118	13
714	(56)	770	(32)	78	1	291	133	193	15
3	-	3	-	3	-	-	-	-	-
717	(56)	773	(32)	81	1	291	133	193	15
16	-	16	16	-	-	-	-	-	-
733	(56)	789	(16)	81	1	291	133	193	15
3	3	-	-	-	-	-	-	-	-
736	(53)	789	(16)	81	1	291	133	193	15

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019			
פעילות ישראל			
משקי בית			
מזה: מזה: מזה: מזה:	מזה: מזה: מזה: מזה:	מזה: מזה: מזה: מזה:	
מזה: מזה: מזה: מזה:	מזה: מזה: מזה: מזה:	מזה: מזה: מזה: מזה:	
4,534	73,761	112,361	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
4,534	74,135	114,539	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו ⁽¹⁾
5,672	75,090	114,923	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
-	-	739	יתרת חובות פגומים
-	550	622	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
-	-	135,550	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
-	-	135,550	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾
-	-	136,052	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
5,180	43,008	86,297	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
5,397	43,456	86,577	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
-	-	70,171	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
פיצול הכנסות ריבית, נטו:			
5	186	688	מרווח מפעילות מתן אשראי
-	-	124	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
-	-	-	אחר
5	186	812	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

- (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 (2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
 (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019									
סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
451,301	30,940	420,361	141	156,405	2,451	52,532	28,994	66,728	749
106	-	106	-	106	-	-	-	-	-
287,154	15,385	271,769	-	-	2,146	55,514	30,459	68,355	756
294,980	15,305	279,675	-	-	1,605	66,380	30,163	65,886	718
2,965	439	2,526	-	-	-	488	287	1,012	-
841	10	831	-	-	-	-	4	205	-
411,853	19,486	392,367	10	57,534	43,921	39,476	20,715	63,207	31,954
348,789	14,873	333,916	-	-	43,820	38,987	20,564	63,044	31,951
348,027	15,999	332,028	-	-	44,455	38,218	20,229	61,719	31,355
334,130	19,779	314,351	6,367	19,654	5,237	82,798	41,272	71,360	1,366
332,922	19,240	313,682	4,326	19,314	5,218	83,354	41,924	71,618	1,351
759,633	1,418	758,215	2,870	44,440	465,294	76,125	14,089	36,603	48,623
2,293	214	2,079	-	431	4	250	175	527	4
(327)	(149)	(178)	-	(468)	11	23	21	73	38
317	73	244	-	242	2	-	-	-	-
2,283	138	2,145	-	205	17	273	196	600	42

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018*			פעילות ישראל		
			משקי בית		
מזה: כרטיסי אשראי	מזה: הלוואות לדיוור	סך-הכל			
6	486	1,099			הכנסות ריבית מחיצוניים
-	-	(77)			הוצאות ריבית לחיצוניים
					הכנסות ריבית, נטו:
6	486	1,022			מחיצוניים
-	(334)	(239)			בינמגזרי
6	152	783			סך הכנסות ריבית, נטו
					הכנסות שאינן מריבית:
-	-	2			הכנסות מימון שאינן מריבית
60	15	341			עמלות והכנסות אחרות
60	15	343			סך הכנסות שאינן מריבית
66	167	1,126			סך הכנסות
					הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
-	20	148			הוצאות תפעוליות ואחרות:
78	54	911			לחיצוניים
-	-	(60)			בינמגזרי
78	54	851			סך הוצאות תפעוליות ואחרות
(12)	93	127			רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
(4)	45	58			הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
(8)	48	69			רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לאחר מסים
-	-	-			חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות
(8)	48	69			רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת
-	-	-			רווח נקי מפעילות מופסקת
(8)	48	69			רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-			הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(8)	48	69			רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

* הוצאות בגין ביטוח ערבויות חוק מכר סווגו כהקטנת ההכנסות מעסקי מימון, במקום רישומן בסעיף הוצאות אחרות. בנוסף, חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף בצורה נאותה טיובים שבוצעו בשיטת המדידה המגזרית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018*									
סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
2,895	277	2,618	-	208	14	423	216	648	10
(667)	(99)	(568)	-	(239)	(97)	(47)	(23)	(37)	(48)
2,228	178	2,050	-	(31)	(83)	376	193	611	(38)
-	(46)	46	-	263	108	(107)	(19)	(38)	78
2,228	132	2,096	-	232	25	269	174	573	40
406	(32)	438	-	395	18	13	6	3	1
835	23	812	30	28	30	88	68	189	38
1,241	(9)	1,250	30	423	48	101	74	192	39
3,469	123	3,346	30	655	73	370	248	765	79
118	33	85	-	-	(4)	(187)	(20)	148	-
1,984	288	1,696	59	158	29	94	76	337	32
-	(1)	1	(1)	(50)	10	2	3	85	12
1,984	287	1,697	58	108	39	96	79	422	44
1,367	(197)	1,564	(28)	547	38	461	189	195	35
548	(4)	552	(89)	181	16	203	81	89	13
819	(193)	1,012	61	366	22	258	108	106	22
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
819	(193)	1,012	61	366	22	258	108	106	22
109	-	109	109	-	-	-	-	-	-
928	(193)	1,121	170	366	22	258	108	106	22
22	16	6	-	6	-	-	-	-	-
950	(177)	1,127	170	372	22	258	108	106	22

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018*			פעילות ישראל		
			משקי בית		
מזה: כרטיסי אשראי	מזה: הלוואות לדיור	סך-הכל			
566	67,268	105,000			יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
-	-	-			מזה: השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
566	67,608	106,145			יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו ⁽¹⁾
5,371	68,365	110,842			יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
-	-	658			יתרת חובות פגומים
-	513	620			יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
-	-	127,988			יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
-	-	127,982			מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾
-	-	127,622			יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
2,797	39,036	81,468			יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
3,669	39,395	82,735			יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
-	-	72,015			יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
פיצול הכנסות ריבית נטו:					
6	152	697			מרווח מפעילות מתן אשראי
-	-	86			מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
-	-	-			אחר
6	152	783			סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

- * חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף בצורה נאותה טיובים שבוצעו בשיטות המדידה המגזריות.
- (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 - (2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
 - (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
 - (4) הנתונים כוללים יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018*									
סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר ⁽⁴⁾	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
453,523	33,408	420,115	13,313	152,251	2,477	59,236	26,417	60,169	1,252
108	-	108	-	108	-	-	-	-	-
291,145	19,788	271,357	14,490	-	2,087	59,973	26,689	60,707	1,266
293,678	16,457	277,221	14,142	-	1,448	61,476	25,840	62,224	1,249
2,795	405	2,390	43	-	-	507	338	844	-
878	30	848	-	-	-	-	-	227	1
416,098	24,252	391,846	16,081	53,343	50,923	32,292	18,776	59,701	32,742
343,427	21,982	321,445	62	-	50,634	31,751	18,665	59,609	32,742
341,866	22,252	319,614	91	-	47,248	33,576	19,282	58,965	32,830
334,969	19,422	315,547	19,130	19,832	7,276	80,360	38,792	66,993	1,696
336,678	20,328	316,350	19,582	19,730	7,081	81,399	39,173	64,934	1,716
970,154	19,402	950,752	2,870	66,173	636,852	82,993	15,443	26,347	48,059
2,627	200	2,427	-	781	8	256	161	520	4
(440)	(118)	(322)	-	(538)	14	14	13	53	36
41	50	(9)	-	(11)	3	(1)	-	-	-
2,228	132	2,096	-	232	25	269	174	573	40

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019			
פעילות ישראל			
משקי בית			
מזה: מזה:	מזה: מזה:	מזה: מזה:	סך-הכל
מזה: מזה:	מזה: מזה:	מזה: מזה:	מזה: מזה:
מזה: מזה:	מזה: מזה:	מזה: מזה:	מזה: מזה:
18	1,574	3,335	הכנסות ריבית מחיצוניים
-	-	(250)	הוצאות ריבית לחיצוניים
			הכנסות ריבית, נטו:
18	1,574	3,085	מחיצוניים
(2)	(1,046)	(639)	בינמגזרי
16	528	2,446	סך הכנסות ריבית, נטו
			הכנסות שאינן מריבית:
-	-	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
176	44	985	עמלות והכנסות אחרות
176	44	988	סך הכנסות שאינן מריבית
192	572	3,434	סך הכנסות
			הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
-	18	208	הוצאות תפעוליות ואחרות:
136	171	2,717	לחיצוניים
-	-	(19)	בינמגזרי
136	171	2,698	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
56	383	528	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
19	135	185	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
37	248	343	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לאחר מסים
-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות
37	248	343	רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת
-	-	-	רווח נקי מפעילות מופסקת
37	248	343	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
37	248	343	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019									
סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
9,148	945	8,203	-	869	26	1,274	679	2,000	20
(2,122)	(329)	(1,793)	-	(596)	(215)	(301)	(98)	(154)	(179)
7,026	616	6,410	-	273	(189)	973	581	1,846	(159)
-	(218)	218	-	555	245	(172)	(15)	(51)	295
7,026	398	6,628	-	828	56	801	566	1,795	136
313	(3)	316	3	236	20	36	9	9	-
2,462	45	2,417	89	61	71	284	206	617	104
2,775	42	2,733	92	297	91	320	215	626	104
9,801	440	9,361	92	1,125	147	1,121	781	2,421	240
400	34	366	-	-	1	12	(47)	192	-
5,839	594	5,245	199	484	89	206	247	1,202	101
-	(11)	11	(9)	(151)	31	31	(5)	94	39
5,839	583	5,256	190	333	120	237	242	1,296	140
3,562	(177)	3,739	(98)	792	26	872	586	933	100
1,413	54	1,359	(28)	296	10	309	214	337	36
2,149	(231)	2,380	(70)	496	16	563	372	596	64
7	-	7	-	7	-	-	-	-	-
2,156	(231)	2,387	(70)	503	16	563	372	596	64
258	-	258	258	-	-	-	-	-	-
2,414	(231)	2,645	188	503	16	563	372	596	64
14	10	4	-	4	-	-	-	-	-
2,428	(221)	2,649	188	507	16	563	372	596	64

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019			
פעילות ישראל			
משקי בית			
מזה: מזה: מזה: מזה:	מזה: מזה: מזה: מזה:	מזה: מזה: מזה: מזה:	
מזה: מזה: מזה: מזה:	מזה: מזה: מזה: מזה:	מזה: מזה: מזה: מזה:	
4,450	71,931	111,431	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
4,450	72,303	112,887	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו ⁽¹⁾
5,672	75,090	114,923	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
-	-	739	יתרת חובות פגומים
-	550	622	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
-	-	135,356	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
-	-	135,344	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾
-	-	136,052	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
4,742	42,108	85,773	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
5,397	43,456	86,577	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
-	-	69,131	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
פיצול הכנסות ריבית, נטו:			
16	528	2,076	מרווח מפעילות מתן אשראי
-	-	370	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
-	-	-	אחר
16	528	2,446	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

- (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
- (2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
- (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
- (4) היתרות הממוצעות כוללות יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019									
סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר ⁽⁴⁾	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
455,871	33,162	422,709	5,175	152,605	1,685	59,124	27,500	64,388	801
105	-	105	-	105	-	-	-	-	-
290,950	15,737	275,213	5,036	-	1,366	61,324	28,275	65,515	810
294,980	15,305	279,675	-	-	1,605	66,380	30,163	65,886	718
2,965	439	2,526	-	-	-	488	287	1,012	-
841	10	831	-	-	-	-	4	205	-
417,109	21,018	396,091	5,746	55,090	44,747	39,138	20,717	62,711	32,586
351,129	16,689	334,440	192	-	44,592	38,613	20,570	62,544	32,585
348,027	15,999	332,028	-	-	44,455	38,218	20,229	61,719	31,355
336,550	20,847	315,703	10,445	20,338	5,281	81,676	39,956	70,840	1,394
332,922	19,240	313,682	4,326	19,314	5,218	83,354	41,924	71,618	1,351
823,233	1,182	822,051	2,870	52,064	524,822	75,279	14,093	36,465	47,327
8,036	684	7,352	-	2,446	14	734	504	1,565	13
(1,406)	(511)	(895)	-	(1,783)	36	67	62	230	123
396	225	171	-	165	6	-	-	-	-
7,026	398	6,628	-	828	56	801	566	1,795	136

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018*			
פעילות ישראל			
משקי בית			
מזה: כרטיסי אשראי	מזה: הלוואות לדירור	סך-הכל	
18	1,558	3,387	הכנסות ריבית מחיצוניים
-	-	(238)	הוצאות ריבית לחיצוניים
הכנסות ריבית, נטו:			
18	1,558	3,149	מחיצוניים
(1)	(1,123)	(827)	בינמגזרי
17	435	2,322	סך הכנסות ריבית, נטו
הכנסות שאינן מריבית:			
-	-	5	הכנסות מימון שאינן מריבית
165	45	1,007	עמלות והכנסות אחרות
165	45	1,012	סך הכנסות שאינן מריבית
182	480	3,334	סך הכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי			
-	31	394	הוצאות תפעוליות ואחרות:
179	161	2,801	לחיצוניים
-	-	(201)	בינמגזרי
179	161	2,600	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
3	288	340	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
1	126	145	הפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת
2	162	195	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לאחר מסים
-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות
2	162	195	רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת
-	-	-	רווח נקי מפעילות מופסקת
2	162	195	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	הפסד המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2	162	195	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

* הוצאות בגין ביטוח ערבויות חוק מכר סווגו כהקטנת ההכנסות מעסקי מימון, במקום רישומן בסעיף הוצאות אחרות. בנוסף, חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף בצורה נאותה טיובים שבוצעו בשיטות המדידה המגזריות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018*									
סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
8,697	760	7,937	-	650	41	1,243	630	1,956	30
(2,081)	(261)	(1,820)	-	(848)	(312)	(135)	(60)	(100)	(127)
6,616	499	6,117	-	(198)	(271)	1,108	570	1,856	(97)
-	(120)	120	-	945	343	(340)	(75)	(136)	210
6,616	379	6,237	-	747	72	768	495	1,720	113
995	(23)	1,018	-	928	32	29	15	8	1
2,552	73	2,479	96	116	97	254	200	592	117
3,547	50	3,497	96	1,044	129	283	215	600	118
10,163	429	9,734	96	1,791	201	1,051	710	2,320	231
424	53	371	-	(2)	(6)	(300)	(25)	310	-
5,983	802	5,181	222	515	85	241	229	991	97
-	(6)	6	-	(160)	33	11	7	278	38
5,983	796	5,187	222	355	118	252	236	1,269	135
3,756	(420)	4,176	(126)	1,438	89	1,099	499	741	96
1,585	4	1,581	(54)	489	36	436	198	294	37
2,171	(424)	2,595	(72)	949	53	663	301	447	59
8	-	8	-	8	-	-	-	-	-
2,179	(424)	2,603	(72)	957	53	663	301	447	59
279	-	279	279	-	-	-	-	-	-
2,458	(424)	2,882	207	957	53	663	301	447	59
40	34	6	-	6	-	-	-	-	-
2,498	(390)	2,888	207	963	53	663	301	447	59

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018*			פעילות ישראל		
			משקי בית		
מזה: מזה:	מזה: מזה:	סך-הכל	מזה: מזה:	מזה: מזה:	מזה: מזה:
מזה: מזה:	מזה: מזה:	מזה: מזה:	מזה: מזה:	מזה: מזה:	מזה: מזה:
4,264	65,800	107,588	4,264	65,800	107,588
-	-	-	-	-	-
4,264	66,140	108,689	4,264	66,140	108,689
5,371	68,365	110,842	5,371	68,365	110,842
-	-	658	-	-	658
-	513	620	-	513	620
-	-	126,286	-	-	126,286
-	-	126,282	-	-	126,282
-	-	127,622	-	-	127,622
3,669	38,166	81,134	3,669	38,166	81,134
3,669	39,395	82,735	3,669	39,395	82,735
-	-	72,429	-	-	72,429
פיצול הכנסות ריבית נטו:					
17	435	2,081	17	435	2,081
-	-	241	-	-	241
-	-	-	-	-	-
17	435	2,322	17	435	2,322

- * חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף בצורה נאותה טיובים שבוצעו בשיטות המדידה המגזריות.
- (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 - (2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
 - (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
 - (4) הנתונים כוללים יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018*									
סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר ⁽⁴⁾	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
452,031	33,864	418,167	13,365	150,285	2,737	57,936	24,617	60,463	1,176
138	-	138	-	138	-	-	-	-	-
286,557	16,256	270,301	13,246	-	2,343	58,563	25,041	61,231	1,188
293,678	16,457	277,221	14,142	-	1,448	61,476	25,840	62,224	1,249
2,795	405	2,390	43	-	-	507	338	844	-
878	30	848	-	-	-	-	-	227	1
415,358	23,906	391,452	15,697	52,827	52,427	33,660	18,744	59,557	32,254
343,673	21,728	321,945	68	-	52,132	33,125	18,641	59,445	32,252
341,866	22,252	319,614	91	-	47,248	33,576	19,282	58,965	32,830
331,549	19,650	311,899	19,246	20,188	7,530	77,792	37,676	66,729	1,604
336,678	20,328	316,350	19,582	19,730	7,081	81,399	39,173	64,934	1,716
961,976	19,190	942,786	2,870	62,781	633,106	81,575	13,753	29,009	47,263
7,922	540	7,382	-	2,499	24	728	458	1,576	16
(1,234)	(318)	(916)	-	(1,515)	40	40	37	144	97
(72)	157	(229)	-	(237)	8	-	-	-	-
6,616	379	6,237	-	747	72	768	495	1,720	113

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018*			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך-הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: קרטיסי אשראי	
4,476	2,032	25	הכנסות ריבית מחיצוניים
(319)	-	-	הוצאות ריבית לחיצוניים
			הכנסות ריבית, נטו:
4,157	2,032	25	מחיצוניים
(1,028)	(1,435)	(2)	בינמגזרי
3,129	597	23	סך הכנסות ריבית, נטו
			הכנסות שאינן מריבית:
7	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,330	59	209	עמלות והכנסות אחרות
1,337	59	209	סך הכנסות שאינן מריבית
4,466	656	232	סך הכנסות
			הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
498	40	-	הוצאות תפעוליות ואחרות:
3,755	214	199	לחיצוניים
(270)	-	-	בינמגזרי
3,485	214	199	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
			רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
483	402	33	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
176	146	11	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לאחר מסים
307	256	22	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות
-	-	-	רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת
307	256	22	רווח נקי מפעילות מופסקת
-	-	-	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
307	256	22	הפסד המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
307	256	22	

* חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף בצורה נאותה טיובים שבוצעו בשיטות המדידה המגזריות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

מבוקר
במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018*										
סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל							
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	
11,672	1,065	10,607	-	900	56	1,678	849	2,607	41	
(2,766)	(363)	(2,403)	-	(1,029)	(396)	(217)	(100)	(156)	(186)	
8,906	702	8,204	-	(129)	(340)	1,461	749	2,451	(145)	
-	(185)	185	-	1,110	437	(422)	(74)	(143)	305	
8,906	517	8,389	-	981	97	1,039	675	2,308	160	
1,445	90	1,355	-	1,264	36	30	10	7	1	
3,423	121	3,302	135	124	130	347	276	799	161	
4,868	211	4,657	135	1,388	166	377	286	806	162	
13,774	728	13,046	135	2,369	263	1,416	961	3,114	322	
613	101	512	-	2	(14)	(305)	(48)	379	-	
8,960	1,758	7,202	597	698	114	291	300	1,318	129	
-	(8)	8	(6)	(210)	45	16	13	367	53	
8,960	1,750	7,210	591	488	159	307	313	1,685	182	
4,201	(1,123)	5,324	(456)	1,879	118	1,414	696	1,050	140	
2,009	45	1,964	(65)	608	43	515	256	381	50	
2,192	(1,168)	3,360	(391)	1,271	75	899	440	669	90	
4	-	4	-	4	-	-	-	-	-	
2,196	(1,168)	3,364	(391)	1,275	75	899	440	669	90	
364	-	364	364	-	-	-	-	-	-	
2,560	(1,168)	3,728	(27)	1,275	75	899	440	669	90	
35	20	15	-	15	-	-	-	-	-	
2,595	(1,148)	3,743	(27)	1,290	75	899	440	669	90	

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018*			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך-הכל	מזה: הלוואות לדיוור	מזה: כרטיסי אשראי	
108,504	66,699	4,439	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
109,592	67,047	4,439	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו ⁽¹⁾
112,634	70,105	5,360	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
689	-	-	יתרת חובות פגומים
633	526	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
127,099	-	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
127,095	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾
134,655	-	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
82,011	38,724	3,679	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
84,264	40,823	3,679	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
71,989	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
פיצול הכנסות ריבית, נטו:			
2,788	597	23	מרווח מפעילות מתן אשראי
341	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
-	-	-	אחר
3,129	597	23	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

* חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף בצורה נאותה טיובים שבוצעו בשיטות המדידה המגזריות.
 (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 (2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
 (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
 (4) הנתונים כוללים יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

מבוקר
במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018*

סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר ⁽⁴⁾	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
451,862	33,547	418,315	14,003	149,577	2,583	57,900	24,161	60,540	1,047
120	-	120	-	120	-	-	-	-	-
288,564	17,427	271,137	13,883	-	2,192	58,432	24,585	61,396	1,057
300,870	17,529	283,341	14,605	-	1,568	62,823	26,118	64,672	921
2,786	353	2,433	65	-	-	437	223	1,019	-
808	3	805	-	-	-	9	56	107	-
414,946	23,766	391,180	15,696	52,332	50,107	36,110	19,153	58,312	32,371
343,751	21,580	322,171	65	-	49,814	35,577	19,049	58,202	32,369
352,342	19,120	333,222	82	-	43,402	38,990	20,993	60,823	34,277
333,358	20,575	312,783	18,362	20,258	7,296	78,567	37,704	67,200	1,385
340,597	22,162	318,435	16,078	21,980	6,341	82,012	37,900	68,580	1,280
966,325	19,021	947,304	2,870	63,990	629,141	83,171	13,553	35,128	47,462
10,524	799	9,725	-	3,204	34	975	616	2,084	24
(1,636)	(502)	(1,134)	-	(2,011)	53	64	59	224	136
18	220	(202)	-	(212)	10	-	-	-	-
8,906	517	8,389	-	981	97	1,039	675	2,308	160

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. החלוקה למגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות. חלוקה זו משמשת את מקבל החלטות התפעול הראשי בבנק (הנהלת הבנק והדירקטוריון) לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה.

לפירוט בדבר שיוך הלקוחות למגזרים לפי גישת ההנהלה וכללים לחלוקת תוצאות הפעילות בין מגזרים השונים, ראה [ביאור 28 בדוחות הכספיים לשנת 2018](#).

החל מהדוחות הכספיים לרבעון השני לשנת 2018 פעילות קבוצת ישראל כ"פ פעילות מופסקת" ומוצגת תחת מגזר "התאמות".

א. מידע על מגזרי פעילות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019								
סך-הכל	התאמות ⁽²⁾	ניהול פיננסי ⁽¹⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית		
				עסקי	מסחרי	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים
הכנסות ריבית, נטו:								
2,283	2	257	174	441	291	300	375	443
-	-	(57)	(51)	(80)	(12)	(86)	25	261
58	-	41	(5)	16	3	-	1	2
הכנסות מימון שאינן מריבית								
2,341	2	241	118	377	282	214	401	706
826	15	31	23	116	97	16	144	384
סך ההכנסות								
3,167	17	272	141	493	379	230	545	1,090
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי								
(40)	-	(2)	16	(201)	15	6	68	58
הוצאות תפעוליות ואחרות:								
1,970	84	175	159	157	128	105	247	915
-	(17)	(66)	2	(3)	(1)	(38)	56	67
רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים								
1,237	(50)	165	(36)	540	237	157	174	50
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת								
523	(8)	91	29	194	85	53	62	17
רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לאחר מסים								
714	(42)	74	(65)	346	152	104	112	33
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים								
3	-	3	-	-	-	-	-	-
717	(42)	77	(65)	346	152	104	112	33
רווח נקי מפעילות מופסקת								
16	16	-	-	-	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי:								
733	(26)	77	(65)	346	152	104	112	33
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה								
3	-	-	3	-	-	-	-	-
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה								
736	(26)	77	(62)	346	152	104	112	33
המיוחס לבעלי מניות הבנק								
291,007	-	2,044	12,690	75,515	39,997	87,316	31,132	42,313
348,027	-	29,066	15,910	48,719	23,493	-	43,826	187,013
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח								
פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח								

(1) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
 (2) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח, וכן הוצאות שנזקפו בישראל הנוגעות לחקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

א. מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018*									
סך-הכל	התאמות ⁽⁴⁾	ניהול פיננסי ⁽³⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				עסקי	מסחרי	הלוואות לדיור	עסקים קטנים ⁽²⁾	לקוחות פרטיים ⁽¹⁾	
הכנסות ריבית, נטו:									
2,228	6	(94)	160	468	268	547	400	473	מחיצוניים
-	1	321	(38)	(123)	(14)	(369)	10	212	בינמגזרי
406	14	400	(32)	19	2	-	1	2	הכנסות מימון שאינן מריבית
2,634	21	627	90	364	256	178	411	687	סך-הכל רווח מימוני, נטו
835	34	30	27	109	89	14	146	386	עמלות והכנסות אחרות
3,469	55	657	117	473	345	192	557	1,073	סך ההכנסות
הוצאות תפעוליות ואחרות:									
118	-	-	33	(212)	18	18	139	122	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
מחיצוניים									
1,984	61	186	285	169	112	94	236	841	מחיצוניים
-	(9)	(63)	2	(15)	12	(33)	48	58	בינמגזרי
רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים									
1,367	3	534	(203)	531	203	113	134	52	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
548	(68)	173	(3)	228	88	48	57	25	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לאחר מסים
819	71	361	(200)	303	115	65	77	27	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת
819	71	361	(200)	303	115	65	77	27	רווח נקי מפעילות מופסקת
109	109	-	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי: לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
928	180	361	(200)	303	115	65	77	27	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
22	1	6	15	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי מניות הבנק
950	181	367	(185)	303	115	65	77	27	
289,733	13,927	514	13,837	69,580	36,454	79,011	32,343	44,067	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
341,866	91	38,929	22,149	39,013	24,235	-	40,765	176,684	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* הוצאות בגין ביטוח ערבויות חוק מכר סווגו כהקטנת ההכנסות מעמלות מעסקי מימון, במקום רישומן בסעיף הוצאות אחרות. בנוסף, חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף את השינויים בצורה נאותה.

(1) המגזר כולל גם את היתרות המיוחסות לפעילות כרטיסי האשראי שהינן חלק מהפעילות הנמשכת, לרבות יתרת אשראי לציבור בסך של 5,070 מיליוני ש"ח.

(2) המגזר כולל גם את היתרות המיוחסות לפעילות כרטיסי האשראי שהינן חלק מהפעילות הנמשכת, לרבות יתרת אשראי לציבור בסך של 1,476 מיליוני ש"ח.

(3) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.

(4) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח, וכן הוצאות שנזקפו בישראל הנוגעות לחקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

א. מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019									
סך-הכל	התאמות ⁽²⁾	ניהול פיננסי ⁽¹⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				עסקי	מסחרי	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
הכנסות ריבית, נטו:									
7,026	8	(10)	547	1,401	864	1,790	1,131	1,295	מחיצוניים
-	-	827	(190)	(353)	(51)	(1,178)	90	855	בינמגזרי
313	25	221	(4)	55	8	-	2	6	הכנסות מימון שאינן מריבית
7,339	33	1,038	353	1,103	821	612	1,223	2,156	סך-הכל רווח מימוני, נטו
2,462	76	104	57	349	277	46	432	1,121	עמלות והכנסות אחרות
9,801	109	1,142	410	1,452	1,098	658	1,655	3,277	סך ההכנסות
400	-	2	34	(105)	29	25	235	180	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:									
5,839	236	506	583	461	381	320	712	2,640	מחיצוניים
-	(36)	(192)	4	(5)	1	(124)	169	183	בינמגזרי
רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים									
3,562	(91)	826	(211)	1,101	687	437	539	274	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
1,413	(22)	299	44	397	249	154	194	98	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לאחר מסים
2,149	(69)	527	(255)	704	438	283	345	176	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
7	-	7	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת
2,156	(69)	534	(255)	704	438	283	345	176	רווח נקי מפעילות מופסקת
258	258	-	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי:
2,414	189	534	(255)	704	438	283	345	176	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
14	-	4	10	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,428	189	538	(245)	704	438	283	345	176	המיוחס לבעלי מניות הבנק
291,007	-	2,044	12,690	75,515	39,997	87,316	31,132	42,313	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
348,027	-	29,066	15,910	48,719	23,493	-	43,826	187,013	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

(1) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
 (2) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח, וכן הוצאות שנזקפו בישראל הנוגעות לחקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

א. מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018*									
סך-הכל	התאמות ⁽⁴⁾	ניהול פיננסי ⁽³⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				עסקי	מסחרי	הלוואות לדיור	עסקים קטנים ⁽²⁾	לקוחות פרטיים ⁽¹⁾	
הכנסות ריבית, נטו:									
6,616	13	(424)	442	1,385	799	1,781	1,180	1,440	מחיצוניים
-	2	1,156	(97)	(370)	(56)	(1,274)	29	610	בינמגזרי
995	28	871	(23)	102	6	-	2	9	הכנסות מימון שאינן מריבית
7,611	43	1,603	322	1,117	749	507	1,211	2,059	סך-הכל רווח מימוני, נטו
2,552	95	117	85	365	262	46	434	1,148	עמלות והכנסות אחרות
10,163	138	1,720	407	1,482	1,011	553	1,645	3,207	סך ההכנסות
הוצאות תפעוליות ואחרות:									
424	-	(2)	53	(317)	(6)	24	307	365	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
5,983	268	540	794	502	350	281	709	2,539	מחיצוניים
-	(37)	(175)	8	(45)	34	(100)	131	184	בינמגזרי
רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים									
3,756	(93)	1,357	(448)	1,342	633	348	498	119	הפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת
1,585	(41)	454	5	531	255	137	197	47	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לאחר מסים
2,171	(52)	903	(453)	811	378	211	301	72	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
8	-	8	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת
2,179	(52)	911	(453)	811	378	211	301	72	רווח נקי מפעילות מופסקת
279	279	-	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי: לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,458	227	911	(453)	811	378	211	301	72	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
40	-	7	33	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות הבנק
2,498	227	918	(420)	811	378	211	301	72	
289,733	13,927	514	13,837	69,580	36,454	79,011	32,343	44,067	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
341,866	91	38,929	22,149	39,013	24,235	-	40,765	176,684	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* הוצאות בגין ביטוח ערבויות חוק מכר סווגו כהקטנת ההכנסות מעמלות מעסקי מימון, במקום רישומן בסעיף הוצאות אחרות. בנוסף, חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף את השינויים בצורה נאותה.

(1) המגזר כולל גם את היתרות המיוחסות לפעילות כרטיסי האשראי שהינן חלק מהפעילות הנמשכת, לרבות יתרת אשראי לציבור בסך של 5,070 מיליוני ש"ח.

(2) המגזר כולל גם את היתרות המיוחסות לפעילות כרטיסי האשראי שהינן חלק מהפעילות הנמשכת, לרבות יתרת אשראי לציבור בסך של 1,476 מיליוני ש"ח.

(3) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.

(4) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח, וכן הוצאות שנזקפו בישראל הנוגעות לחקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

א. מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018*									
סך-הכל	התאמות ⁽⁴⁾	ניהול פיננסי ⁽³⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				עסקי	מסחרי	הלוואות לדיור	עסקים קטנים ⁽²⁾	לקוחות פרטיים ⁽¹⁾	
הכנסות ריבית, נטו:									
8,906	17	(443)	625	1,856	1,069	2,318	1,568	1,896	מחיצוניים
-	2	1,410	(154)	(486)	(63)	(1,622)	53	860	בינמגזרי
1,445	64	1,159	89	113	6	-	3	11	הכנסות מימון שאינן מריבית
10,351	83	2,126	560	1,483	1,012	696	1,624	2,767	סך-הכל רווח מימוני, נטו
3,423	136	153	136	482	351	61	584	1,520	עמלות והכנסות אחרות
13,774	219	2,279	696	1,965	1,363	757	2,208	4,287	סך ההכנסות
הוצאות תפעוליות ואחרות:									
613	-	(2)	101	(333)	(37)	37	392	455	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
8,960	679	709	1,744	648	478	378	946	3,378	מחיצוניים
-	(56)	(238)	13	(33)	28	(132)	171	247	בינמגזרי
רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים									
4,201	(404)	1,810	(1,162)	1,683	894	474	699	207	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
2,009	(52)	564	31	623	333	173	259	78	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לאחר מסים
2,192	(352)	1,246	(1,193)	1,060	561	301	440	129	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
4	-	4	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת
2,196	(352)	1,250	(1,193)	1,060	561	301	440	129	רווח נקי מפעילות מופסקת
364	364	-	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי: לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,560	12	1,250	(1,193)	1,060	561	301	440	129	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
35	-	15	20	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות הבנק
2,595	12	1,265	(1,173)	1,060	561	301	440	129	
296,873	14,366	831	14,136	71,937	37,489	81,454	32,561	44,099	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
352,342	82	34,283	19,017	44,150	25,259	-	42,415	187,136	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף שינויים בצורה נאותה.

- (1) המגזר כולל גם את היתרות המיוחסות לפעילות כרטיסי האשראי שהינן חלק מהפעילות הנמשכת, לרבות יתרת אשראי לציבור בסך של 5,035 מיליוני ש"ח.
- (2) המגזר כולל גם את היתרות המיוחסות לפעילות כרטיסי האשראי שהינן חלק מהפעילות הנמשכת, לרבות יתרת אשראי לציבור בסך של 1,527 מיליוני ש"ח.
- (3) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- (4) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח, וכן הוצאות שנזקפו בישראל הנוגעות לחקיקת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

ב. נתוני פרופורמה בדבר השפעת הוצאות הנוגעות לעסקי קבוצת הבנק בישראל עם לקוחות אמריקאים על מגזרי הפעילות

ההוצאות שנזקפו בבנק הפועלים שוויץ, הנוגעות לחקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים, בקשר ללקוחות בנק הפועלים שוויץ, יוחסו במסגרת הגילוי על מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה למגזר פעילות בינלאומית. ההוצאות שנזקפו בישראל הנוגעות לעסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים, כוללות הפרשה בגין לקוחות בעלי אינדיקציות אמריקאיות מסוימות בסניפי הבנק בישראל וכן הפרשה בגין חשיפה לסכומים כלפי רשויות אחרות בארצות-הברית (שאינן ה-DOJ) בשיעור של 30% מסכום ההפרשה בגין ה-DOJ (בגין הלקוחות בישראל ובח"ל). הוצאות אלה נזקפו במסגרת הגילוי על מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה למגזר התאמות. אילו היו מיוחסות ההוצאות שנזקפו בישראל, בתשעת החודשים הראשונים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 ובשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018, למגזר פעילות קמעונאית ולמגזר פעילות בינלאומית באופן שווה (ולא למגזר התאמות), היה מסתכם הרווח הנקי של הפעילות הקמעונאית בכ-841 מיליון ש"ח וכ-731 מיליון ש"ח, בהתאמה; במגזר הפעילות הבינלאומית היה מסתכם ההפסד לתקופה בכ-208 מיליון ש"ח וכ-1,312 מיליון ש"ח, בהתאמה, ובמגזר התאמות היה נרשם רווח נקי בסך של כ-115 מיליון ש"ח וכ-290 מיליון ש"ח, בהתאמה.

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות* ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
4,552	12	4,540	843	377	3,320	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2019
(40)	(3)	(37)	59	7	(103)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(338)	-	(338)	(159)	(2)	(177)	מחיקות חשבונאיות
333	-	333	84	-	249	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(5)	-	(5)	(75)	(2)	72	מחיקות חשבונאיות נטו
(3)	-	(3)	(1)	-	(2)	אחר
4,504	9	4,495	826	382	3,287	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2019 ⁽²⁾
(6)	-	(6)	2	-	(8)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
523	1	522	44	-	478	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
4,327	5	4,322	938	341	3,043	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2018
118	-	118	135	20	(37)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(422)	-	(422)	(214)	-	(208)	מחיקות חשבונאיות
320	-	320	72	-	248	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(102)	-	(102)	(142)	-	40	מחיקות חשבונאיות נטו
4,343	5	4,338	931	361	3,046	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2018 ⁽²⁾
(24)	-	(24)	(10)	-	(14)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
609	1	608	38	-	570	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות* ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור		
4,334	9	4,325	904	368	3,053	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
400	-	400	178	18	204	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(1,047)	-	(1,047)	(512)	(5)	(530)	מחיקות חשבונאיות
824	-	824	261	1	562	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(223)	-	(223)	(251)	(4)	32	מחיקות חשבונאיות נטו
(7)	-	(7)	(5)	-	(2)	אחר
4,504	9	4,495	826	382	3,287	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2019 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
(45)	-	(45)	9	-	(54)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
523	1	522	44	-	478	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור		
4,266	7	4,259	940	333	2,986	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
424	(2)	426	362	31	33	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(1,162)	-	(1,162)	(588)	(4)	(570)	מחיקות חשבונאיות
814	-	814	216	1	597	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(348)	-	(348)	(372)	(3)	27	מחיקות חשבונאיות נטו
1	-	1	1	-	-	התאמות מתרגום דוחות כספיים
4,343	5	4,338	931	361	3,046	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2018 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
(18)	-	(18)	(25)	-	7	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
609	1	608	38	-	570	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות* ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*, ועל החובות* בגינם היא חושבה

30 בספטמבר 2019					
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרים**
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	
יתרת חוב רשומה של חובות*:					
162,452	17,953	144,499	889	-	143,610
שנבדקו על בסיס פרטני					
150,481	-	150,481	39,309	75,391	35,781
שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾					
312,933	17,953	294,980	40,198	75,391	179,391
סך-הכל חובות*					
87,590	-	87,590	-	75,224	12,366
(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:					
2,484	8	2,476	133	-	2,343
שנבדקו על בסיס פרטני					
1,497	-	1,497	649	382	466
שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽²⁾					
3,981	8	3,973	782	382	2,809
סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי					
441	-	441	-	382	59
(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור***					

30 בספטמבר 2018					
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרים**
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	
יתרת חוב רשומה של חובות*:					
146,586	17,382	129,204	1,230	-	127,974
שנבדקו על בסיס פרטני					
150,332	-	150,332	42,821	68,818	38,693
שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾					
296,918	17,382	279,536	44,051	68,818	166,667
סך-הכל חובות*					
79,236	-	79,236	-	68,629	10,607
(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:					
2,167	4	2,163	182	-	1,981
שנבדקו על בסיס פרטני					
1,567	-	1,567	711	361	495
שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽²⁾					
3,734	4	3,730	893	361	2,476
סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי					
414	-	414	-	361	53
(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור***					

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלואות לדיוור, בסך של כ-12,366 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 30.09.18: 10,607 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.18: 11,044 מיליוני ש"ח).

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-307 מיליוני ש"ח (ליום 30.09.18: 277 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.18: 284 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות* ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*, ועל החובות* בגינם היא חושבה (המשך)

31 בדצמבר 2018					
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי**
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור	
יתרת חוב רשומה של חובות*:					
151,947	16,526	135,421	962	-	134,459
שנבדקו על בסיס פרטני					
150,844	-	150,844	42,176	70,410	38,258
שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾					
302,791	16,526	286,265	43,138	70,410	172,717
סך-הכל חובות*					
81,261	-	81,261	-	70,217	11,044
(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:					
2,207	8	2,199	159	-	2,040
שנבדקו על בסיס פרטני					
1,559	-	1,559	710	368	481
שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽²⁾					
3,766	8	3,758	869	368	2,521
סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי					
424	-	424	-	368	56
(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור***					

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיור, בסך של כ-12,366 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 30.09.18: 10,607 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.18: 11,044 מיליוני ש"ח).

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-307 מיליוני ש"ח (ליום 30.09.18: 277 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.18: 284 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות*

1. איכות אשראי ופיגורים

30 בספטמבר 2019					
חובות לא פגומים** - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים
בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾ 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
54	30	27,596	259	208	27,129
בינוי ונדל"ן - בינוי					
25	13	19,515	197	850	18,468
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
2	3	20,888	14	24	20,850
שירותים פיננסיים***					
205	163	92,516	1,318	2,005	89,193
מסחרי - אחר					
286	209	160,515	1,788	3,087	155,640
סך-הכל מסחרי					
554	550	74,963	-	550	74,413
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ⁽⁵⁾					
167	72	40,123	738	127	39,258
אנשים פרטיים - אחר					
1,007	831	275,601	2,526	3,764	269,311
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	223	-	-	223
בנקים בישראל					
-	-	813	-	-	813
ממשלת ישראל					
1,007	831	276,637	2,526	3,764	270,347
סך-הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
21	-	6,656	106	251	6,299
בינוי ונדל"ן					
68	-	12,220	326	283	11,611
מסחרי אחר					
89	-	18,876	432	534	17,910
סך-הכל מסחרי					
6	10	503	7	10	486
אנשים פרטיים					
95	10	19,379	439	544	18,396
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
-	-	15,662	-	-	15,662
בנקים בחו"ל					
-	-	1,255	-	-	1,255
ממשלות חו"ל					
95	10	36,296	439	544	35,313
סך-הכל פעילות בחו"ל					
1,102	841	294,980	2,965	4,308	287,707
סך-הכל ציבור					
-	-	15,885	-	-	15,885
סך-הכל בנקים					
-	-	2,068	-	-	2,068
סך-הכל ממשלות					
1,102	841	312,933	2,965	4,308	305,660
סך-הכל					

- * אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).
- ** לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.
- *** בעקבות הפסקת האיחוד, נכללו לראשונה יתרות האשראי של ישראל כרט.
- (1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה [ביאור 13 ב.ב.ג.ג](#) להלן.
- (3) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.
- (4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-162 מיליוני ש"ח (ליום 30.09.18: 331 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.18: 227 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (5) כולל יתרת הלוואות לדיור שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-56 מיליוני ש"ח (ליום 30.09.18: 66 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.18: 66 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך) 1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

30 בספטמבר 2018					
חובות לא פגומים** - מידע נוסף	סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים	
		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים		
בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾ 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾					
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
61	33	25,854	248	365	25,241
					בינוי ונדל"ן - בינוי
24	19	18,757	266	361	18,130
					בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
11	3	14,309	31	61	14,217
					שירותים פיננסיים
292	171	88,655	1,140	2,176	85,339
					מסחרי - אחר
388	226	147,575	1,685	2,963	142,927
					סך-הכל מסחרי
540	514	68,361	-	518	67,843
					אנשים פרטיים - הלוואות לדיר ⁽⁵⁾
254	107	43,683	657	200	42,826
					אנשים פרטיים - אחר
1,182	847	259,619	2,342	3,681	253,596
					סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	19	-	-	19
					בנקים בישראל
-	-	928	-	-	928
					ממשלת ישראל
1,182	847	260,566	2,342	3,681	254,543
					סך-הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
40	26	6,239	69	124	6,046
					בינוי ונדל"ן
172	1	12,853	304	264	12,285
					מסחרי אחר
212	27	19,092	373	388	18,331
					סך-הכל מסחרי
16	4	825	37	4	784
					אנשים פרטיים
228	31	19,917	410	392	19,115
					סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	15,051	-	-	15,051
					בנקים בחו"ל
-	-	1,384	-	-	1,384
					ממשלות חו"ל
228	31	36,352	410	392	35,550
					סך-הכל פעילות בחו"ל
1,410	878	279,536	2,752	4,073	272,711
					סך-הכל ציבור
-	-	15,070	-	-	15,070
					סך-הכל בנקים
-	-	2,312	-	-	2,312
					סך-הכל ממשלות
1,410	878	296,918	2,752	4,073	290,093
					סך-הכל

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.

(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה [ביאור 13.ב.2.1](#). להלן.

(3) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.

(4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-162 מיליוני ש"ח (ליום 30.09.18: 331 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.18: 227 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

(5) כולל יתרת הלוואות לדיר שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-56 מיליוני ש"ח (ליום 30.09.18: 66 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.18: 66 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2018					
חובות לא פגומים** - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים
בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
53	25	25,982	259	372	25,351
בינוי ונדל"ן - בינוי					
25	9	19,629	284	277	19,068
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
2	2	15,606	28	60	15,518
שירותים פיננסיים					
200	133	90,159	1,085	2,051	87,023
מסחרי - אחר					
280	169	151,376	1,656	2,760	146,960
סך-הכל מסחרי					
531	526	69,955	-	526	69,429
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ⁽⁵⁾					
176	107	42,963	688	178	42,097
אנשים פרטיים - אחר					
987	802	264,294	2,344	3,464	258,486
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	111	-	-	111
בנקים בישראל					
-	-	1,092	-	-	1,092
ממשלת ישראל					
987	802	265,497	2,344	3,464	259,689
סך-הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
54	3	7,371	87	133	7,151
בינוי ונדל"ן					
84	-	13,970	272	276	13,422
מסחרי אחר					
138	3	21,341	359	409	20,573
סך-הכל מסחרי					
13	3	630	18	3	609
אנשים פרטיים					
151	6	21,971	377	412	21,182
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
-	-	13,980	-	-	13,980
בנקים בחו"ל					
-	-	1,343	-	-	1,343
ממשלות חו"ל					
151	6	37,294	377	412	36,505
סך-הכל פעילות בחו"ל					
1,138	808	286,265	2,721	3,876	279,668
סך-הכל ציבור					
-	-	14,091	-	-	14,091
סך-הכל בנקים					
-	-	2,435	-	-	2,435
סך-הכל ממשלות					
1,138	808	302,791	2,721	3,876	296,194
סך-הכל					

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.

(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה [ביאור 13.ב.ג.ג](#) להלן.

(3) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.

(4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-162 מיליוני ש"ח (ליום 30.09.18: 331 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.18: 227 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

(5) כולל יתרת הלוואות לדיור שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-56 מיליוני ש"ח (ליום 30.09.18: 66 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.18: 66 מיליוני ש"ח).

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור או כל חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי והוחזר לציבור ריבית, כאשר הוא מפגר במשך 30 ימי פיגור ביחס לתנאי החוב החדשים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב. לגבי הלוואות לדיר למעט הלוואות ללא תשלום רבעוני או חודשי, הבנק קובע הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור.

יתורים וארגון מחדש של חוב בעייתי

במדיניות היתורים הבנק מביא בחשבון מגוון שיקולים על מנת למקסם את ההחזר לבנק: ניהול מערכת היחסים עם הלקוח ומקסום הזדמנויות, מניעת default, עיקולים, היבטים ציבוריים וכדומה. ויתורים ניתנים רק במקרים בהם הלקוח הציג רצון טוב לפרוע את הלוואות וצפוי כי יעמוד בהתחייבויותיו. במקרים בהם, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק מעניק לחייב ויתור אשר בתנאים אחרים הוא לא היה מעניק, החוב יוגדר כארגון מחדש של חוב בעייתי. ארגון מחדש של חוב בעייתי יכול שיהיה שינוי בתנאי החוב שגורם להפחתה או לדחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב בעתיד הקרוב, הפחתה בשיעור הריבית או בהפחתה של תשלומים על חשבון הקרן, איחוד חובות וכו'. הבנק יכול להסכים לקבל במזומן נכסים או זכות בהון עצמי של החייב כפירעון של החוב למרות שהשווי המתקבל נמוך מסכום החוב מאחר והבנק מגיע למסקנה שהאמור ימקסם את החזר ההשקעה שלו.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים
א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

30 בספטמבר 2019

יתרת קרן של חובות פגומים	סך-הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים חוזית של חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	
פעילות לזוים בישראל					
ציבור - מסחרי					
1,801	259	145	34	114	בינוי ונדל"ן - בינוי
1,130	197	82	6	115	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
300	14	2	2	12	שירותים פיננסיים
4,728	1,318	379	437	939	מסחרי - אחר
7,959	1,788	608	479	1,180	סך-הכל מסחרי
1,538	738	265	125	473	אנשים פרטיים - אחר
9,497	2,526	873	604	1,653	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל

פעילות לזוים בחו"ל

ציבור - מסחרי					
153	106	90	2	16	בינוי ונדל"ן
582	326	215	58	111	מסחרי אחר
735	432	305	60	127	סך-הכל מסחרי
9	7	-	6	7	אנשים פרטיים
744	439	305	66	134	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
10,241	2,965	1,178	670	1,787	סך-הכל ציבור*
* מזה:					
-	2,429	882	588	1,547	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
-	1,348	536	169	812	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

30 בספטמבר 2018					
יתרת קרן חובות פגומים	סך-הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים חוזית של חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
2,899	248	91	42	157	בינוי ונדל"ן - בינוי
1,455	266	111	10	155	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
322	31	26	2	5	שירותים פיננסיים
4,730	1,140	308	242	832	מסחרי - אחר
9,406	1,685	536	296	1,149	סך-הכל מסחרי
1,386	657	180	145	477	אנשים פרטיים - אחר
10,792	2,342	716	441	1,626	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
157	69	69	-	-	בינוי ונדל"ן
528	304	229	39	75	מסחרי אחר
685	373	298	39	75	סך-הכל מסחרי
39	37	-	36	37	אנשים פרטיים
724	410	298	75	112	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
11,516	2,752	1,014	516	1,738	סך-הכל ציבור*
* מזה:					
-	2,042	753	392	1,289	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
-	1,225	517	172	708	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

31 בדצמבר 2018					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך-הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
2,898	259	84	42	175	בינוי ונדל"ן - בינוי
1,336	284	123	13	161	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
334	28	22	2	6	שירותים פיננסיים
4,648	1,085	269	300	816	מסחרי - אחר
9,216	1,656	498	357	1,158	סך-הכל מסחרי
1,433	688	190	145	498	אנשים פרטיים - אחר
10,649	2,344	688	502	1,656	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
163	87	86	-	1	בינוי ונדל"ן
522	272	181	51	91	מסחרי אחר
685	359	267	51	92	סך-הכל מסחרי
20	18	-	18	18	אנשים פרטיים
705	377	267	69	110	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
11,354	2,721	955	571	1,766	סך-הכל ציבור*
* מזה:					
-	2,040	620	437	1,420	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
-	1,300	513	183	787	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

- ב. חובות* (המשך)**
2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)
 ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו*** ⁽¹⁾	יתרה** ממוצעת של חובות פגומים	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו*** ⁽¹⁾	יתרה** ממוצעת של חובות פגומים
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
2	3	285	2	2	267
-	2	234	-	1	208
-	-	23	-	-	17
9	12	1,271	5	7	1,303
11	17	1,813	7	10	1,795
11	36	711	7	24	731
22	53	2,524	14	34	2,526
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
-	-	105	-	-	105
-	3	254	-	3	304
-	3	359	-	3	409
-	-	12	-	-	6
-	3	371	-	3	415
22	56	2,895	14	37	2,941

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).
 ** יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.
 *** הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.
 (1) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 57 מיליוני ש"ח ו-215 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 בהתאמה (30.09.18: 62 מיליוני ש"ח ו-193 מיליוני ש"ח בהתאמה).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)
ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018			
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו*** ⁽¹⁾	יתרה** ממוצעת של חובות פגומים	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו*** ⁽¹⁾	יתרה** ממוצעת של חובות פגומים	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
2	3	302	1	1	268	בינוי ונדל"ן - בינוי
1	3	267	-	1	265	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	-	32	-	-	32	שירותים פיננסיים
7	13	1,086	4	6	1,122	מסחרי - אחר
10	19	1,687	5	8	1,687	סך-הכל מסחרי
11	36	703	4	12	685	אנשים פרטיים - אחר
21	55	2,390	9	20	2,372	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל

פעילות לווים בחו"ל

ציבור - מסחרי						
-	-	56	-	-	64	בינוי ונדל"ן
-	-	252	-	-	290	מסחרי - אחר
-	-	308	-	-	354	סך-הכל מסחרי
-	-	37	-	-	37	אנשים פרטיים
-	-	345	-	-	391	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
21	55	2,735	9	20	2,763	סך-הכל ציבור

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

*** הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(1) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 57 מיליוני ש"ח ו-215 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 בהתאמה (30.09.18: 62 מיליוני ש"ח ו-193 מיליוני ש"ח בהתאמה).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

30 בספטמבר 2019			
יתרת חוב רשומה			
סך-הכל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	שאינו צובר הכנסות ריבית
פעילות לווים בישראל			
ציבור - מסחרי			
60	19	-	41
בינוי ונדל"ן - בינוי			
75	26	-	49
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
5	1	-	4
שירותים פיננסיים			
462	132	2	328
מסחרי - אחר			
602	178	2	422
סך-הכל מסחרי			
685	383	1	301
אנשים פרטיים - אחר			
1,287	561	3	723
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל			
פעילות לווים בחו"ל			
ציבור - מסחרי			
10	-	-	10
בינוי ונדל"ן			
51	-	-	51
מסחרי אחר			
61	-	-	61
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל			
1,348	561	3	784
סך-הכל ציבור			

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי הסתכמו ליום 30 בספטמבר 2019 בסך של כ-17 מיליוני ש"ח (ליום 30.09.18: 5 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.18: 5 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)
ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

30 בספטמבר 2018			
יתרת חוב רשומה			
סך-הכל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	שאינו צובר הכנסות ריבית
פעילות לזוים בישראל			
ציבור - מסחרי			
40	15	-	25
			בינוי ונדל"ן - בינוי
125	71	-	54
			בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
4	1	-	3
			שירותים פיננסיים
413	100	-	313
			מסחרי - אחר
582	187	-	395
			סך-הכל מסחרי
596	349	-	247
			אנשים פרטיים - אחר
1,178	536	-	642
			סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לזוים בחו"ל			
ציבור - מסחרי			
47	-	-	47
			מסחרי אחר
47	-	-	47
			סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
1,225	536	-	689
			סך-הכל ציבור

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי הסתכמו ליום 30 בספטמבר 2019 בסך של כ-17 מיליוני ש"ח (ליום 30.09.18: 5 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.18: 5 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)
ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

31 בדצמבר 2018			
יתרת חוב רשומה			
סך-הכל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	שאינו צובר הכנסות ריבית
פעילות לווים בישראל			
ציבור - מסחרי			
47	17	-	30
בינוי ונדל"ן - בינוי			
126	67	-	59
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
4	1	-	3
שירותים פיננסיים			
429	102	-	327
מסחרי - אחר			
606	187	-	419
סך-הכל מסחרי			
624	355	-	269
אנשים פרטיים - אחר			
1,230	542	-	688
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל			

פעילות לווים בחו"ל

ציבור - מסחרי			
15	-	-	15
בינוי ונדל"ן			
55	1	-	54
מסחרי אחר			
70	1	-	69
סך-הכל מסחרי			
1,300	543	-	757
סך-הכל ציבור			

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי הסתכמו ליום 30 בספטמבר 2019 בסך של כ-17 מיליוני ש"ח (ליום 30.09.18: 5 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.18: 5 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו

בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019			בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019		
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
31	36	213	14	16	69
14	17	23	1	1	7
3	3	12	2	2	6
185	209	1,163	63	75	405
233	265	1,411	80	94	487
303	358	6,207	106	129	2,143
536	623	7,618	186	223	2,630
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
-	-	1	-	-	-
-	-	1	-	-	-
-	3	7	-	3	4
-	3	8	-	3	4
536	626	7,626	186	226	2,634

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו					
בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018			בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018		
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים
36	40	167	10	10	53
5	6	24	-	1	6
4	4	9	-	-	4
132	132	897	51	51	350
177	182	1,097	61	62	413
232	233	4,811	76	76	1,704
409	415	5,908	137	138	2,117

פעילות לווים בישראל

ציבור - מסחרי

36	40	167	10	10	53	בינוי ונדל"ן - בינוי
5	6	24	-	1	6	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
4	4	9	-	-	4	שירותים פיננסיים
132	132	897	51	51	350	מסחרי - אחר
177	182	1,097	61	62	413	סך-הכל מסחרי
232	233	4,811	76	76	1,704	אנשים פרטיים - אחר
409	415	5,908	137	138	2,117	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל

פעילות לווים בחו"ל

ציבור - מסחרי

-	-	1	-	-	-	בינוי ונדל"ן
47	47	2	7	7	1	מסחרי - אחר
-	-	7	-	-	2	אנשים פרטיים
47	47	10	7	7	3	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
456	462	5,918	144	145	2,120	סך-הכל ציבור

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו*

בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019		בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019	
מספר חוזים יתרת חוב רשומה	מספר חוזים יתרת חוב רשומה	מספר חוזים יתרת חוב רשומה	מספר חוזים יתרת חוב רשומה
5	109	1	50
5	8	-	2
-	5	-	2
28	453	8	195
38	575	9	249
44	2,351	14	1,001
82	2,926	23	1,250

פעילות לווים בישראל

ציבור - מסחרי			
			בינוי ונדל"ן - בינוי
5	109	1	50
			בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
5	8	-	2
			שירותים פיננסיים
-	5	-	2
			מסחרי - אחר
28	453	8	195
			סך-הכל מסחרי
38	575	9	249
			אנשים פרטיים - אחר
44	2,351	14	1,001
			סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
82	2,926	23	1,250

פעילות לווים בחו"ל

ציבור - מסחרי			
			אנשים פרטיים
-	6	-	1
			סך-הכל ציבור
82	2,932	23	1,251

* חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו*

בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018		בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018		
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	
8	111	2	38	פעילות לווים בישראל
				ציבור - מסחרי
				בינוי ונדל"ן - בינוי
1	14	1	7	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	4	-	1	שירותים פיננסיים
28	436	13	167	מסחרי - אחר
37	565	16	213	סך-הכל מסחרי
50	2,503	18	880	אנשים פרטיים - אחר
87	3,068	34	1,093	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל

פעילות לווים בחו"ל

מסחרי - אחר		אנשים פרטיים		
46	1	46	1	ציבור - מסחרי
-	5	-	1	מסחרי - אחר
46	6	46	2	אנשים פרטיים
133	3,074	80	1,095	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
				סך-הכל ציבור

* חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור - אנשים פרטיים

יתרות לסוף תקופה לפי שיעור המימון (LTV)*, סוג ההחזר וסוג הריבית

30 בספטמבר 2019					
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור - אנשים פרטיים			סך-הכל	
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון			
	בלתי מבוקר				
2,157	30,741	1,349	48,364	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
1,728	17,829	389	26,390	מעל 60%	
1,607	342	21	637		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
5,492	48,912	1,759	75,391		סך-הכל

30 בספטמבר 2018					
סיכון אשראי חוץ-מאזני***	יתרת הלוואות לדיור - אנשים פרטיים			סך-הכל	
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון			
	בלתי מבוקר				
1,452	28,062	1,521	44,296	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
863	16,448	416	23,881	מעל 60%	
568	368	29	641		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
2,883	44,878	1,966	68,818		סך-הכל

31 בדצמבר 2018					
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור - אנשים פרטיים			סך-הכל	
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון			
	מבוקר				
2,518	28,722	1,521	45,364	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
1,624	16,693	416	24,409	מעל 60%	
561	365	29	637		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
4,703	45,780	1,966	70,410		סך-הכל

* היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.
 ** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).
 *** סווג מחדש.

איכות אשראי - יחס ה-LTV

יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק לאיכות אשראי. יחס ה-LTV - מהווה יחס בין סכום הלוואה לבין השווי המוערך של הנכס הממומן כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. יחס ה-LTV מחושב בעת אישור האשראי למעט החריגים המפורטים להלן:

1. העמדת אשראי נוסף בביטחון אותו נכס.
 2. קבלת הלוואה על-ידי הלווה מתאגיד אחר, תוך ביצוע שיעבוד משותף פרי-פסו בגין הנכס.
 3. גרירת משכנתא.
 4. חלק ממסגרת האשראי שלא נוצל.
 5. פירעון מוקדם מהותי (10 אחוז ומעלה).
- הביאור מציג יתרות חוב בגין הלוואות לדיור תוך פילוח לפי טווח יחסי LTV ודרגות שיעבוד.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. מידע בדבר מכירות של חובות
למידע לגבי עסקות מכירת אשראי ראה [ביאור 10.א.4](#).

ד. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים

31 בדצמבר		30 בספטמבר		31 בדצמבר		30 בספטמבר			
2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019		
יתרת הפרשה להפסדי אשראי				יתרות החוזים*					
מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר		בלתי מבוקר			
עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:									
8	5	3	1,397	934	772	אשראי תעודות			
35	40	38	5,609	5,515	5,554	ערביות להבטחת אשראי			
69	76	43	22,517	23,181	20,726	ערביות לרוכשי דירות			
159	163	131	24,364	23,559	25,350	ערביות והתחייבויות אחרות**			
36	40	42	14,689	14,741	14,956	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות הבנק			
94	110	107	41,403	39,990	44,378	מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו			
101	91	102	30,306	26,643	32,563	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאנש ושעדיין לא ניתן***			
66	84	57	20,449	22,555	24,408	התחייבויות להוצאת ערבויות			
21	20	-	24,845	24,429	-	יתרות חוזי מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים המיוחסים לפעילות מופסקת			

* יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף השנה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.

** כולל התחייבויות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלקת המעו"ף בסך 146 מיליוני ש"ח (ליום 31.12.18: 174 מיליוני ש"ח).

*** כולל התחייבויות למתן אשראי שניתנו ללקוחות במסגרת "אישור עקרוני ושמירת שיעור הריבית" להוראות ניהול בנקאי תקין 451, נהלים למתן הלוואות לדיר.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ה. ערבויות

הבנק מספק מגוון רחב של ערבויות ושיפויים עבור לקוחותיו על מנת לאפשר להם להשלים מגוון רחב של עסקאות. הסכום המקסימלי של התשלומים העתידיים הפוטנציאליים נקבע בהתאם לסכום הנקוב של הערבויות, מבלי לקחת בחשבון החזרים אפשריים או בטוחות מוחזקות או משועבדות. במידת הצורך הבנק נוהג לקבל ביטחונות או התחייבויות מסוגים שונים כגון פיקדונות, ניירות-ערך, נדל"ן, יחסים פיננסיים וכדומה. מרבית הערבויות בבנק מדורגות בדירוג ביצוע האשראי.

ליום 30 בספטמבר 2019						
יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם						
סך-הכל	ללא תאריך פקיעה	פקיעה מעל 5 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה בין שנה ועד 3 שנים	פקיעה בעוד שנה או פחות	
בלתי מבוקר						
5,554	47	794	109	1,088	3,516	ערבויות להבטחת אשראי
20,726	16,686	-	-	-	4,040	ערבויות לרוכשי דירות
25,350	-	4,641	3,756	5,943	11,010	ערבויות והתחייבויות אחרות
24,408	-	69	3,094	12,958	8,287	התחייבויות להוצאת ערבויות
76,038	16,733	5,504	6,959	19,989	26,853	סך-הכל
ליום 30 בספטמבר 2018						
יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם						
סך-הכל	ללא תאריך פקיעה	פקיעה מעל 5 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה בין שנה ועד 3 שנים	פקיעה בעוד שנה או פחות	
בלתי מבוקר						
5,515	48	754	144	739	3,830	ערבויות להבטחת אשראי
23,181	18,769	-	-	-	4,412	ערבויות לרוכשי דירות
23,559	-	3,779	3,678	5,240	10,862	ערבויות והתחייבויות אחרות
22,555	-	62	1,028	11,604	9,861	התחייבויות להוצאת ערבויות
74,810	18,817	4,595	4,850	17,583	28,965	סך-הכל
ליום 31 בדצמבר 2018						
יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם						
סך-הכל	ללא תאריך פקיעה	פקיעה מעל 5 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה בין שנה ועד 3 שנים	פקיעה בעוד שנה או פחות	
מבוקר						
5,609	54	839	158	660	3,898	ערבויות להבטחת אשראי
22,517	17,354	-	-	-	5,163	ערבויות לרוכשי דירות
24,364	-	4,655	3,447	5,596	10,666	ערבויות והתחייבויות אחרות
20,449	-	59	1,422	9,843	9,125	התחייבויות להוצאת ערבויות
72,939	17,408	5,553	5,027	16,099	28,852	סך-הכל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

ליום 30 בספטמבר 2019							
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
נכסים							
72,517	-	2,281	333	13,461	-	56,442	מזומנים ופיקדונות בבנקים
65,592	1,685	195	897	24,056	4,006	34,753	ניירות-ערך
529	-	-	-	-	-	529	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
291,007	1,125	1,840	3,751	20,920	48,060	215,311	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
2,062	-	-	917	1,080	-	65	אשראי לממשלות
107	60	-	-	-	-	47	השקעות בחברות כלולות
3,051	3,051	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
12,692	643	216	138	2,463	780	8,452	נכסים בגין מכשירים נגזרים
4,961	556	38	112	90	300	3,865	נכסים אחרים
829	829	-	-	-	-	-	נכסים המיוחסים לפעילות מופסקת
453,347	7,949	4,570	6,148	62,070	53,146	319,464	סך-כל הנכסים
התחייבויות							
348,027	1,167	3,242	10,677	73,112	11,720	248,109	פיקדונות הציבור
3,178	-	45	334	1,199	-	1,600	פיקדונות מבנקים
485	-	-	-	254	2	229	פיקדונות הממשלה
10	-	10	-	-	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
28,337	-	11	10	165	27,211	940	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
13,728	612	185	153	2,901	980	8,897	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
20,321	1,827	355	259	2,669	176	15,035	התחייבויות אחרות
414,086	3,606	3,848	11,433	80,300	40,089	274,810	סך-כל ההתחייבויות
39,261	4,343	722	(5,285)	(18,230)	13,057	44,654	עודף נכסים (התחייבויות)
							השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדירים:
-	-	(1,223)	5,328	20,052	367	(24,524)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	174	611	(251)	-	(534)	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס הבסיס)
-	-	(43)	(708)	(1,533)	-	2,284	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס הבסיס)
39,261	4,343	(370)	(54)	38	13,424	21,880	סך-הכל כללי
-	-	230	1,592	610	-	(2,432)	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	43	(1,744)	(4,908)	-	6,609	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
 (1) כולל צמודי מטבע-חוץ.
 (2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2018							
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
							נכסים
77,622	-	4,139	754	10,543	-	62,186	מזומנים ופיקדונות בבנקים
57,943	2,066	284	924	24,688	448	29,533	ניירות-ערך
887	-	-	-	-	-	887	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
275,806	832	2,289	3,948	22,488	46,338	199,911	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
2,309	-	-	996	1,275	-	38	אשראי לממשלות
108	64	-	-	-	-	44	השקעות בחברות כלולות
2,994	2,994	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
9,928	974	190	205	3,057	947	4,555	נכסים בגין מכשירים נגזרים
5,659	1,621	65	96	28	8	3,841	נכסים אחרים
14,665	453	-	77	113	60	13,962	נכסים המיוחסים לפעילות מופסקת
447,921	9,004	6,967	7,000	62,192	47,801	314,957	סך-כל הנכסים
							התחייבויות
341,775	863	3,617	12,172	76,195	13,173	235,755	פיקדונות הציבור
4,357	-	32	340	2,305	125	1,555	פיקדונות מבנקים
292	-	-	-	101	4	187	פיקדונות הממשלה
11	-	11	-	-	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
28,647	-	93	11	329	25,735	2,479	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
9,164	952	196	204	2,612	868	4,332	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
11,163	1,363	423	175	1,761	191	7,250	התחייבויות אחרות
14,794	24	-	5	279	69	14,417	התחייבויות המיוחסות לפעילות מופסקת
410,203	3,202	4,372	12,907	83,582	40,165	265,975	סך-כל ההתחייבויות
37,718	5,802	2,595	(5,907)	(21,390)	7,636	48,982	עודף נכסים (התחייבויות)
							השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:
-	-	(658)	-	4	-	654	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
							השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	(2,645)	6,182	23,892	172	(27,601)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	233	(245)	(1,838)	-	1,850	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	142	49	(577)	-	386	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
37,718	5,802	(333)	79	91	7,808	24,271	סך-הכל כללי
-	-	284	(578)	(2,612)	-	2,906	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	823	(774)	(2,449)	-	2,400	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2018							
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
נכסים							
84,459	-	1,825	311	12,341	-	69,982	מזומנים ופיקדונות בבנקים
56,116	1,521	288	846	24,881	2,645	25,935	ניירות-ערך
708	-	-	-	-	-	708	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
282,507	819	2,575	4,864	24,463	46,180	203,606	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
2,428	-	-	973	1,361	-	94	אשראי לממשלות
103	58	-	-	-	-	45	השקעות בחברות כלולות
3,111	3,111	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
10,534	1,096	323	432	4,079	715	3,889	נכסים בגין מכשירים נגזרים
5,850	1,610	43	79	49	7	4,062	נכסים אחרים
15,110	484	-	55	115	62	14,394	נכסים המיוחסים לפעילות מופסקת
460,926	8,699	5,054	7,560	67,289	49,609	322,715	סך-כל הנכסים
התחייבויות							
352,260	830	3,891	10,645	78,007	12,493	246,394	פיקדונות הציבור
4,528	-	22	344	1,934	124	2,104	פיקדונות מבנקים
208	-	-	-	99	3	106	פיקדונות הממשלה
30,024	-	21	11	339	27,796	1,857	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
9,676	1,100	263	306	3,492	622	3,893	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
11,841	1,291	397	204	2,700	316	6,933	התחייבויות אחרות
14,733	23	-	5	275	68	14,362	התחייבויות המיוחסות לפעילות מופסקת
423,270	3,244	4,594	11,515	86,846	41,422	275,649	סך-כל ההתחייבויות
37,656	5,455	460	(3,955)	(19,557)	8,187	47,066	עודף נכסים (התחייבויות)
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדירים:							
-	-	(522)	3,384	20,198	553	(23,613)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(191)	439	(1,401)	-	1,153	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	59	173	44	-	(276)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
37,656	5,455	(194)	41	(716)	8,740	24,330	סך-הכל כללי
-	-	127	68	(2,111)	-	1,916	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	771	763	1,542	-	(3,076)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
 (1) כולל צמודי מטבע-חוץ.
 (2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי הוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי הוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי הוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי הוגן המוצגת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי הוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול להיות שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי הוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת הזכויות שאינן מקנות שליטה ואת השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי הוגן ייתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפירעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק ח'. כמו-כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי הוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים

פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה - שיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח;

ניירות-ערך סחירים - לפי שווי שוק בשוק העיקרי.

אשראי לציבור - השווי הוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלה הונו בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה.

בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

השווי הוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעור ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח.

תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת הפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפירעון בסוף התקופה.

בחישוב השווי הוגן נכללו הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיור בהתאם להערכת הבנק בהתבסס על בחינת הנתונים ההיסטוריים של פירעונות מוקדמים ביחס לפרמטרים המסבירים פירעונות אלו. השפעת הנחות אלו על השווי הוגן הינה הגדלת השווי הוגן ב-31 מיליוני ש"ח.

פיקדונות, אגרות-חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעור ריבית בו התאגיד מגייס פיקדונות דומים, או בהנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על-ידי הבנק, ביום הדיווח. לגבי אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי הוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

השאלות בין לקוחות - מוצגים כאשראי ופיקדונות ונמדדים לפי ערכם בבורסה של ניירות הערך המושאלים.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלווקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

מידת השווי הוגן של מכשירים נגזרים מתחשבת בין היתר בסיכון האשראי הגלום בעסקאות אלו.

אומדן השווי הוגן של נכסים בגין מכשירים נגזרים, משקף גם את סיכון האשראי של הצד הנגדי, ואומדן השווי הוגן של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משקף גם את סיכון האשראי של הבנק.

מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי הוגן מוצג בהתאם ליתרה המאזנית של העמלות בעסקאות הנ"ל המהוות קירוב לשווי הוגן.

נכסים והתחייבויות אשר מדידת השווי הוגן בגינם מתבססת על נתוני רמה 3 - פריטים ששוויים הוגן נקבע על סמך מחיר אינדיקטיבי מגורם בלתי תלוי, מחיר אינדיקטיבי של צד נגדי לעסקה, מודלים להערכה אשר חלק מהנתונים המשמעותיים בהם אינם נצפים וכן פריטים ששוויים הוגן נקבע על סמך מחשבוני פנימיים או לשכות שירות אשר חלק מהנתונים בהם אינם נצפים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

ליום 30 בספטמבר 2019				
סך-הכל	שווי הוגן ⁽¹⁾			יתרה במאזן
	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
נכסים פיננסיים				
72,543	69,426	-	3,117	72,517
מזמנים ופיקדונות בבנקים				
65,597	1,562	14,212	49,823	65,592
ניירות-ערך*				
529	529	-	-	529
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר				
293,445	289,838	-	3,607	291,007
אשראי לציבור, נטו***				
2,065	2,065	-	-	2,062
אשראי לממשלות				
12,692	4,530	7,510	652	12,692
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
899	881	-	18	905
נכסים פיננסיים אחרים				
447,770	368,831	21,722	57,217	**445,304
סך-כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
350,113	345,855	-	4,258	348,027
פיקדונות הציבור***				
3,180	3,180	-	-	3,178
פיקדונות מבנקים				
498	498	-	-	485
פיקדונות הממשלה				
10	10	-	-	10
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר				
29,195	304	1,564	27,327	28,337
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים				
13,728	5,789	7,289	650	13,728
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
13,487	13,469	-	18	13,451
התחייבויות פיננסיות אחרות				
410,211	369,105	8,853	32,253	**407,216
סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות				
מכשירים פיננסיים חוץ-מאזנים				
151	151	-	-	-
עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי				

* כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 1,073 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה [ביאור 5](#).

** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 83,702 מיליוני ש"ח ובסך של 18,038 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [סעיפים ב-1](#).

*** מזה נכללו ביתרת אשראי לציבור וביתרת פיקדונות הציבור סכומים של 0 מיליוני ש"ח ו-34 מיליוני ש"ח (בהתאמה) בגין מכשירים נגזרים משובצים.

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סך-הכל	ליום 30 בספטמבר 2018			יתרה במאזן	
	שווי הוגן ⁽¹⁾		רמה 1		
	רמה 2	רמה 3			
נכסים פיננסיים					
77,463	73,915	-	3,548	77,622	מזומנים ופיקדונות בבנקים
57,946	1,688	*14,883	*41,375	57,943	ניירות-ערך**
887	887	-	-	887	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
276,106	271,398	-	4,708	275,806	אשראי לציבור, נטו***
2,312	2,312	-	-	2,309	אשראי לממשלות
9,928	3,376	5,606	946	9,928	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,767	732	-	1,035	1,756	נכסים פיננסיים אחרים
14,025	13,951	-	74	14,047	נכסים המיוחסים לפעילות מופסקת
440,434	368,259	*20,489	*51,686	***440,298	סך-כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
342,749	337,504	-	5,245	341,775	פיקדונות הציבור****
4,368	4,368	-	-	4,357	פיקדונות מבנקים
302	302	-	-	292	פיקדונות הממשלה
11	11	-	-	11	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
29,704	1,512	2,030	26,162	28,647	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
9,164	3,484	4,732	948	9,164	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
4,875	3,840	-	1,035	4,868	התחייבויות פיננסיות אחרות
14,622	14,622	-	-	14,630	התחייבויות המיוחסות לפעילות מופסקת
405,795	365,643	6,762	33,390	***403,744	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות

* סווג מחדש.

** כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 1,079 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה [ביאור 5](#).

*** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 75,687 מיליוני ש"ח ובסך של 15,467 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [סעיפים ב-ו](#).

**** מזה נכללו ביתרת אשראי לציבור וביתרת פיקדונות הציבור סכומים של 0 מיליוני ש"ח ו-23 מיליוני ש"ח (בהתאמה) בגין מכשירים נגזרים משובצים.

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סך-הכל	ליום 31 בדצמבר 2018			יתרה במאזן	
	שווי הוגן ⁽¹⁾		רמה 1		
	רמה 2	רמה 3			
נכסים פיננסיים					
84,435	81,391	-	3,044	84,459	מזמנים ופיקדונות בבנקים
56,119	1,602	*15,556	*38,961	56,116	ניירות-ערך**
708	708	-	-	708	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
281,677	277,962	-	3,715	282,507	אשראי לציבור, נטו***
2,435	2,435	-	-	2,428	אשראי לממשלות
10,534	2,007	7,428	1,099	10,534	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,880	870	-	1,010	1,814	נכסים פיננסיים אחרים
14,431	14,386	-	45	14,456	נכסים המיוחסים לפעילות מופסקת
452,219	381,361	*22,984	*47,874	***453,022	סך-כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
352,862	347,139	-	5,723	352,260	פיקדונות הציבור****
4,544	4,544	-	-	4,528	פיקדונות מבנקים
220	220	-	-	208	פיקדונות הממשלה
2	2	-	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
30,312	1,107	2,023	27,182	30,024	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
9,676	851	7,725	1,100	9,676	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5,758	4,748	-	1,010	5,684	התחייבויות פיננסיות אחרות
14,508	14,508	-	-	14,544	התחייבויות המיוחסות לפעילות מופסקת
417,882	373,119	9,748	35,015	***416,924	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים					
113	113	-	-	-	עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

* סווג מחדש.

** כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 1,020 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה

[ביאור 5](#).

*** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 73,001 מיליוני ש"ח ובסך של 16,411 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [סעיפים ב-ו](#).

**** מזה נכללו ביתרת אשראי לציבור וביתרת פיקדונות הציבור סכומים של 0 מיליוני ש"ח ו-2 מיליוני ש"ח (בהתאמה) בגין מכשירים נגזרים משובצים.

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

ליום 30 בספטמבר 2019				
סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
נכסים				
אגרות-חוב זמינות למכירה				
35,370	-	4,320	31,050	אגרות-חוב של ממשלת ישראל
11,324	-	242	11,082	אגרות-חוב של ממשלות זרות
7,034	178	6,706	150	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
2,468	-	2,427	41	אגרות-חוב של אחרים זרים
56,196	178	13,695	42,323	סך-הכל אגרות-חוב זמינות למכירה
607	-	29	578	השקעות במניות שאינן למסחר
ניירות-ערך למסחר				
7,402	-	-	7,402	אגרות-חוב של ממשלת ישראל
3	-	-	3	אגרות-חוב של ממשלות זרות
5	-	-	5	מניות סחירות
7,410	-	-	7,410	סך-הכל ניירות-ערך למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
390	191	199	-	חוזי שקל-מדד
7,012	2,613	4,399	-	חוזי ריבית אחרים
4,424	1,662	2,706	56	חוזי מטבע-חוץ
831	46	189	596	חוזי מניות
35	18	17	-	חוזי סחורות ואחרים
3,662	-	-	3,662	אשראי בגין השאלות בין לקוחות
18	-	-	18	נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
80,585	4,708	21,234	54,643	סך-כל הנכסים
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
246	87	159	-	חוזי שקל-מדד
7,904	2,343	5,561	-	חוזי ריבית אחרים
4,757	3,225	1,477	55	חוזי מטבע-חוץ
786	116	75	595	חוזי מניות
35	18	17	-	חוזי סחורות ואחרים
34	18	16	-	התחייבויות בגין נגזרים משובצים
3,662	-	-	3,662	פיקדונות בגין השאלות בין לקוחות
18	-	-	18	התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף
596	-	-	596	התחייבויות בגין השאלות ניירות-ערך
18,038	5,807	7,305	4,926	סך-כל ההתחייבויות

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2018			
סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים			
ניירות-ערך זמינים למכירה			
30,155	-	4,387	25,768
אגרות-חוב של ממשלת ישראל			
10,787	-	10,433	354
אגרות-חוב של ממשלות זרות			
17	-	-	17
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים בישראל			
8,182	220	7,615	347
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
172	-	172	-
אגרות-חוב של אחרים בישראל			
2,297	-	2,165	132
אגרות-חוב של אחרים זרים			
955	-	-	955
מניות סחירות			
ניירות-ערך למסחר			
3,803	-	-	3,803
אגרות-חוב של ממשלת ישראל			
66	-	-	66
אגרות-חוב של ממשלות זרות			
2	-	-	2
אגרות-חוב של אחרים זרים			
42	-	-	42
מניות סחירות			
56,478	220	24,772	31,486
סך-הכל ניירות-ערך הנמדדים בשווי הוגן			
נכסים בגין מכשירים נגזרים			
403	176	227	-
חוזי שקל-מדד			
4,722	1,751	2,971	-
חוזי ריבית אחרים			
3,599	1,379	2,189	31
חוזי מטבע-חופ			
1,172	41	216	915
חוזי מניות			
32	29	3	-
חוזי סחורות ואחרים			
4,708	-	-	4,708
אשראי בגין השאלות בין לקוחות			
1,035	-	-	1,035
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף			
72,149	3,596	30,378	38,175
סך-כל הנכסים			
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
250	70	180	-
חוזי שקל-מדד			
4,685	1,553	3,132	-
חוזי ריבית אחרים			
3,053	1,648	1,374	31
חוזי מטבע-חופ			
1,144	186	41	917
חוזי מניות			
32	27	5	-
חוזי סחורות ואחרים			
23	27	(4)	-
התחייבויות בגין נגזרים משובצים			
4,708	-	-	4,708
פיקדונות בגין השאלות בין לקוחות			
1,035	-	-	1,035
התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף			
537	-	-	537
התחייבויות בגין השאלות ניירות-ערך			
15,467	3,511	4,728	7,228
סך-כל ההתחייבויות			

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2018			
סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים			
ניירות-ערך זמינים למכירה			
26,373	-	4,570	21,803
אגרות-חוב של ממשלת ישראל			
10,420	-	10,046	374
אגרות-חוב של ממשלות זרות			
114	-	-	114
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים בישראל			
8,273	191	7,777	305
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
141	-	141	-
אגרות-חוב של אחרים בישראל			
2,539	-	2,403	136
אגרות-חוב של אחרים זרים			
470	-	-	470
השקעות במניות שאינן למסחר			
ניירות-ערך למסחר			
6,266	-	-	6,266
אגרות-חוב של ממשלת ישראל			
69	-	-	69
אגרות-חוב של ממשלות זרות			
2	-	-	2
אגרות-חוב של אחרים זרים			
41	-	-	41
מניות סחירות			
54,708	191	24,937	29,580
סך-הכל ניירות-ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נגזרים			
366	79	287	-
חוזי שקל-מדד			
4,443	652	3,791	-
חוזי ריבית אחרים			
4,285	1,153	3,097	35
חוזי מטבע-חוץ			
1,377	81	232	1,064
חוזי מניות			
63	42	21	-
חוזי סחורות ואחרים			
3,715	-	-	3,715
אשראי בגין השאלות בין לקוחות			
1,010	-	-	1,010
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף			
69,967	2,198	32,365	35,404
סך-כל הנכסים			
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
224	25	199	-
חוזי שקל-מדד			
4,588	56	4,532	-
חוזי ריבית אחרים			
3,423	749	2,638	36
חוזי מטבע-חוץ			
1,377	19	294	1,064
חוזי מניות			
64	2	62	-
חוזי סחורות ואחרים			
2	14	(12)	-
התחייבויות בגין נגזרים משובצים			
3,715	-	-	3,715
פיקדונות בגין השאלות בין לקוחות			
1,010	-	-	1,010
התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף			
2,008	-	-	2,008
התחייבויות בגין השאלת ניירות-ערך			
16,411	865	7,713	7,833
סך-כל ההתחייבויות			

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

ליום 30 בספטמבר 2019				
סך-הכל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
				בלתי מבוקר
				נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה
				אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
34 ⁽¹⁾	536	536	-	-
(14) ⁽²⁾	30	30	-	-
20	566	566	-	-
				סך-הכל

ליום 30 בספטמבר 2018				
סך-הכל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
				בלתי מבוקר
				נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה
				אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
142 ⁽¹⁾	710	710	-	-
(8) ⁽²⁾	25	25	-	-
134	735	735	-	-
				סך-הכל

ליום 31 בדצמבר 2018				
סך-הכל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
				מבוקר
				נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה
				אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
117 ⁽¹⁾	681	681	-	-
(34) ⁽²⁾	49	49	-	-
83	730	730	-	-
				סך-הכל

(1) הפסדים שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הפסדי אשראי.
 (2) הפסדים שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019								
שווי הוגן ליום 30 ביוני 2019	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שהונחו ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2019	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2019
נכסים								
אגרות-חוב זמינות למכירה								
183	(2)	(3)	-	-	-	-	178	11 ⁽¹⁾⁽²⁾
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
68	27	-	-	9	-	-	104	7 ⁽³⁾
156	63	-	(4)	55	-	-	270	93 ⁽¹⁾⁽³⁾
(832)	(584)	-	(80)	(67)	-	-	(1,563)	(499) ⁽³⁾
(66)	(5)	-	-	1	-	-	(70)	(3) ⁽³⁾
-	27	-	-	(27)	-	-	-	19 ⁽³⁾
(21)	5	-	-	(2)	-	-	(18)	6 ⁽³⁾
(512)	(469)	(3)	(84)	(31)	-	-	(1,099)	(366)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018								
שווי הוגן ליום 30 ביוני 2018	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שהונחו ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2018	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2018
נכסים								
אגרות-חוב זמינות למכירה								
186	-	34	-	-	-	-	220	11 ⁽¹⁾⁽²⁾
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
99	7	-	-	-	-	-	106	(5) ⁽³⁾
201	(2)	-	12	(13)	-	-	198	(103) ⁽¹⁾⁽³⁾
247	(586)	-	2	68	-	-	(269)	88 ⁽³⁾
24	(195)	-	-	26	-	-	(145)	(182) ⁽³⁾
-	1	-	1	-	-	-	2	(4) ⁽³⁾
(17)	(14)	-	-	4	-	-	(27)	(20) ⁽³⁾
740	(789)	34	15	85	-	-	85	(215)

- (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
 (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
 (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2018	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח הפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2019	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2019
191	(11)	(2)	-	-	-	-	178	(2) ⁽¹⁾
נכסים								
אגרות-חוב זמינות למכירה								
191	(11)	(2)	-	-	-	-	178	(2) ⁽¹⁾
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
54	37	-	-	13	-	-	104	15 ⁽³⁾
596	(708)	-	(19)	401	-	-	270	(269) ⁽¹⁾⁽³⁾
404	(2,027)	-	(179)	239	-	-	(1,563)	(962) ⁽³⁾
62	(134)	-	(3)	5	-	-	(70)	(123) ⁽³⁾
40	(11)	-	(1)	(28)	-	-	-	(19) ⁽³⁾
(14)	(10)	-	-	6	-	-	(18)	(9) ⁽³⁾
1,333	(2,864)	(2)	(202)	636	-	-	(1,099)	(1,369)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2017	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח הפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2018	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2018
212	-	45	-	(37)	-	-	220	45 ⁽¹⁾⁽²⁾
נכסים								
אגרות-חוב זמינות למכירה								
212	-	45	-	(37)	-	-	220	45 ⁽¹⁾⁽²⁾
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
103	(1)	-	-	4	-	-	106	(6) ⁽³⁾
295	(129)	-	82	(50)	-	-	198	(110) ⁽¹⁾⁽³⁾
(813)	354	-	10	180	-	-	(269)	947 ⁽³⁾
(3)	(211)	-	-	69	-	-	(145)	16 ⁽³⁾
(2)	-	-	3	1	-	-	2	(2) ⁽³⁾
(29)	(9)	-	-	11	-	-	(27)	(13) ⁽³⁾
(237)	4	45	95	178	-	-	85	877

- (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
 (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
 (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2017	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2018	העברות מתוך רמה 3	העברות אל רמה 3	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח ההפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2018
נכסים								
אגרות-חוב זמינות למכירה								
212	191	-	-	(37)	-	-	16	(1) -
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
103	54	-	-	10	-	-	(59)	(62) ⁽³⁾
295	596	-	-	256	5	-	40	86 ⁽¹⁾⁽³⁾
(813)	404	-	-	1,441	12	-	(236)	159 ⁽³⁾
(3)	62	-	-	58	(1)	-	8	(32) ⁽³⁾
(2)	40	-	-	3	10	-	29	(9) ⁽³⁾
(29)	(14)	-	-	12	-	-	3	(2) ⁽³⁾
(237)	1,333	-	-	1,743	26	-	(199)	140

- (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
 (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
 (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ה. במהלך התקופה לא היו מעברים של פריטים הנמדדים לפי שווי הוגן בין רמה 1 לרמה 2.

ו. במהלך התקופה לא היו מעברים של פריטים הנמדדים לפי שווי הוגן ממדידה ברמה 3 למדידה ברמה 2, למעט העברות הנובעות מסיכון צד נגדי לעסקה. בהתאם למדיניות התאגיד הבנקאי, ההעברות בין הרמות מוכרות כמתרחשות בסוף תקופת הדיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ז. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3

ליום 30 בספטמבר 2019			
שווי הוגן	טכניקות הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל)
במיליוני ש"ח			
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	178	ציטוט מצד נגדי לעסקה	
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו			
חוזי שקל-מדד	104	מודל תמחור נגזרי מטבע וריבית	סיכון צד נגדי לעסקה (1.49%) 0.22%-5.02%
חוזי ריבית אחרים	270	מודל תמחור נגזרי ריבית	סיכון צד נגדי לעסקה (1.34%) 0.00%-15.49%
חוזי מטבע-חוץ	(1,563)	מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה (1.17%) 0.22%-15.09%
חוזי מניות	(92)	מודל תמחור נגזרי מניות	סיכון צד נגדי לעסקה (0.44%) 0.22%-14.87%
חוזי מניות ⁽¹⁾	22	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי -
		סטיית תקן	(79.94%) 79.94%-79.94%
		תשואת דיבידנד	(0.00%) 0.00%-0.00%
		ריבית שקלית לא-צמודה	(0.26%) 0.26%-0.26%
חוזי סחורות ואחרים	-	מודל תמחור נגזרי מטבע	סיכון צד נגדי לעסקה (1.36%) 0.22%-2.87%
נגזרים משובצים ⁽²⁾	(18)	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי -
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
השקעה במניות לא סחירות	30	הערכת שווי	
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	536	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים	
		נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים	

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:

- (1) עלייה (ירידה) בשיעור סטיית התקן תביא למדידת שווי הוגן גבוהה (נמוכה) משמעותית. מנגד, עלייה (ירידה) בשיעור תשואת הדיבידנד או בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.
- (2) עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

בלתי מבוקר

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ז. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3 (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2018			
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל)
במיליוני ש"ח			
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	220	ציטוט מצד נגדי לעסקה	
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו			
חוזי שקל-מדד	106	סיכון צד נגדי לעסקה	0.08%-6.24% (1.23%)
חוזי ריבית אחרים	198	סיכון צד נגדי לעסקה	0.08%-16.29% (1.05%)
חוזי מטבע-חוץ	(269)	סיכון צד נגדי לעסקה	0.08%-16.23% (1.24%)
חוזי מניות	(172)	סיכון צד נגדי לעסקה	0.08%-2.70% (0.26%)
חוזי מניות ⁽¹⁾	26	ציטוט מצד נגדי	-
חוזי סחורות ואחרים	2	סיכון צד נגדי לעסקה	0.08%-16.26% (2.73%)
נגזרים משובצים ⁽²⁾	(27)	ציטוט מצד נגדי	-
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
השקעה במניות לא סחירות	25	הערכת שווי	
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	710	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים	
		נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים	

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:

- (1) עלייה (ירידה) בשיעור סטיית התקן תביא למדידת שווי הוגן גבוהה (נמוכה) משמעותית. מנגד, עלייה (ירידה) בשיעור תשואת הדיבידנד או בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.
- (2) עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2019

מבוקר

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ז. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3 (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2018			
שווי הוגן	טכניקות הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל)
במיליוני ש"ח			
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	191	ציטוט מצד נגדי לעסקה	
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו			
חוזי שקל-מדד	54	סיכון צד נגדי לעסקה	0.38%-8.27% (2.03%)
		מודל תמחור נגזרי מטבע וריבית	
חוזי ריבית אחרים	596	סיכון צד נגדי לעסקה	0.38%-18.30% (6.10%)
		מודל תמחור נגזרי ריבית	
חוזי מטבע-חוץ	404	סיכון צד נגדי לעסקה	
		מודל תמחור אופציות	
חוזי מניות	64	סיכון צד נגדי לעסקה	0.38%-3.68% (2.57%)
		מודל תמחור נגזרי מניות	
חוזי מניות ⁽¹⁾	(2)	ציטוט מצד נגדי	
		מודל תמחור אופציות	
תשואת דיבידנד			
ריבית שקלית לא-צמודה			
חוזי סחורות ואחרים	40	סיכון צד נגדי לעסקה	0.38%-18.30% (6.10%)
		מודל תמחור נגזרי מטבע	
נגזרים משובצים ⁽²⁾	(14)	ציטוט מצד נגדי	
		מודל תמחור אופציות	
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
השקעה במניות לא סחירות	49	הערכת שווי	
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	681	נכסים סחירים - שווי שוק	
		בניכוי מקדם ביטחון מתאים	
		נכסים לא סחירים - היוון	
		תזרימי מזומנים בניכוי	
		מקדם ביטחון מתאים	

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:

- (1) עלייה (ירידה) בשיעור סטיית התקן תביא למדידת שווי הוגן גבוהה (נמוכה) משמעותית. מנגד, עלייה (ירידה) בשיעור תשואת הדיבידנד או בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.
- (2) עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאור 16 יוזמות רגולטוריות

רפורמות רגולטוריות להגברת התחרותיות במערכת הבנקאית

בשנים האחרונות גובשו מספר יוזמות רגולטוריות שעיקר עניינן, הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית בישראל, ולצידן קיימות מספר יוזמות רגולטוריות נוספות הנמצאות בשלבי ייזום.

החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל

בחודש ינואר 2017 פורסם חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) התשע"ז-2017 על בסיס דוח ועדה ציבורית שמונתה על-ידי שר האוצר ונגידת בנק ישראל (ועדת שטרומ).
• החוק קובע כי חברות כרטיסי האשראי יופרדו משני הבנקים הגדולים (הבנק ובנק לאומי). מאחר והבנק בחר בדרך של הנפקה של לפחות 25% מחברת כרטיסי האשראי שבבעלותו יכול תהליך ההיפרדות לארוך עד 4 שנים מינואר 2017. בחודש אפריל 2019 מכר הבנק כ-65.2% מהונה המונפק והנפרע של ישראל כרטיס. הבנק נערך להשלמת ההיפרדות מקבוצת ישראל כרטיס כנדרש בחוק במספר חלופות אפשריות. אין ודאות בנוגע לאופן ולעיתוי בו יבחר הבנק להשלים את ההיפרדות.

- החל מפברואר 2020 הבנק יידרש להציג באתר שלו, עבור לקוחותיו, פירוט מידע על העסקות המבוצעות על ידם בכרטיסי חיוב חוץ בנקאיים. תיקון להוראות נוהל בנקאי תקין 470 פורסם בחודש נובמבר 2018 ובו הוראות באשר לאופן הצגת המידע. הבנק נערך לעמוד בלוח הזמנים כנדרש.
- כחלק מהגנות הינוקא לחברות כרטיסי האשראי הבנק יידרש לצמצם את מסגרות האשראי שלו ב-50% ביחס למסגרות האשראי שהקצה בשנת 2015, זאת עד חודש פברואר 2021. לאחר מכן לא יוכל הבנק לצמצם בהיקף המסגרות במשך 3 שנים נוספות.
- בהמשך לאמור בביאור 35 לדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2018 (בעמ' 266) בדבר החזקותיו של הבנק בחברת שב"א (שירותי בנק אוטומטיים בע"מ, "שב"א") ובדבר הדרישה החלה על הבנק למכור את החזקותיו העולות על 10% עד חודש ינואר 2021, בחודש אפריל 2019 התקשר הבנק בהסכם עם חברה מקבוצת Mastercard העולמית ("מסטרקארד") למכירת 10% ממניות שב"א כנגד תמורה כוללת של 11 מיליון דולר (כ-39 מיליון ש"ח), מתוכה 9 מיליון דולר ישולמו במועד השלמת העסקה ו-2 מיליון דולר נוספים יינתנו כשירותים שונים שתעניק מסטרקארד (בתנאי הסכם קיים לשיתוף פעולה בין הצדדים וכפי שיוסכם ביניהם) בחמש השנים הקרובות. העסקה הושלמה בחודש במאי 2019. בנוסף, במאי 2019, פרסמה שב"א תשקיף הצעת מכר למניות שב"א במסגרתו מכר הבנק (ובנקים נוספים המחזיקים בשב"א) 13.4% מהחזקותיו במניות שב"א ונותר עם החזקה של 10%.

בגין העסקות האמורות ושיעורן יתרת ההשקעה הנותרת רשם הבנק רווח (לפני מס) בסך של כ-65 מיליון ש"ח ברבעון השני לשנת 2019.

ועדת החקירה הפרלמנטרית להקצאת האשראי במשק

בחודש יולי 2017 החליטה הכנסת להקים ועדת חקירה פרלמנטרית לבחינת הקצאת האשראי במשק והסדרי חוב בראשות חבר הכנסת איתן כבל. בוועדה בחנו את התנהלות בנק ישראל, הפיקוח על הבנקים, הבנקים, גופים מוסדיים, חברות ביטוח ונותני אשראי למיניהם, והגישו המלצות בנושא. מנכ"ל הבנק ויו"ר הדירקטוריון הופיעו בפני הוועדה ביום 21 בחודש אוקטובר 2018.
ביום 15 בחודש אפריל 2019 פרסמה הוועדה את המלצותיה, אשר כוונו להתנהלות הגופים המפקחים. ההמלצות לא כוללות המלצות קונקרטיות המכוונות לבנק ספציפי או לנושאי משרה בו. עם זאת, ההמלצות המכוונות לחלק מהרגולטורים וכן המלצות הרחוב, צפויות להשפיע, ככל שיאמץ וימומשו - בין אם בחקיקה ובין אם באמצעות החלטה מנהלית של הרגולטור הרלוונטי - על פעילות הבנקים. כך למשל, בין עיקרי ההמלצות ישנה המלצה אשר בכוחה לפגוע באופן משמעותי ביחסים בין הבנק ללקוח, אשר נהנים מהגנות סודיות שונות המעוגנות בחוק ובפסיקה - מוצע להקים ועדה פרלמנטרית משותפת לוועדות הכלכלה והכספים שתהיה רשאית לקבל לידיה גם מידע סודי שיימסר לה על אף הוראות סודיות הקבועות בחוקים הפיננסיים. המלצות נוספות מתייחסות לשינויים נדרשים בדרכי הפיקוח והאכיפה שמפעיל הפיקוח על הבנקים; כך מוצע להקים יחידה ייעודית בעלת סמכויות חקירה בפיקוח על הבנקים (בדומה ליחידות מקבילות הקיימות ברשות התחרות ורשות ניירות-ערך), לאסור על צעדי אכיפה בלתי פורמליים מצד הפיקוח ולחייב את פרסום כלל צעדי האכיפה הפורמלית וכן מסמך מדיניות אכיפה כוללני. המלצה נוספת מציעה לקבוע כי הבנקים ואיגוד הבנקים לא יהיו חברים בוועדה המייעצת לנגיד בנק ישראל ולמפקח על הבנקים, ויוותרו בה חברים נציגי ממשלה בלבד, כמו-כן יקבע כי הוועדה תפרסם את הפרוטוקולים של דיוניה. המלצות אחרות, הנוגעות לרשות התחרות, מבקשות כי רשות התחרות תכריז על הבנקים כקבוצת ריכוז או כמונופול, וכן תגביר במידה ניכרת את נכונותה לפעול לגילוי מקרים של ניצול לרעה של כוח שוק ושל פעילות אנטי-תחרותית במערכת הבנקאית.

החוק לניוד חשבונות בין בנקים באופן מקוון

בחודש פברואר 2018 אושר בכנסת החוק להקמת מערכת ניוד חשבונות בנק אוטומטית על בסיס מערכת ה-CASS שהוקמה באנגליה (Current Account Switch Service) במסגרת התוכנית הכלכלית (חוק ההסדרים) לשנת 2018. על-פי החוק - הבנקים יחויבו לאפשר מעבר לקוחות באופן מקוון, בטוח, בתוך שבוע ימי עסקים וללא עלות ללקוח, בחודש פברואר 2021 יכנס החוק לתוקף עם אפשרות להארכה נוספת בשנה. מאז פרסום הצעת החוק מתקיימות בבנק ישראל פגישות הצוות ליישום החוק. הוחלט כי חברת מס"ב תנהל את הפרויקט והחברה העבירה לוחות זמנים לביצוע לפיקוח על הבנקים ולכלל הבנקים החברים.

בחודש יוני 2019 פרסמה נגידת בנק ישראל כללים ראשוניים מכח החוק העוסקים בסוגי חשבונות אשר הבנקים יחויבו לאפשר את ניודם במסגרת המערכת. על-פי נתוני בנק ישראל, כ-80% מחשבונות עו"ש למשקי בית יהיו ניתנים לניוד במערכת.

בחודש יוני 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת כללים לסוגי המוצרים אשר יניודו במסגרת המערכת - ביניהם הרשאות לחיוב החשבון, ניהול יתרת חובה בשקלים ובמטבע-חוץ, ניהול ניירות-ערך ועוד. בנוסף, פרסמה באוגוסט 2019 טיוטת הוראת נוהל בנקאי תקין "העברת פעילות פיננסית של לקוח בין בנקים באופן מקוון" אשר מסדירה את רצף הפעולות הנדרשות מהבנק הקולט והבנק המעביר בניוד, והמפרטת את החובות החלות על כל אחד מהם.

ביאור 16 יוזמות רגולטוריות (המשך)

הרפורמה בשירותי התשלום

בחודש ינואר 2019, פורסם חוק שירותי תשלום, שיכנס לתוקף בחודש ינואר 2020. החוק מחליף את חוק כרטיסי חיוב ולמעשה מחיל הגנות צרכניות שהיו שמורות עד עתה לעולם הכרטיסים גם על אמצעי תשלום בבנקים כגון העברות מחשבון והרשאות לחיוב חשבון. בנוסף, יוחלו הגנות גם על אמצעי תשלום חדשניים כגון אפליקציות תשלומים, ארנק אלקטרוני ועוד. ההסדר שנקבע בחוק מסתמך בין היתר על עקרונות דירקטיבת PSD2 שנכנסה לתוקף בחודש מאי 2018 באירופה. היערכות הבנק נדרשת בעיקר בנושא התאמת החוזים, הגילוי הנאות וההודעות הנדרשות לגבי כלל אמצעי התשלום שהבנק מעמיד ללקוחותיו, בנושא החובה והאחריות המוטלות על הבנק לעניין שימוש לרעה ובנושא ההרשאות לחיוב חשבון, אשר החוק מקדיש לו פרק ייחודי. תזכיר חוק נוסף בנושא, הקובע את החובות החלות על מי שמבקש לקבל רישיון ולשמש כנותן שירותי תשלום, התפרסם בחודש אוגוסט 2018 להערות הציבור והוא צפוי להגיע לדין בכנסת הנכנסת.

משרד המשפטים פרסם טיוטת צו לדחיית תחילת החוק בחצי שנה עד 9 ביולי 2020. הצו יוכל לקבל תוקף רק לאחר אישור ועדת הכלכלה. חקיקה פרטית לטובת נוטלי משכנתאות:

- בחודש ינואר 2019 פרסם תיקון 30 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) העוסק בדחיית פירעון הלוואה לדיר של לקוח בנסיבות מיוחדות, החוק קובע כי על הבנקים (וגופים חוץ בנקאיים ככל שאלו ימכרו משכנתאות בעתיד) לאפשר ללקוח, לבחור מסלול הלוואה בו הוא יהיה רשאי, לדחות תשלומים בגין הלוואה לדיר במקרה של אבטלה, מחלה, לידה או פגיעה.
- בחודש ינואר 2019 פרסם ברשומות תיקון 31 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) העוסק בדחיית תשלומי משכנתא עקב פטירת לווה - על-פי התיקון לחוק, במקרה של פטירת לווה, לבקשת מי שחייב לפרוע את הלוואה, על הבנק לדחות את תשלומי המשכנתא, לתקופה שלא תעלה על 12 חודשים, ללא תשלום וללא חיוב בריבית פיגורים. תיקונים אלו נכנסו לתוקף בחודש יולי 2019.

הוראות יוזמות מהותיות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019

- החלפת עוגני הריבית בחו"ל - בחודש מרץ 2019 שלח בנק ישראל טיוטת מכתב לעניין סיום השימוש בריבית ה-LIBOR. המכתב מורה לבנקים להיערך לנושא באופן מקיף; בין היתר מתבקשים הבנקים למנות גורם ניהולי האחראי לריכוז בחינת השפעות הנושא והמעקב אחרי הטיפול בנושא. בנוסף יערכו הבנקים מיפוי של המכשירים והחוזים שלהם פוטנציאל להיות מושפעים מהחלפה זו. כמו-כן מתבקשים הבנקים לבצע ניתוח סיכונים מקיף הן לתאגיד והן להשלכה על יחסי הבנק והלקוח וכן לקבוע מדיניות ונהלים המתייחסים למעבר תוך בחינת תרחישים שונים בקצב המעבר.
- בחודש אפריל 2019 נכנס לפעילות מאגר נתוני אשראי - כתוצאה מהחוק לכל אזרח יהיה דירוג אשראי כאשר דירוג זה ימסר לנותן אשראי בעת בקשת אשראי ולאחר הסכמת האזרח.
- נוהל בנקאי תקין 434 - חשבונות משותפים - סעיף "היוותרות בחיים" - ביוני 2019 פרסם בנק ישראל טיוטת נוהל בנקאי תקין חדשה בנושא זה הקובעת כללים לניהול החשבון במקרה של פטירת אחד מבעלי החשבון.
- נוהל בנקאי תקין 426 - "מענה טלפוני אנושי מקצועי": ביום 25 ליולי 2019, נכנס לתוקף נוהל בנקאי תקין 426 הידוע גם בכינוי המיישם במערכת הבנקאית את "חוק 6 דקות" נוהל בנקאי תקין זה בא להקל על הצרכן בפניותיו לגופים מסוימים בכל הקשור למענה אנושי ומקצועי וזאת על-ידי פישוט וקיצור המערכת האוטומטית לניתוב שיחות והשנייה, על-ידי הגבלת זמן המתנה עד קבלת מענה אנושי מקצועי לזמן שלא יעלה על 6 דקות מרגע תחילת השיחה. הפיקוח על הבנקים ידרש לדווח לוועדת הכלכלה של הכנסת על העמידה בהוראות שנקבעו.
- כח שוק משמעותי - בחודש יולי 2019 פרסם גילוי דעת של רשות התחרות על אמות המידה לבחינת כוח שוק משמעותי זאת בהמשך לתיקון 21 חוק ההגבלים מינואר 2019 הקובע כי מונופול יחשב מי שמחזיק כוח שוק משמעותי ביחס לאספקת נכסים או ביחס למתן שירותים או רכישתם (זאת בשונה מההגדרה הקודמת אשר קבעה כי מונופול יוגדר כמי ששולט בלמעלה מ-50% מהשוק).
- טיוטת נוהל בנקאי תקין המסדיר את עיסוק תאגיד בנקאי בפעילות במכשירים פיננסיים עבור לקוחותיו - באוגוסט 2019 פרסמה טיוטה (שתחליף את נוהל בנקאי תקין 461) המסדירה את פעילות הברוקר דילר של הבנקים.
- כללי העמלות - באוגוסט 2019 נכנס לתוקף תיקון לכללי העמלות המחייב את הבנקים לאתר את העסקים הקטנים שיכולים לחסוך ממעבר למסלול עמלות עו"ש במחיר קבוע, ולצרף אותם באופן יזום למסלול.
- נוהל בנקאי תקין 432 - "העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח" - באוגוסט 2019 פרסם בנק ישראל טיוטת תיקון לנוהל בנקאי תקין 432, הטיטה קובעת כי על בנק לאפשר הגשת בקשה להעברת תיק נירוט-ערך באמצעות אתר האינטרנט.
- בנקאות פתוחה - הבנק חויב לאפשר להעביר מידע על חשבונות לקוחות לצדדים שלישיים שיתנו ללקוחות שירותי יעוץ, השוואת עלויות וסכימת מידע פיננסי. ההעברה תהיה בכפוף לאישור לקוח ותבוצע בשיטת OPEN API. טיוטת הנוהל הבנקאי התקין בנושא יישום סטנדרט בנקאות פתוחה בישראל, בדגש על ספקי וצרכני מידע, הן בסוגיות מהותיות והן בסוגיות טכניות, דוננה ב-12 בספטמבר בוועדה המייעצת.
- חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי - החוק נכנס לתוקף ב-15 בספטמבר 2019.
- עיקרי ההוראה: החוק יוצר מסגרת חקיקתית אחת אשר תכלול את כל סוגי החייבים - יחידים ותאגידים על סוגיהם השונים. במקביל, נקבעה במסגרת החקיקתית חלקים שיעסקו בהיבטים הייחודיים הנוגעים לתאגידים ובהיבטים הייחודיים הנוגעים ליחידים. תאגידים: החוק מבקש להסדיר את כל היבטי חדלות הפירעון של התאגיד, החל מהסדרי החוב וחובות נושאי המשרה בתקופה שקודמת לפתיחת הליכי חדלות הפירעון, המשך בהליכי ההבראה והשיקום וכלה בפירוקו של התאגיד וחסול פעילותו. כדי לתת מענה הן לצורך באחידות והן לצורך בהסדרים ייחודיים במקרים המתאימים.

ביאור 16 יוזמות רגולטוריות (המשך)

יחידים: החוק מבקש להסדיר היבטים של חדלות הפירעון של יחיד, בכך שהוא יוצר הסדרים פשוטים ומהירים יותר עבור חייבים שמבקשים להתמודד עם חדלות פירעונם: יצירת מסלולים מנהליים לטיפול בחובות נמוכים לחייבים שאינם "סדרתיים", מאפשר גם ליחידים לגשת להליכי חדלות פירעון עוד לפני שהם חדלי פירעון בפועל, וכן מאפשר התניית קבלת ההפטר בעמידה בתוכנית הכשרה כלכלית, על מנת שההליך יהיה כלי להתמודדות גם עם הסיבות שהובילו לחדלות הפירעון.

משרד המשפטים פרסם טיוטת תקנות בשמונה נושאים שונים ליישום החוק. לאור העיכוב בהשלמת הליך חקיקתן של התקנות בשל התפזרות הכנסת, החוק נכנס לתוקף כאשר רק 5 מתוך 8 התקנות אושרו ופורסמו. יתר התקנות דורשות את אישור ועדת חוקה, אשר טרם הוקמה והתכנסה. לשכת שירותי מחשוב - בספטמבר 2018 פרסם משרד האוצר כללים למתן מענקים להקמת לשכת מחשוב שתקים תשתית מחשוב ותספק שירותי מחשוב בנקאיים כוללים לגופים פיננסיים. על-פי הכללים, במרס 2019 נבחרה חברת TCS כספק הזוכה לקבלת המענק בשלב הראשון תקבל TCS, בכפוף לעמידה באבני הדרך, מענק של 105 מיליון ש"ח. יצוין כי במסגרת הכללים למתן המענק ישנו תמריץ לספק הזוכה לחתום עם גופים פיננסיים נוספים על הסכם לאספקת שירותי מחשוב, שכן כך יגדל המענק עד לסכום מקסימלי של 200 מיליון ש"ח. באוגוסט 2019 הורתה המפקחת על הבנקים לבנקים להיערך להתחבר ללשכת שירותי מחשוב במהלך 2020.

CRS - חילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים - תקנות מס הכנסה (יישום תקן אחיד לדיווח ולבדיקת נאותות של מידע על חשבונות פיננסיים), התשע"ט-2019. מדינת ישראל אימצה את תקן ארגון ה-OECD לחילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים לצרכי מס (CRS - Common Reporting Standard) של תושבים זרים. מוסדות פיננסיים נדרשים לאסוף מידע פיננסי כפי שהוגדר אודות תושבים זרים, אשר יועברו באמצעות רשות המסים למדינות התושבות הזרות. התקנות אושרו ביום 1 בינואר 2019. הבנק דיווח לרשות המסים ביום 23 ביוני 2019 בגין שנת 2017 - ובגין שנת 2018 ביום 8 בספטמבר 2019.

נוהל בנקאי תקין 367 - ההוראה עודכנה כך שהחל מינואר 2020 ערוץ שירות הפקס יכלול במסגרת שרותי בנקאות בתקשורת הגדרות ההוראה יחולו גם על ערוץ הפקס, החל מתהליכי זיהוי ואימות לקוח, הטמעת בקורות, סכומי העברות כספים. בנק ישראל מאפשר ללקוחות שהיו מנויים על שירות הפקס עם הבנק, טרם התיקון, להמשיך לפעול ללא חתימה על הסכם חדש.

ב-28 באוקטובר 2019 לאחר תקופת הדוח פרסם בנק ישראל טיוטה של נוהל בנקאי חדש העוסק בניהול אשראי קמעונאי. הקובע בין היתר כי הבנק נדרש לקדם מדיניות תמחור הוגן של אשראי העקבית עם רמת הסיכון של הלווה ומאפייניו. ולקבוע יחס מקסימלי בין סך ההחזר החודשי להכנסה הפנויה.

ב-29 באוקטובר 2019 לאחר תקופת הדוח פרסם בנק ישראל נוסחיים סופיים של שני נוהלים בנקאיים תקינים העוסקים באשראי. נוהל בנקאי תקין 311 ניהול סיכון אשראי ונוהל בנקאי תקין 313 מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לוויים.

יוזמות רגולטוריות אלו משפיעות לרעה על הכנסות הבנק ועל הוצאותיו, ועלולות להשפיע לרעה על עסקי קבוצת הבנק בעתיד. בשלב זה, הבנק בוחן את המשמעויות הכוללות של האמור לעיל על הכנסות הבנק ומשמעויות עסקיות ותפעוליות ארוכות טווח נוספות. השפעות אלו אינן ניתנות לכימות בשלב זה ותלויות, בין היתר בהתנהגות הלקוחות, שינויים רגולטוריים נוספים ופעילות המתחרים. לפרטים נוספים בנושא רפורמות מרכזיות נוספות ראה [ביאור 35 בדוחות הכספיים לשנת 2018](#).

ביאור 17 אירועים מהותיים בתקופת הדוח

א. קבוצת ישראלכרט

בהמשך לאמור בביאור 15.ה. לדוח השנתי של הבנק לשנת 2018 לעניין היערכות הבנק להיפרדות מקבוצת ישראלכרט, בהתאם לנדרש בחוק להגברת התחרותיות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), תשע"ז-2017 ("החוק להגברת התחרותיות") בחודש אפריל מכר הבנק בהצעת מכר לציבור כ-65.2% מהונה של ישראלכרט בתמורה (ברוטו) כוללת של כ-1.76 מיליארד ש"ח ונותר עם החזקה של כ-33% ממניות ישראלכרט. בהתאם לכללי חשבונאות החלים על הבנק, בשל הירידה משיעור החזקה של 50%, חדל הבנק לאחד את קבוצת ישראלכרט, אך נשאר עם השפעה מהותית, ועל כן, הכיר ברבעון השני ברווח נטו (לאחר מס והוצאות הקשורות בהצעת המכר) בסך של כ-137 מיליון ש"ח, בגין מכירת ההשקעה בישראלכרט (לפרטים נוספים, ראה [ביאור 1.ה.](#) בתמצית הדוחות הכספיים).

ביום 11 באפריל 2019 ובמענה לבקשת הבנק, עדכן בנק ישראל את היתר השליטה בישראלכרט, כך שגרעין השליטה שעל הבנק להחזיק בישראלכרט לא יפחת מ-30% מכל סוג של אמצעי השליטה בסולקיים, וזאת חלף 50% בהיתר הקודם.

לפי הוראות החוק להגברת התחרותיות יהיה הבנק רשאי להחזיק ביתרת החזקותיו בישראלכרט עד ליום 31 בינואר 2021. הבנק נערך להשלמת ההיפרדות מקבוצת ישראלכרט כנדרש בחוק במספר חלופות אפשריות ובהן: מכירת מניות המהוות גרעין שליטה בישראלכרט, מכירה פרטית ללא גרעין שליטה או הצעה לציבור של מניות ישראלכרט, למשקיעים זרים או ישראלים, חלוקת מניות ישראלכרט או אופציות רכישה למניות בדרך של דיבידנד בעין, מכירה בבורסה (כפוף לכללי החסימה של הבורסה), או שילוב של אילו מהחלופות. אין ודאות בנוגע לאופן ולעיתוי בו יבחר הבנק להשלים את ההיפרדות. לפרטים בדבר דיוני השומה בקשר עם מס רווח בגין רווחים ראויים לחלוקה, ראה [ביאור 3.ג.8. לדוחות הכספיים לשנת 2018](#), ובקשר עם שיפוי חברת ישראלכרט בדבר מע"מ על עמלות מטבע-חוץ ראה [ביאור 2.ג.8. לדוחות הכספיים לשנת 2018](#).

ב. Bank Pozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi (להלן: "בנק פוזיטיף")

קבוצת הבנק פועלת כיום בתורכיה באמצעות בנק פוזיטיף, הפועל ומתמחה בתחום הבנקאות העסקית.

לאור המצב הכלכלי והפוליטי בתורכיה, במסגרת התוכנית האסטרטגית של הבנק, הוחלט לפעול להקטנה הדרגתית של תיק האשראי של בנק פוזיטיף. לבעל מניות המיעוט בבנק פוזיטיף טענות כנגד הבנק בקשר עם ההשפעה, לכאורה, של האמור על התוצאות של בנק פוזיטיף. בהקשר זה יצוין כי בחודש ינואר 2019 בנק ישראל הנחה את הבנק להגדיל את שיעורי השקלול של נכסי הסיכון בחישוב יחס ההון המאוחד בגין הפעילות בבנק פוזיטיף, החל משנת 2020. לפרטים ראה [פרק הון והלימות הון לעיל](#).

הבנק הגביר פעולות למכירת מלוא החזקותיו בבנק פוזיטיף ובמסגרת זו בחודש אוקטובר 2019 גם התקשר, במשותף עם בעל מניות המיעוט בבנק פוזיטיף עם בנק השקעות תורכי שסייע באיתור רוכשים פוטנציאליים. בהתחשב בכל האמור, מעריך הבנק כי יוכל להתקשר במהלך השנה הקרובה בהסכם למכירת החזקותיו בבנק פוזיטיף אך אינו צפוי להשיב את מלוא סכום ההשקעה בחברה, וסביר שמרבית התמורה תהיה מותנית. בהתאם לכללי החשבונאות החלים על הבנק, ולאור צפי הבנק למכירת ההשקעה בשנה הקרובה במחיר הנמוך מערכה בספרי הבנק, העריך הבנק את השווי ההוגן של התמורה הצפויה והכיר בהפסד מירידת-ערך בסך של כ-63 מיליון ש"ח.

אגרת-חוב

נייר ערך המהווה תעודת התחייבות לתשלום חוב, ובו הבטחה של המנפיק לשלם למחזיק האגרת את הקרן שהונפקה בתוספת תשלומי ריבית/קופון, במועדים קבועים או בהתקיים תנאי מסוים. זהו מכשיר פיננסי שבאמצעותו הממשלה ופירמות יכולות ללוות כסף מהציבור.

אובליגו

חבות כוללת. סך ההתחייבויות של הלקוח לבנק.

אופציה

חוזה בין שני צדדים (כותב האופציה ורוכש האופציה). כותב האופציה מעניק לרוכש האופציה זכות לרכוש או למכור נכס כלשהו תמורת מחיר קבוע מראש, בדרך כלל במועד קבוע מראש.

איגום

גיוס הון חוץ-בנקאי על-ידי גוף פיננסי באמצעות אגרות-חוב מיוחדות, המתבצע על-ידי רכישת מצרף של תזרימים צפויים, שקובצו יחד (בפעולת איגום - Pooling) והפכו לניירות-ערך, הניתנים להנפקה.

אשראי חוץ-מאזני

התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).

באזל

באזל 2/ באזל 3 - תקנות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על-ידי ועדת באזל, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם.

הון פיקוחי

ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים: הון רובד 1 והון רובד 2, כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רובד 1

הון על בסיס מתמשך (going-concern capital) כולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף. כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רובד 2

הון בחדלות פירעון כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

חבות

כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין.

חוב

זכות חוזית לקבל כסף לפי דרישה או במועדים קבועים או הניתנים לקביעה, אשר מוכרת ככס במאזן של התאגיד הבנקאי (לדוגמה פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה, וכו'). חובות אינם כוללים פיקדונות בבנק ישראל ואינם כוללים נכסים בגין מכשירים נגזרים.

חוב מותנה בביטחון

חוב שפירעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מתוך הביטחון, ואין מקורות זמינים ומהימנים אחרים לפירעונו.

כתבי התחייבות נדחים

כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבות אחרים ומאותו סוג.

מדד המחירים לצרכן

מדד המתפרסם על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ומודד את השינויים החודשיים במחירי מוצרים ושירותים, המהווים את "סל הצריכה" של משפחה ממוצעת.

מח"מ

משך חיים ממוצע - הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הריבית של האגרת.

מכשיר נגזר

מכשיר פיננסי או חוזה עתידי שערכו נגזר מערכו של נכס בסיס כלשהו ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

מכשיר פיננסי

מכשיר פיננסי הוא כל חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת.

מניות פנטום

מכשיר התחייבותי המעניק תגמול במזומן המבוסס על שווי מניית החברה וזאת ללא הזכאות לקבל מניה בפועל.

מניות רדומות

מניות המוחזקות במישרין על-ידי החברה עצמה. ממניות אלה נשללו הזכויות בהון ובהצבעה בחברה.

מרווח Bid-Ask

המרווח בין מחיר הרכישה ומחיר המכירה המוצעים. זהו למעשה ההבדל בין המחיר הגבוה ביותר שקונה מוכן לשלם עבור נכס והמחיר הנמוך ביותר בו מוכר מוכן למכור אותו.

נגזר OTC

Over the counter - מכשיר נגזר מסוג שמוסדות פיננסיים מתקשרים לגביו במהלך העסקים הרגיל ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

ניהול המשכיות עסקית

גישה כלל-ארגונית הכוללת קווי מדיניות, תקנים ונהלים שתכליתם לשמור על קיומו של הבנק כישות פיננסית פעילה ואיתנה, ויכולתו להמשיך ולספק שירות מיטבי ללקוחותיו גם בעיתות חירום ושיבושים תפעוליים משמעותיים.

סינדיקציה

עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להיפרע ממנו. לעיתים קרובות, קבוצות של מלווים מממנות יחד אותן הלוואות כאשר הסכום שהועמד גדול יותר מהנכונות של מלווה יחיד כלשהו להלוות.

פיקדונות לזמן קצוב

פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים, לכל הפחות מיום ההפקדה.

פיקדונות לפי דרישה

פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב.

פעילות מופסקת

בהתאם לתקינה האמריקאית, פעילות מופסקת מוגדרת כרכיב של ישות (או קבוצת רכיבים), העומד בשני הקריטריונים הבאים:

1. הרכיב מקיים את הקריטריונים של "מוחזק למכירה".
2. מדובר ב: א. שינוי אסטרטגי ו-ב. שיש לו או שתהיה לו השפעה מהותית על פעילויות הישות והתוצאות הפיננסיות שלה.

שוק פעיל

שוק בו עסקות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע על התמחור על בסיס שוטף.

שעת חירום

תקופת הפעלת מערך משק לשעת חירום בהתאם להחלטת הממשלה הכרזה על מצב מיוחד בעורף או הכרזת המפקח על שעת חירום.

תאגיד עזר

תאגיד שאינו עצמו תאגיד בנקאי שעיסוקיו הם רק בתחום הפעולה המותר לתאגיד בנקאי השולט בו, למעט עיסוקים שהתייחדו לתאגידים בנקאיים בהתאם לחוק.

B2B

Business To Business - פעילות עסקית של מכירת מוצר או מתן שירותים של ארגון אחד לארגון שני.

B2C

Business To Consumer - פעילות עסקית אשר בה מוכרים מוצרים או מספקים שירותים לצרכן הסופי.

B.O.T

Build Operate Transfer - הסדר מימון פרויקטים ציבוריים בו גוף פרטי מקבל זיכיון מגוף ציבורי כדי לממן, לתכנן, לבנות ולהפעיל מתקן ציבורי לתקופה קצובה בסופה עוברת הבעלות על הפרוייקט לממשלה.

CVA

Credit Valuation Adjustment - חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.

Dodd-Frank

Dodd-Frank Act - תקנות פדרליות בארצות-הברית שאושרו בקונגרס ב-2010 במטרה להגביר את היציבות, השקיפות והיעילות במערכת הפיננסית בארצות-הברית ובפרט בשוק נגזרי ה-OTC. מכוח תקנות אלו הוקמו גופים ממשלתיים שתפקידם לפקח, לאכוף ולעקוב אחר הביצועים של גופים פיננסיים גדולים.

EMIR

European Market Infrastructure Regulation - רגולציה של האיחוד האירופי אשר אומצה בשנת 2012 במטרה להגביר את היציבות, השקיפות והיעילות בשווקי הנגזרים באיחוד האירופי, ובפרט בשוק נגזרי ה-OTC.

FATCA

Foreign Accounts Tax Compliance Act - חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארצות-הברית חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארצות-הברית.

FDIC

Federal Deposit Insurance Corporation - התאגיד האמריקאי הפדרלי לביטוח פיקדונות.

GRI

Global Reporting Initiative - תקן בינלאומי לדיווח בתחום הקיימות והאחריות התאגידית.

ICAAP

Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח כי יוחזק על-ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותרו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.

LDC

Less Developed Country - ארצות המסווגות על-ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.

LTV

Loan To Value Ratio - היחס בין סכום הלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).

Middle Market

פעילות מסחרית המבוצעת עם עסקים בינוניים, לרוב בארצות-הברית.

MTM

Mark to Market - שערוך של מכשיר נגזר בהתבסס על ציטוטים של מחירי שוק בשווקים רלוונטיים, ובהעדרם בהתבסס על שיטות הערכה חלופיות.

NPL

Non Performing Loan - אשראי פגום שאינו צובר ריבית.

VaR

Value at Risk - מודל סטטיסטי מקובל לכימות סיכוני שוק. המודל מעריך, על בסיס נתונים היסטוריים את ההפסד המירבי הצפוי בגין פוזיציה מסוימת או תיק מסוים, עבור אופק זמן ורמת מובהקות מוגדרים.

VOLCKER

Volcker Rule - חוק וולקר הוא דבר חקיקה אמריקאי החל על תאגידים בנקאיים מסוימים וכולל איסורים והגבלות הנוגעים לפעילות מסחר נוסטרו (proprietary trading) ולפעילות השקעה ו/או מתן חסות בקרנות מכוסות (covered funds) כהגדרתן בחוק וולקר.

א

איגוח 239, 93, 35

אשראי לציבור 57, 56, 55, 54, 53, 52, 51, 47, 46, 45, 44, 26, 22, 14, 8
 ,156, 152, 148, 144, 140, 110, 109, 108, 107, 106, 91, 90, 87, 82, 77, 59
 ,172, 171, 170, 169, 168, 167, 166, 165, 164, 163, 162, 161, 160, 159, 158
 ,187, 186, 185, 184, 183, 182, 181, 180, 179, 178, 177, 176, 175, 174, 173
 ,232, 228, 226, 223, 221, 219, 218, 217, 215, 214, 192, 191, 190, 189, 188
 239, 238

ג

גידור 223, 134, 99, 98, 97, 96, 95, 93, 92, 89, 81, 61, 50, 42, 25, 20

ד

דיבינד 200, 128, 118, 117, 93, 87, 85, 84, 83, 48, 47, 31, 30, 14, 8
 206, 202

ה

הון והלימות הון 220, 49
 הון מניות 85, 84, 83, 34
 הלבנת הון 220, 69, 18
 הלוואות לדיור 90, 62, 60, 57, 56, 55, 51, 47, 46, 45, 44, 35, 27, 26, 8
 ,158, 156, 154, 152, 150, 148, 146, 144, 142, 140, 138, 108, 107, 106
 217, 216, 209, 184, 183, 170, 169, 168, 167, 166, 165, 162, 161, 160, 159
 הליכים משפטיים 126, 18
 הפרשה לירידת-ערך 20
 הפרשה פרטנית להפסדי אשראי 173, 172, 171
 הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי 226, 22

ו

ועדת שטרומ 214, 203

ז

זכויות עובדים 117, 116, 115, 114, 113, 112, 86, 77

ח

חובות פגומים 152, 148, 144, 140, 108, 107, 106, 59, 53, 52, 14, 13
 ,181, 180, 179, 178, 177, 176, 175, 174, 173, 172, 171, 169, 168, 167, 156
 232, 228, 189, 182

י

ירידת-ערך 221, 89, 43

מ

מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה 160, 159, 158, 77, 50, 47, 46, 45, 8
 213, 209, 163, 162, 161
 מגזרי פעילות פיקוחיים 138, 77, 47, 46, 45, 44, 41, 40, 38, 37, 8, 7
 223, 162, 161, 160, 159, 158, 156, 154, 152, 150, 148, 146, 144, 142, 140
 מדינות זרות 28
 מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים 120
 מימון ממונף 66, 65, 8
 מינוף 124, 123, 122, 121, 120, 119, 118, 117, 77, 36, 12, 8
 מסגרות אשראי 184, 27

נ

נגזרים 86, 84, 82, 77, 66, 60, 59, 57, 56, 55, 50, 42, 30, 27, 20, 8
 ,187, 186, 137, 136, 135, 134, 133, 132, 131, 130, 112, 95, 94, 93, 92, 89
 ,202, 201, 200, 199, 198, 197, 195, 194, 193, 192, 191, 190, 189, 188
 ,238, 237, 236, 235, 234, 233, 232, 231, 230, 229, 228, 225, 223, 222
 239
 נזילות 137, 125, 124, 70, 68, 58, 50, 49, 31, 14, 12, 7
 ניירות-ערך 59, 57, 56, 55, 50, 34, 29, 28, 27, 26, 25, 20, 14, 12, 11, 8
 ,105, 104, 103, 102, 101, 100, 99, 98, 97, 96, 95, 92, 87, 86, 82, 81, 77
 ,171, 169, 168, 167, 166, 165, 164, 163, 138, 134, 125, 122, 108, 107, 106
 ,188, 187, 186, 183, 182, 181, 180, 179, 178, 177, 176, 175, 174, 173, 172
 ,213, 212, 204, 203, 199, 198, 197, 195, 194, 193, 192, 191, 190, 189
 239, 234, 232, 230, 228, 214
 נכסים אחרים 165, 164, 163, 108, 107, 106, 86, 82, 57, 56, 55, 35
 ,181, 180, 179, 178, 177, 176, 175, 174, 173, 172, 171, 169, 168, 167, 166
 233, 229, 188, 187, 186, 183, 182
 נכסי סיכון 156, 152, 148, 144, 140, 118, 35, 33

ס

סייבר 70, 50, 14
 סיכון אשראי 57, 56, 55, 54, 52, 51, 50, 37, 36, 35, 33, 27, 22, 14, 8, 7
 ,136, 135, 118, 110, 109, 108, 107, 90, 77, 70, 66, 64, 63, 62, 59, 58
 ,177, 176, 175, 174, 173, 172, 171, 170, 169, 168, 167, 166, 165, 164, 137
 226, 215, 205, 192, 190, 189, 185, 184, 183, 182, 181, 180, 179, 178
 סיכונים אחרים 70, 69, 7
 סיכון מוניטין 70, 50, 14
 סיכון מימון 68
 סיכון נזילות 137, 70, 68, 50, 14, 12, 7
 סיכון סביבתי 69
 סיכון רגולטורי 50, 14
 סיכון ריבית 70, 67, 50, 31, 14
 סיכון שוק 137, 70, 67, 50, 36, 14, 8, 7
 סיכון תפעולי 137, 118, 70, 69, 50, 35, 33, 14

ע

עמלות 8, 13, 14, 19, 22, 23, 27, 37, 38, 39, 40, 44, 45, 46, 47, 48, 80, 91,
126, 138, 142, 146, 150, 154, 158, 159, 160, 161, 162, 204, 206, 209,
212, 214, 215, 217, 218, 219, 221, 223, 227, 228, 232
ענפי משק 8, 26, 27, 29, 37, 59, 66

פ

פיקדונות הציבור 14, 26, 29, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46,
47, 77, 82, 90, 92, 111, 140, 144, 148, 152, 156, 158, 159, 160, 161, 162,
186, 187, 188, 190, 191, 192, 214, 215, 216, 218, 219, 221, 222, 223, 230,
231, 234, 235, 238

ר

רווח למניה 80

ש

שווי הוגן 9, 20, 25, 30, 34, 50, 67, 77, 81, 89, 93, 95, 96, 97, 98, 99,
100, 101, 102, 103, 104, 105, 113, 133, 134, 135, 136, 137, 189, 190,
191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 225

ת

תגמול 84, 85, 117, 239
תיק בנקאי 67, 68
תיק למסחר 28
תשלום מבוסס מניות 83, 84, 85, 86